

۲۰۱۰ هـ تیر ماه

هڙڙماڻ (٥١) تيرمهه ٢٠١٠

کوفارہ کا ہے یقانہ یا رہو شہنشیری گشتی ہے ل ٹامیڈیں دہرد کہ قیمت

سروک بارداخی و کرسی تو قدر هیل دینه میوه شانیست میرگه ها به هدینه

کادویی ریاستی جمیعہ ریکارڈیں ریکارڈ کی کورتی پر بزاں و وہ خدروں کا نہ چاقہ ریکارڈ

ئەی رەقىب مارش و سومبولا گەل کوردىستانى يە

خالد دىيۇشى

ھەر گەل و وەلاتەكى ساخ و زىندىيەن قى جىهانى، مارشا خو يا نىشتمانى، يان سرودا خو يا نەتهوى، يان سەدان سالان و پەيپ و ئاوازىت وان ژى بو وى قۇناغى و ل دويىف رەوشادەن، فەدگەرنەقە بولىپ سەدان سومبۇل دەندەكان دا ھەمنە گەلەك ژ رەوشادەن، كاودانىت نوگە يېت ئان وەلاتان دەدون، ھەر بولۇم نۇمنە ل گەلەك وەلاتان پەيقيت مارشا وان ھېشتا پەسنىت داگىركەرى وەلاتى خو دەكەن و دىسان پەيقيت گەلەك مارشان ژى، زىدە دلاواز و دسادەن، بەلۇ چونكى ئەق مارشە ب پىروزى ھاتىنە پاراستن تا كۈنوكە ژى ئە وەلات رىزى لى دىگەن و قەت مافى نادەنە خو ئىك پەيپ ژى لى بگۇھورن.

دەمەكى درىزە هەندەك ھېزىن سىاسى، يېت كۆپەيرەوا مىتودىت داگىركەران دەكەن براقيت مەزن دەكەن كۆ مارشا نىشتمانىا كوردى (كوردىستانى) كىم بەبابكەن و نەھىلەن بەپەتە گوتىن، ب بەنانەيا ھەندى كۆپەيقىن وى دەھەقدىن بولۇ دىنلى ئىسلامى كۆل جەھەكى دېبىزىت (دىنلى مە و ئايىنى مە ھەر نىشتمانە) بىگومان دلدارى شاعر پەتە ھەر كەسەكى كۆل فى سەرەتەمى رەخنا وى دەكەن و ئان پەيقيت وى ب كوفر و ئىلحاد ل قەلم دەدن بوسىمان تر و ئاين پەرور تر بولۇ، و ئىنانا ئان رەنگە پەيغان دەلبەستان دا تىشەكى (مەجازىيە) و ھەلبەستەنائىت كلاسيك مينا جزىرى، خانى، فەقىي تەيران، مەحوى، شىخ رەزا، بىرەمىر، خەيام، ھەميان ب دەھان جاران مەي و شەراب دەلبەستەنائىت خودا نوشىيە و پى مەست و سەرخوش بويىنە، بەلۇ ھەر وان ژى ب رەنگەكى مەجازى ھەلبەستەنائىت خو پى فەھاندىنە، و كرييە سومبۇل بولۇ ۋە ئەشقا خويا خودا، يان ژى يارا خو.

دىسان ئەق ھېزە دېبىزەن ئەق مارشە يان پارتى و ئىكەتىا نىشتمانىيە و ئەم قەت رىزى لىنაگرىن، دىيارە كۆ ئان ئالىيان ئارمانجا وان نە بتىنى ئە و برگەيە يان كۆ مەل سەرى ئاقىرى پېيداپى، بەلکو كەرب و كىنا وان ژ ناقەرۇكا ھەمى ھەلبەستى يە كۆ دكۈراتىا خو دا ھەمى دەبرىنە ژ ھەستەكا دلسوزانە بولۇ گەل و وەلاتى و گەلەك ب رونى بەحسى زولم و زورا داگىركەر و خەبات و بزاقا نەتهوى يان گەل کوردىستانى دەكتە.

ئانكۆ ھەلبەستا ئەي رەقىب يان كۆ د نىغا سالىت چىلان دا ھاتىيە ۋەھاندىن ژ لايى يۇنس رەئوف يىن كۆ ناسىyar ب دلدار، يان دويىر بولۇ ژ ھەر كارتىكەنەكا نايدولۇزى، بەلکو يان داگرتى بولۇ ژ ھشىاركىنى و پەيقيت بەردەنائىي و گەلەك ل سەرخو و ب ھەڤوک و پەيقيت ب ھېز ھاتىيە نەخشاندىن.

ب دىتنىتا مە ئە و كەس و ئالى ژى قىچەندى بباشى دزانى، بىنەمەن بەهاكىن ئەي رەقىب بتىنى مەرەما وان ئەمە كۆ ئىك ژ سومبۇلىت مە يېت نەتهوى لەواز بکەن و بولۇ خەلکى وەسا دىياربکەن كا ئە و چەند دلسوزن بولۇ دىنلى ئىسلامى و دېنەكۆك دا ئەقە قەت وەنинە و بتىنى ئارمانجا وان ب جەئىنانا پروژىت ئىسلاما عروبەتى يە يان كۆ دېيت جارەكا دى پۇستالا داگىركەرىي بىزقىرىنەف سەر ستويى مە.

خەلکى كوردىستانى يىن ھشىارە و دى ب خوينى خو بەردەنائىي ژ ھەمو بىروزىت خو يېت نەتهوى كەت، يېت كۆ ب ھزاران گەنج و تولازىت وەلاتى مەل پېنافى وان گىانى خو گورى كىرى و ب قى ھشىارىي ھەمى پىلانىن ب دى ھەبۇنا مەيا نەتهوى دى ھېنە ژ نافېرن.

سېلۇپ

ھەزار
51
تىرىمەھى ٢٠١٠

كۈفارەكى ھەيقانى يا دەوشىنلىرى گشتى يە ل ئامىدىنى دەركەفيت

داستانا كانيماسى
١٩٨٧/٩/١٤-١٣

خودانى نىمتىازى
محمد مەد محسن

سەرنقىكار
خالد دىرەشى
xaliddereshi@yahoo.com

دەستەكى نىقىكاران
عەبدوللا مشەختى
د. ئاشتى عەبدولجە كيم
محمد مەد عەبدوللا ئامىدى
يوسف محمد مەد سەعىد

دەرىيىنانا ھونەرى
محمد مەد مەلا حەممىدى
mehemed_sersink@yahoo.com

د. فوزى د دىدارەكى
فەكرى دا

پەروەردە قەزا ئامىدىنى، پىشەچوون و كىيماسى

قىستەۋاڭ
بەرواپىا
يا ملى يا
ئىكىن ھاتە
سازىرىن

سيلاف ل سەر تۇرا ئىنتەرنېتسى:
www.amedye.com

نەدرىس :
ئامىنىيى - كانيا مالا
موبایلا سەرنقىكارى:
Mobile: 4642107
E-mail:
guvara_sulav@yahoo.com
guvara_sulav@hotmail.com
Tel: 0627633369

- ھەر بابەتنى دىگەھىتە سىلاف، بەھىتە بەلاڭىرن، يان نە، بۇ خودانى ناھىتە زەراندىن.
- ژىلى ئەو گوتارىت ناڭىن سىلاف ل سەر ئەم بەرسىيار نىنин ل ناڭەرۇكاكى چ گوتار و بابەتىت دەھىنە بەلاڭىرن.

سەرۆک بارزانی و کریستوڤەر هیل دېنە میهقانیت میرگەھا بەھەدینان

پشتى ب دوماهیك هاتنا کاري وى ل شيراقنى، و ژبو خاتر خاستنى ل ریزدار سەرۆک مەسعود بارزانى و خەلکى پاریزگەھا دھوکى ل روژا ۲۰۱۰/۷/۱۲ ریزدار کریستوڤەر هیل دگەھىته دەفهرا ئامىدىيى و ل ھافىنگەھا سیلاقى ژ لايى سەرۆک بارزانى ۋە دەھىته پېشوازى كرن و پشتى ھنگى ھەردوو ریزداران و ب ھەۋالىنبا پاریزگەرى دھوکى و بەپرسى لقا ھەڙدە دناف سەيرانين ھافىنگەھا سیلاق دا گەريان كو پتريا وان خەلکى خارى يى عيراقنى بون، ئانكۇ ھەرەب بون و ژ نىزىك ب رەوشَا وان ئاگەداربۇن و پسىيارا رەوشَا وان ھاتە كرن و كانى ئەو ب چ رەنگ دەھىنه پېشوازى كرن، و چاوا دەمین خو د بورىنن و وان ژى ژ لايى خوقە گەلەك ب گەرمى پېشوازى ل ھەردوو بەریزان كر و خوشحاليا خو ب سەرەداندا چەندىن دەربىرى و ل دويىدا سەرەداندا چەندىن شونىھوارىت میرگەھا بەھەدینان داو ژ نىزىك ھايدارى مىژو و سەردەمین كەقىن شونىھوارىن میرگەھى بون و و ئەف ژى بو ئەگەرى حەببەتبونا كریستوڤەر هیلى ل ھەمبەر قان شونىھواران و گوت: گەلەي كوردستانى خودان ژيانەكا گەلەك كەنارە و كوردستان ژى خودان سروشىتەكى گەلەك جوانە و ھەڙى خزمەتكرن و پشتەقانىي يە.

پاشى ھەردوو ریزداران بو خارنەكا كوردەوارى و ياسەردەمین میرگەھا بەھەدینان ژ لايى خەلکى ئامىدىيى ۋە ھاتنە میھقان كرن كو ببۇ جەھى سوپاسى و خوشحاليا وان و ول دويىدا ھەر ب وى گەرماتىن ھەردوو ریزدار ھاتنە ب ریخستن، ھەڙى گوتى يە كو ئەف سەرەدانە ببۇ جەھى دلخوشيا ھەمى خەلکى دەفهرا ئامىدىيى.

پشتى ۋى سەرەدانى سەرۆك بارزانى و بالیوز كرستوڤەر هیل سەرەدان سەرۆكتايى زانكويى دھوکى كر و ژ ئالىي سەرۆكى زانكويى و راگرین كولىزىن زانكويى ۋە پېشوازىيەكا گەرملى ھاتە كرن.

درونشتەكىدا كو سەرۆكى زانكويى دھوکى، دگەل راگرین كولىزان ب ناھىي بەرھەقبىيان ب خيرهاتنا سەرۆك بارزانى وبالیوز كرستوڤەر هىلى ھاتە

ھاتە دامەزراندىن و يابەرددەوامە د خزمەتكرنا جقاکى كوردستانى دا. دىسان سەرۆكى زانكويى دھوک گوت: زانكويى دھوکى ئىكەم زانكۇ بويە كو لسى دەملى رېيما سەدامى دا رېيکەفتىن دگەل زانكويىت ئەمريكى ئىمزا

كرن و راگەھاند كول دەملى بريارا دامەزراندىن زانكويى دھوکى ھاتىھ دان كەسى باودر نەدەرك ئەف زانكويە دى ھىتە دامەزراندىن و ئەف چەندە ب خەونەك دهاتە زانىن، بەلى بەھيمەت و پشتەقانىا سەرۆك بارزانى ئەف زانكويە

بکهتن.
و پاشی ل دوماهیی سهروک
بارزانی و بالیوز کرستوچه هیل
سهره دانا بازاری مازی کر و د پشکین
جودایین بازاریدا گهريان و دگه
وهلاتیان ئاخفتن کو دیسان بو جهی
خوشحالیا وی خله لکی.
فوتو/ محمود مستەفا ئامیدی

قەلەمدا، ئەفه ژى بو حكمەت و ژیرانە
يا سهروک بارزانی و فەرەنگا گەلی
کوردستانی زڤراند، پاشان سهروکى
زانکویی پېدەپەن زانکویی بو ھەردۇو
بەریزان بەرچاڭىرن.

دەپی واریدا، ریزدار کرستوچه هیل
سوز دا ھاریکاریا زانکویا دھوكى

کرین دەپی واریدا سوپاسیا تېسینگەها
ئافەدانکرنا ئەمریکى ئار ئار تى كر بو
ئەو پىشەۋانى و ھارکارىيەن پېشکىشى
زانکویا دھوكى كرین و ھىقى خواست
کو ئەو ھاریکارى د بەرددەوام بن.
و سهروکى زانکویا دھوكى ئەف
زانکویه ب زانکویەكا ھەمەرەنگ ل

تەوەری سیانی و زىدە بۇونا رکا شوفىنېزىم دەزى كوردان

بدهست ڦه ئینانا مافین يخو ييڻ رهوا
پيڏقيه گهلى کورد ئهڦرو ڙهه مى
دهما پتر کونگرهک نه ته و هي ببهستن
و پلانين ستراتيڙي داريڙن ڙ بو
به رسينگ گرتنا في هيرشا هوڤانه
،وهه مى هيڙو لايهمين سياسيين
کوردستانی به رهف ديالوکي ڦه بچن
و ئيڪ ريزيا گهلى کورد بپاريڙن و
هه مى ريڪا بگنه بهر ڙ بو رايها
ته ڦائي لسر ئاستي جيهاني پهيدا
کهن ڙ بو گفاشتنا لسر ڦان وهلاتا
بکهن بو ئه وه ريزى ل گهلى کورد
و مافين وان بگرن .

دیسان پیتچیه حکومهتا ههريما
یكوردستانی و ههمى هیزین
کوردوستانی درژد بن و ههلویستهک
ب هیز و هرگرن بهرامبه ر توپبارانکرنا
ئاخا کوردستانی، و بريكا نهته وين
ئیکگرتی ووهلاتين ههقدوست
گفاشتنا لسهر حکومه تیت تورک و
ئیرانی بکه ن و خهلكی زه ره رمه ندی
کوردستانی قه ره بو بکه ن ژ زيانین
مالی و گيانی ئه وين قیکه فتین. ئه و ژی
بریکا هه وين ياداشتاو خوپیشاندانین
بیه رده وام ل ههمى و هلا تین کورد
تیدا دژین و ره قه ندا کورد لو هلا تین
جيها نی، دا کو هه مکی پیلانین دوژمنا
ژ ناف بیه ن.

دی رازی بن زمانی وان قهده‌گه که ن
کو زمانی دایکتیه ۹۹۹۹ هه که رازی بن
بلا کورد ژی رازی بن، بلا ئیرا ژی
بخو سهربورا ژ ترکی و هرگزیت کو
و گه هشته وی راده‌ی کو میدیاپین
زمانی کوردی ب فه‌رمی ۋە کەتن
هه رچ بیت مه‌رهم و ئارمانچ ژ ۋى
پېنگاڭى. دیسان داخویانپین سه‌روكى
سورىي د. بەشار لو ئەسەد ل ۋى
دو ماھىيى ل دوور پاراستنا ئەروبه تا
ئيراقى ژ نافچۇونى. کو دېيت کورد
ل ئيراقى وەک کوردىن سورىي بن
کو ساده‌ترین مافىن وەلاتىنىيلى
دېرىنه و وەک پەنابەر لسەر ئاخا خو
دېرىن،

ئەف بزاڤىن لسەر تو خيما دكەن ب
ھېچەتا ھەبوونا بنگەھىن پ . ك . كى
و پژاکى لباشۇورى كوردستانى، چ
بو نىنە ژېلى ھندى كو نامەكى بدهەنە
حکومەتا كوردستانى ئەم رى نادەينە
ھەوە ھوون پشتەقانىا بزاڤىن كوردى
بکەن لوھلاتىن دى .

ئەف کاودانە وەسا خویا دکەن
کو بزاڤەک ھەيە دنافبەرا ۋان وەلاتادا
ژ بۇ ژناقىبرنا ھەر بزاڤەک گەلى
كورد پى راببىت دەن وەلاتادا ژ بۇ
داخازكىرنا مافىن خو وختېباتكىرن بۇ

عبدوللا مشهختی

دڤان ههفتین بوریدا هندهک
ههلویستین نه سروشته دیاربیون
ل جهه حکومهتین ههرسن و هلاتین
دهورو بهرین کورد تیدا دژین و هک
ئه و هلاتین کورد تیدا دژین و هک
ئیران و تورکیا و سوریی. کو و هسا
تیته خویا کرن کو تشه ک دژو و رین
داخستیدا تیته کرن دنافبهرا ڦان
حکومه تادا، سه بارهت گه لئی کورد
دڤان و هلاتادا. بگره ڙ بوردمان
کرنا ده ڦه رین هه ریما کوردستان
ئیراقی ڙ لایی توبخانه و فروکین
تورکی و ئیرانی ڦه و گه هاندنا
زه ره ری بو سه رو سامانین خه لکن
کوردستانی، بریاردا حکومه تا ئیرانی
و هک نوچه یان دیارکری کو ئاخافت
و نقیسین بزماني کوردی بینه
قه ده ڦه کرن ل ده ڦه رین رو ڦه لاتا
کوردستانی و لادان و دوور ئیخستنا
فه رمانبه رین کورد بین شاره زایی
دزماني فارسیدا نه بیت. هه رو هکو
حکومه تا ئیرانی ڙ نوو بیرا وان ل
قی هزری هات، کو حکومه تا تورکیا
به ری ٩٠ سالاندا ئه ف سیاسه ته
بکار ئینابو و نه چار بو دهست ڙی
به رده ته ڦه ڦبلی سیداره دانا گه نج
و لاو که چین کورد ئه وین بزاflash و
خه باتی دکهن ڙ بو پاراستنا زمان و
که لتورو میزو ویا خو، بگه هنه ما فین
بین سروشته دا کو بژین و هک
مروف لسهر ئاخا خو و و هلاتی خو
کو ڦان حکومه تا دهیت زمانی وان
لئی ببرن ئه و زمانی خودای پیپه خشی
کو قورئان دبیزیت چ جوداھی نینه
دنافبهرا ئه ره ب و ئه جه مادا ئيلا
لسهر گریدانا وان بریکا خودایدا،
ئه ری ئه و ئه ره ب و فارس و تورک

بوجی حزبین ئیسلامی يىن کوردستانی و دژایه‌تیا وان ل هەمبەر دروشمیں نەتهوا کورد؟

لسر هەست و بەرپرسایەتیەکا
نەتهوھی بويە و دوربویە ژ
لايەنین سیاسى و شاعیرى ب
پىدىقى زانى يە كو نەتهوا کورد
مینا هەر نەتهوھى دىتر خودان
سرودهکا نەتهوھى بىت ز

ئەف هىرىشىن بەردەوام ژ لايى
كەسىن ژىر پەردى ئايىنى ئیسلاما
پىروز دەھىنە كر نبۇ سەر سمبولىن
نەتهوا مە نەخاسىمە ب تايىبەتى
سرودا (ئەی رەقىب) و خوينا
شەھىدىن مە هىرىش كرنە بۇ سەر
خەبات و تىكۈشانا شەھىدان و
(دلدار)ى شاعير .

ئەرى گونەھە تە نىشتىمانا خو
مینا ئايىنى خوخ وش بېت ؟
ئەرى نە گونەھە تو رىزى ل
خوينا وان كەسان نەگرى ئەۋىن
خو كرى يە قوربانى وەلاتى تە ؟
ئەرى و ئەرى و ئەرى .....
ھتد ھەتا كەنگى ئەم نوكەر و
كرى گرتىيەن دەستى ئەقى و
دەستى ئەۋى ھەبىن ؟

بلا جادا کوردستانى بىدەنگ
نەبىت ل ھەمبەر ۋان كريارىن
دژى سمبولىن نەتهوا کورد ، ئەف
كريارە نە دژى پارتى و ئىكەتى
نە دژى نەتهوھى نە كو ئەۋۇزى
دېيىزنى نەتهوا کورد .

ئەم ۋى چەندى دېيىزىن ئەف
حزبىن ئیسلامى مە ب دژایه‌تى
كىن ل ھەمبەر ئايىنى ئیسلامى ل
قەلم دەن .

لى پايا ديارە دەمى عەلى
باپىر ئەميرى كومەلا ئیسلاميا
کوردستانى ئەو چەندە پشت
راست كرى كو ئەو چ جاران
نەبى بەرھەقە ل ھەمبەر دەقەيەك
راوەستيان وەك رىزگرتىن بۇ
خوينا شەھىدىن کوردستانى و
دگەل گوتنا سرودا پىروزا (ئەی
رەقىب) بىدەنگ راوەستىت ، چونكى
ئەو دېيىزىت ئەف چەندە گوناھە و
ل دەرۋەھە سىنورىن ئیسلامەتىي
نە و بىرىزى يە بەرامبەر ئايىنى
ئیسلامى چىتابىت ئەف چەندە بەھىتە
كىن ، پانى ئەم نابىنин د گوتنا
سرودا (ئەی رەقىب) و رىزگرتىن
بۇ گىانى شەھىدىن کوردستانى چ
بىرىزى يەك بىت ل دژى ئايىنى
ئیسلامى .

ھەروھا عەلى باپىر سرودا
(ئەی رەقىب) ب سرودا ھەردۇو
حزبىن (پارتى و ئىكەتى) يىن
دزانىت و دېيىزىت ئەقە سرودا
ھەردۇو حزبىن دەسەلاتدارە لى
بەرۋاشى دەمى نافەرۇكاكى ۋى
سرودى ژلايى شاعيرى مەزنى
کورد (دلدار) ۋە ھاتى يە نېيسىن

نوهىد عسمان داوىدكى

حزبىن ئیسلامى يىن کوردستانى
ھەر ژ دەست پىكا دروست بونا
وان دەمى ل ژىر ھندەك دروشمىن
پەردى پىروزى ئیسلامى خو
گەھاندىي يە ناف مالىا کوردى ،
ب مەرەمەكى سیاسى بۇ ھندەك
لایەن و نەھەزىن کوردستانى
بەردەوام دژایه‌تىا دروشمىن
نەتهوا کورد كاركىرى يە و بناشى
ئايىنى پىروزى ئیسلامى ، ئەقان
حزبىن ئیسلامى ل كارو كرددۇين
وانىن بەردەوام ل ھەمبەر
دروشمىن نەتهوھى وى چەندى
خويا دكەن كو دەستىن ديارو
بەرچاف يىن دەرۋەھە سىنورى
ھەریما کوردستانى پالپىشت و
پشتەقانىا وان دكەن . لى دەمى

کادری ژیهاتی جمعه ریکانی

ژیهه کی کورتی پر بزاف و وهغه رهکا نه چاقه ریکری

هه قالین خو ب گهرمی خو دباوهشا وي
و هر دکه ن. لئي گلهک ب مخابنېه روبي شين
دلوقانيا خو كره هي زهکا ژ هي ز وي
زېدەتر و پشتى هه ردوويان ب ئەشق
و قيانه کا مەزن ئىك و دوو تىز هه مېي ز
كرىن، روپيارى ئەو بەرنەدا و دناف
پېلىن خو دا تىك زقاند و گوت تو دى
دگەل من دا بى و دچەند چركە يە كىن كيم
دا خاترا خو ژ مەھميان خاست و ئەو
دگەل ئاقا روپيارى كەقتە سەمايا مرنى.
ھەزى گوتنى يە كو تەرمى خودى
رئى رازى بو دەمى پېنج روزان دەنېتىه
دئافى دا و دقان پېنج روزاندا هه مى بزاف
هاتته مەزاختن ژ لايى لقا ۱۸ و كەس
و كار و جەماوەرى دلسوزى دەقەرى
قە بۇ دىتتا تەرمى وي وھەمى پىدىقى
ژبۇ ۋى مەرمى هاتبۇونە بەرھەق

خويى لهشكەرى و پاشى پارتايەتى دا
سەربوره کا گلهک باش يا ھونەرى
رېقەبرى بۇ خو پەيدا كىرپو و گلهک ب
باشى و بسەركەفتىانه و ب رېك و پىكى
ھەمى كارىن خو دىگەهاندە قوناغى كو
جهى رازىبۇونا ھەمى ئاليان بون.
ل ئىقاريەکا شويم و گەرما ۋى
ھافىنى و ب ھەقالىنيا چەند ھەقالين خو،
گلهک ب زهوق و كەيف قە ل روزا
(۲۰۱۰/۷/۲۲) قەستا سەر روپيارى روبي
شين ل ناڭ دەقەرا رىكانى ياكو گىريدى
قەزايا ئامىدىي دكەن و پشتى ل جەھەكى
در اوستىن و دچن سەر ئافى و ھەروھكى
روپيارى مالويران ژى ل ھېقىا گىانى وي
بو يە و قىاپە ل باوهشا خويى بى دلوقانى
ھەمبىز بکەت، لەوا روپيار گلهک ب
رەحەتى خو نىشاددت و روپى خو
بۇ قەتكەت و پشتى چەندەكى ئەو و

کادرى ژیهاتى جمعه ریکانى
ژیهه کی کورتى پر بزاف و وهغه رهکا
نه چاقه ریکری
ھەر ژ روزا ئىكى چاقىن مە قىكەفتىن
و بويىنە ھە قال و ھە فرى د ئىك سازيا
پارتايەتى دا ل لقا ۱۸ ل دەقەر آئامىدىي،
و ھە فادارى و ۋىيانا وي بول ھە قالان و
كارى، زوى لي ديار بول، ھە روھسا پر
بزاقى و ھە زوقيان بول پېشەچۈونى ئىك
ژ سىمايىن وي بول، مروقەكى گلهک
خوشتى بول دەف ھەمى ھە قالين خو
وي ژى ۋىيانە كا زىدە بول ھە ميان ھە بول
و رېزەكى بى سور ل ھەمى كەسان
دگرت، ھەر كارەكى دكەفتە ل بەرسىنگى
و ى گلهک ب گەرمى و ۋىيان ئەو كار
ئەنجام ددا و بسەركەفتىانه ب دوماهىك
دئينا، ۋى كادرى ژیهاتى د ھوندرى كارى

کرن، هر ژ نامیرا و ئىنانا مەلەقانال زاخو و موسل ول گەلەك جەئىن دى و ل ئىقماريا روزا ۲۰۱۰/۷/۲۷ تەرمى وي ب سەر ئاڭ دېيت و ھندەك دلسوزىن وي دېيىن و دېيىتە ژ دەرقە ل دويۇدا ب رى و رەسمەكاكا ژ ھەزى و ب بەرھەقۇنا ب ھزاران كەسان ھەر ل وي رۆزى تەرنى وي دەيتە قەگوهازتن بو گورستانا كومەلگەها باگىرا و ل ويرى دەيتە قەشارتن و ديسان بهىا جەماودەكى بەرفەد پىشكەدار فازل ميرانى سكرتىرى مەكتەبا سىياسى يا پارتى و رەمنى شەعبان ئەندامى كومىتا ناھىن و چەندىن سازىيەن دېتىن مىرى و لەشكەرى پىشكەدارى تىدا دەمن.

پروفایل:

- جمعە مرتىخان سلطان:
- ل سالا ۱۹۷۲ ئى ل گوندى هنىشى ل دەۋەرا رىكانىا چاقىن خو بو فى دونيايى قەدكەت و پىشتى ھنگى و ھىز زاروك مالباتا وي ژلايىن رېيىمە قە دەيتە قەگوهاستن بۇو كومەلگەها باگىرا و ل ويرى خو جە بىت و خاندنا خو يا دەستپىكى ل ويرى ب دووماهىك دېيىت و يا ناڭچى ل بازىركى زاوىتە و بەرھەقى، ئانكۇ ئامادەيى ل ئامادەيَا الشعلە (برايمەتى) و خاندنا زانكۈيى ژى ل زانكۈيا سلاحەدەن ب دووماهىك د ئىننەت و پاشى د بىتە ماموستا ل كومەلگەها باگىرا و ل دويف دا دەيتە قەگوهاستن بۇ ئامادەيَا كاوه ل دەھوكى و پاشى خو ۋە گوھىزىتە كارى لەشكەرى ل سوپايى ئىك پاشى ل ئىبراهيم خەليلە و دەيتە قە گوهاستن بۇ فەرماندەيَا دەھوكى و دېيتە ئەندامى پىشكەدارىختىنى ب پلا پىشەنگ و ژېھر ژىھاتتا وي و ھەر ل دەسىكىدا دەست ب كاربۇونا لقا ۱۸ دېيتە كارگىزى لقا ۱۸ او تاكو و دەغەرا خويا دووماهىي ھەر ل پىشكەدارايى و ئىدارە كار كريه و دك بەرپرسى پىشكى.

- خودى ژى رازى چار كچ و كورەكا ب دويىخ خو دەھىلىت و ديسان سامانى وي يىن ھەرە گىرنىك ل دويىخ خورا ھىلائى ئەو ۋىيانا ھەۋال و كەس و كارىن وي يە بۇ وي، خودى مەزن جەن وى بکەتە بەھەشتا خو يا بەرين.

انا لله وانا اليه راجعون

www.amedye.com

داستانا کانيماسى ۱۹۸۷/۹/۱۴-۱۳

پشكا دووچى

رۈزكار كېيىستەبى

مهىن و ب هىز من دىتىنە لى ھىشتا من
ھىرىشەكا ھوسا ب لهز و هىز نە دىتىنە
و ئەز نوكە ژى نزانم گەلۇ ئەفە ھىرىش
بوو يان برووسكە" ۹۹

ل ھەموو بەرەيان ئارمانجىن قوناغا
ئىكى دەھستى پېشىمەرگا دە نە و ھىرىش
بەردهۋامە ژ بۇ گىرتا ئارمانجىن قوناغا
دووچى:

نوكە فەوجا لەشكەرى، فەوجا جاشا،
چەپەرينىڭرى سۆر ل رۇزھەلات،
چەپەرينى چىايى بارقى خى ل باشۇور
و چەپەرينى چىايى باکوورى کانىماسى
تەۋ دەھستى ھىزىن پېشىمەرگە دا نە.
ل بەرەيى کانىماسى نوها تەنى بىنگەھى
پۇلىسان، ناقەندا ناحىيى و چەپەرينى
دەقەرا (سەرزىرى) ل رۇزھەلاتى
باکوورى کانىماسى ل سەر سنۇورى
ترىكى مانە.

ھىزا بەرەيى گابىنېركى ژى (۵) بىنگە
و چەپەرينى دوژمنى يىن چىايى گابىنېركى
گىرتىنە و ئەو زنجىرە چيايە ھەموو ژ
جاشا پاك كريه و شەر ل سەر ھەردۇو
فەوجىن جاشا يە ل گوندى راھىنا و ھەر
وى ھىزى ل سەر جادا کانىماسى-
بىنگۇقا ل باشۇورى گوندىن ئەلكوشىنى
و با توغا سەيدا رىيکا رەقى ل جاشا بىرەي
كۆ بەرەف فەوجا سوتىكى و لىوا بىنگۇقا
نەرەقىن. ھەر ل وى كەمىنى سەرۇك
جاشەكى كۆ نەقىا خوه بىدەتە دەھستى

ئەفسەرین دوژمنى نزانن كا ئەفە
برووسكە بۇو يان ھىرىش !

محمد حسن الفلاحى كۆ پلا وى (
رئىس عرفاو) بۇو و بەرپرسى دەزگايى
بىتەلا بارەگايىن فەوجا کانىماسى بۇو و
ژ ئالىي پېشىمەرگە قە ھاتبۇو دىلکرن،
دېبىزىت: "ھەر ۵ دەقىقا جارەكى دەقىا من
دەزگايى بىتەلى قەكربا و پەيوەندى لگەل
بارەگايى لىوا بىنگۇقا كربا. ژ شىكەكى
قە شىلەكە كا ب ھىز يا گوللىن كاتىوشى
دەستپىكى !! (ھەلبەت پېشىمەرگە ق
جارا چەكى كاتىوشى نەبوبويھ، شىلەك
كۆ ئەو ژى دېبىزىت شىلەك گوللىن ئار
پى جى يان بۇو نە يا كاتىوشى) ئەز
ئىكىسەر و ب لهز بەزيمە سەر دەزگايى
بىتەلى و من لىوا بىنگۇقا ئاگەھداركىر كۆ
ھىرىشە ل سەر مە، وان ژى بەرسقى
من دا و گۇت: ھەلوىستى بىدە مە كا
رەوش چەوايە، بەلى ئەز نەگەھەشتم
ھىچ بەرسقى وان بىدەم ژ بەر كۆ ئىكىسەر
ئەز ھاتمە دىلکرن، يانى ئەز باوھر دەكەم
في پەرسىن ھەميى تەنى ۷-۵ دەقىقا
قەكىشا. كەواتە ئەم نە گەھەشتىن چ
تىشەكى بىكەين بەرامبەر قى ھىرىشى يَا
كۆ تا نوها ژى ئەز ھىشتا تىنაگەھەم
چەوا ھوسا ب لهز پېشىمەرگە دەھست
ب سەر وى فەوجا وەسائىسى دا گرت.
ئەز بخوه ۷ سالا ل بەرەيى شەرى
ئىران-ئيراقى بۇوم و ب دەھان ھىرىشىن

**رۇزىدەرگەفت و ئىدى لەشكەرىن
خوھ شارتن ئاشكەرا دىن:**

ب شەف دەما ھىرىشى دەستپىكىرى
ھىرىشەكا ھندا بلهز و دېۋار بۇو كۆ
دوژمن نەگەھەشت بۇو نە بىرەقىت و
نەزى خوه باش قەشىرىت. ژېر ھندى
پرانيا لەشكەران دېچەپەرین د ئەردى
دا ھاتىنە كۈلان، تۇنیلان، بىن تەنەكە
و توتىا، بىن بەتهنى و تەختىن نەستىنى
ول ناڭ تەراش و شىنكاٗتىان دا خوه
قەشارتىبۇون و ب شەقى ژ بەر كۆ
ھەم تارى بۇو و ھەم ژى پېشىمەرگە
ب شەرى قە مژۇول بۇون، ھەزماھەكە
مەزىن يَا لەشكەران دەقان جەھان دە
ما بۇون قەشارتى. لى دەمى بۇويھ
سېپىدە و رۇزھەلاتى ئىدى وەكى دېبىزىن:
(بىم د توورى دا نەھاتە قەشارتن)
و پېشىمەرگە ب وان جها كەفتىن و
ب سەدان لەشكەر و ژ بىن وان دەرا
دەرىخىستان و دىلکرن . ژ ھەزى گۇتنى
يە كۆ فەرماندى فەوجا لەشكەرى (
رائىد صىبىح عبوش و ملازم خىميس
على حسین و ملازم محمد كاچم عويد)
تەقى نىزىكى ۱۵ ئەفسەرین دى ژى ب
دېلى كەفتە دەھستى پېشىمەرگە قى.
كۈشتىيان ژى دا ۱۲ ئەفسەر ھەبۇون،
ژ وان ژى وەكى نەقىبىي ئىستىخباراتى
جاسم محمد حربى و ملازم حسین
فاقچىل كريم و گەلەكتىن دى.

پاککرن و ب سه دان جاش و پولیس و
چه کدارین رژیمی هاتنه گرتن.

شهری پیشمه رگه‌ی شهره‌کی ب تقره و ئەخلاقه:

تشتی هه‌ری بالکیش دهی شه‌ری
ده ئه‌و بwoo کو ئه‌و هیرشا هندا به‌رفره
و ئه‌و شه‌ری هندی دژوار کو تیدا
ب سه‌دان که‌س ژ له‌شکه‌ر و جاشین
دوژمنی هاتنه کوشتن و دیل کرن، و
دسه‌ر هندی را کو شه‌ری مه‌زن ل ناف
کانیماسی و گوندی دیریشکی بخوه ژی
بوو و گله‌ک جاش د مالین وان ده هاتنه
دیل کرن، لئی دیسا ژی یه‌ک که‌س ژی
ژ خه‌لکی سقیل ب چه‌کنی پیشمه‌رگه‌ی
نه‌هاته کوشتن و بریندار نه‌بوو. ئه‌فه
ژی وی چه‌ندی دیاردکه‌ت کا شورش
و پیشمه‌رگی وی چه‌ند دهشیاربوون ل
سه‌ر ۋاراستنا گیانی خه‌لکی سقیل.

**هے وارا دوڑمنی ڙی شکه ستنه کا
باش خوار:**

رۇزا ۹/۱۴ ھىزەك دوڑمنى يى
مەزن ڙ لەشكەر و جاشا ب پىشته قانىا
ھەلىكۈپتەر و تانگ و زرىپۇشا ڙ لىوا
بىنگۇقا برىيکەفت دا كو دەهوارا ھىزىن
خوه يىن شكەستى بەھىن، لى پىشىمەرگىن
بەرهىنى گركا- سەرى حەمى گورزەكى
گران ل وى ھىزا دوڑمنى دا و شيان
ھەڙمارهەكَا باشا لەشكەر و جاشا ڦى
بکوڙن و لگەل سوتنا چەند ترۇمبىيل
و زرىپۇشان و ئەو ھىز جارەكَا دى

پولیسان و ده زگایین دی بین به عسیا
ل کانیماسی کو شهربن نه کهن و خوه
بدنه دهستن پیشمه رگهی و هه روہسا
ئاگاداری دانه خه لکن کانیماسی کو ژ
خانیین خوه دهرنه که قن تا کو شهرب
دو ماھی تیت دا کو توشی چ نه خوشیا
نه بن.

لەشکەرین دوژمنی ل بن پین
پیشمه رگا خوه ۋەشار تىنە:

ئەو دىمەن چ جارا ژېيرا پىشىمەرگا
ناچىت دەمى وان ل سەر دیوارى ژېرىا
فەوجى ب بلندگۇيى گازى پۇلىسا
دكىر، ئەو هەند دېيىن ل بەر پىن وان
لەشكەران خوه دنაڭ تەراشىكە كا
بچووك دا فەشارتىنە و پىشىمەرگا ئەو
ژى ب دىل گرتى.

هيرشا پاقڙکرنا کانيماسي

پاشی ڙی هیرشی بو سه ر بنگه هی
پولیسان و ناحیئی دهست پیکر. ڙ به ر
کو ئافاهیئی وان گله کی ئاسنی بسو،
پیشمہ رگا کادره کی له شکه ری ل سه ر
دهستین خوه بلند کر و هه لدا سه ر
بانی باره گای دا کو ڙ بانی ڦه هیرشی
بکه نئی، لئی تاکو پیشمہ رگا ئه و بلند کریه
سه ر بانی، دوو پیشمہ رگین دی ز فرین
ددھر گه هی را هیرش بره سه ر پولیسین
ناٹ باره گایی و هه موو دیلکرن. رو ڙا
۹/۱۴ هه میئی پیشمہ رگه دمڑووں بسوون
ب پاکرنا نافه ندا کانی ماسی و گوندی
دیریشکی و ئه و مشار بگشتی هاته

پیشمه‌رگه‌ی و شهر لگه‌ل پیشمه‌رگه‌ی
کره‌هاته کوشتن و ته‌رمی وی د ددستی
پیشمه‌رگه‌ی ده یه.

ل بهره‌یی فهوجا سوتکی ژی
چیایی (بادوکنی) کو دکه‌قیته هندافی
گوندی تشیشی و چهپه‌رین هندافی
گوندی خشخاشا ل باشووری فهوجی
ههموو که‌تنه دهستنی پیشمهرگه‌ی و
نوکه فهوجا سوتکی ژی دچه‌مبهرا
پیشمهرگه‌ی دابه.

ل بهره‌یی چیایی سه‌ری حه‌منی
ژی، (چیایی سه‌ری حه‌منی بخوه کو
دکه‌فیته باکووری روزه‌لاتی بیگوغا
) ۵ بنگه‌هین دوژمنی هاتینه گرتن و
ئه‌و چیا هه‌موو هاتیه رزگارکرن و ۴
بنگه‌هین دی ژی بین دوژمنی ل دده‌فره
گرکا (سه‌ریکا کانیماسی-بیگوغا
هاتینه گتن نوها ژی هندا ف به ۵

هائينه حرئن نوه رى هيرا فى بدره يى
ل بهر هيرشين ليوا لهشكه رى يا بيگوڤا
د بهر خوه دانى داييه. ل فى بهر دى ڙى
شهر گله کى گرم بوو و ل ده ڦه را
گوندي گرکا هه ردوو پيشمه رگه (سهيد
ياسين عبدالغفور) ڙ رين خراوا شورش
ل.ن.دهوک و (صالح سليم) سهير ب
ل.ن.زاخو شه هيد بوون. لى ئه ڻ هيرزا
قاره مان شيايه هه موو چه پهرين ڦئي
ده ڦه رى رزگار بکهت و ڙ ناليه کي ڦه
فه وجا (٢٤) يا جاشا ل سوتکي و
ڙ ناليي دى ڦه ليوا بيگوڤا بيخته د
چه مهرا خوه دا.

ل به رهیی (زریزه) ژی هه مهو
چه په رین (سوارا بهنا) و ده در دورا
گه لیی زریزه و تا گوندی (دیمکا) هاتنه
رز گار کرن و ریکا بیگوغا- باتوفا هاتیه
کونترولکرن ژ بو کو ژ ئالیی زاخو قە
ھه وار بق هیزین شکه ستیین دو ژمنی
نەھیت.

هیرشا دووی ڙی بُری تیشتنی دھستپنکر:

دەم نىزىكى كاتژمير ٧ سېيدى يە
و هىزەكا پىشمه رگەي لگەل هىزەكا
بەرگرى مالى دەستكەفتان ب تۇرمىيەلان
دىكىشىنە گەلىي ناقبەرا گوندىن مایى و
بىدوھى ل باکوورى رۇژاڭايى كانيماسى
و هىزەكا دى يَا ھېرشكەر ل باشۇورى
بارەگايىن فەوجى و ل ھنداقى بىنگەھى
پولىسان و ناحىيى كۆمبۈون و ب
پلندىگۈيان ب ھەرسى زمانىن كوردى،
عەدەم و ئاشۇودى، ئاگەھدارى، دانە

پیشمه‌رگه‌ی بى خوارن و هاریکاريا لوچستى دانه ۋى شەرى. لى پیشمه‌رگه وەكو ھەرجار دەقى دەتنگاقيان دە ڙيانا خوه ب دەستىن خوه مسوگەر بکەت و ژ دەگللىي (سەر گويزا) کو گەلەك گويز لى ھەنە پیشمه‌رگا گويز چىن و كرنە چانتىن خوه ل شۇونا نان و خوارنى خوه ب خوارنا گويزا گەهاندنه سەرى كورى زىرى و ب ۋى شىۋەت ئەو شىيان رۆزەكا تەمام بى نان خوارن ل چىا سەركەقىن و دەھمان دەمى ژى دا شەرى بکەن، تا کو ب شەف زقريئە ۋە كانيماسى.

پشتى پیشمه‌رگه گەهشىتىنە جەن دەستنىشانكى شەرى دەستپېكىر و ھيزا دوژمنى خوه ل بەر ئاگرى پیشمه‌رگەي نەگرت و رەقىنە ناف ئاخا ترکى و خوه دانە دەست لەشكەرین ترکى ل دەشتانى.

بەرگرى مللى دەستكەفتا ژ مەيدانا شەرى ۋە دەگۈھىزىن و پیشمه‌رگه ژى د ھيرشىن خوه دا بەردا:

ھيزه‌كا بەرگرى مللى کو د دووڭ پیشمه‌رگى را دهاتن دەستكەر ب قەگوھاستنا چەك و گوللهييەن کول وان بنگەها كەتبۇونە دەستى پیشمه‌رگەي و ھيزا پیشمه‌رگى ژى دەگل تاريا ئىفارى گەهشىتىنە كانيماسى و دېرىشىكى و ل مالا بەلاف بۇون بوى ھىقىي کو پشتى دوو شەف و دوو رۆزىن شەر و وەستىان و بىرسى ۋى ئىفارى ل ۋان مالىن کو ب گەرمى پېشوازى ل وان كرین شىقەكا خوهش و ب تام بخۇن. لى ھىشتا پارىي ئىكى ل گەورىا وان بەريغە نەبوو ئەو بىریكا دەزگايىن بىتەلىي هاتنە ئاگەهداركەن کو فەوجا جاشا يَا سوتىكى ھىشتا نەھاتىيە گرتىن و دەقىت ھەر نوها ئەو بېرىكەقىن دا کو ھيرشى بکەنە سەر وى فەوجى . تا کو ئەف ھيزا پیشمه‌رگەي گەهشىتىي وىرى ئەو فەوج ژى كەتبۇو دەستى پیشمه‌رگەي.

پیشمه‌رگه ھيلين بەرخوه‌دانى د دامەزريين:

ئىدى فەرمان بۇ وان هات دەقىت خوه بگەھىننە دەشتا چەقەلا و برىفەكى ژ بەر کو دوژمنى ھيزىن خوه هەمۇو ل بارەگايى لىوا بىكۇقا كۆمكىنە دا کو ھيرشى بىننە سەر جەھىن کو

چانتى دەرىخسەت و لۇولىا وى دانە سەر بەرى و گازى كرە جاشا: خوه تەسلیم كەن بەرى هوون ھەمۇو بھېنە كوشتن !! ئىدى جاشا بەھەۋەر تەنگىن خوه ھاقىتىن ئەردى و دەستىن خوه بلند كرن. وى ژى پشتى جاش ژەنگىن دوورئىخسەتىن دەرزىكىن تەنگىن ھەمۇو ژى دەرىخسەت و كرنە د چانتى خوه دا و تەنگىن جاشا ب ملىن وان ۋە كرن و تەنگىنگەكا دروست ژى ب ملى خوهقەكى و جاش دانە پېشىا خوه و ئىنانە بارەگايى ل.ن. ئامىدىن ل گەللىي (بېشىلى) ل پالا چىايى مەتىنا.

ريكا رەقا دوژمنى تركى:

ھەر وى رۆزى گروپا دووى ژى بەرى خوه دا دەقەرا (سەر زىرى) کو نىزىكى ۱۰ چەپەر و بنگەھىن دوژمنى ل وى دەقەرەي ھەبۇون. تا کو كانيماسى ب تەمامى ھاتىيە رزگاركەن دەليقە بۇ لەشكەرین قان چەپەر و بنگەھان چىبىو و وان ھەمۇو چەپەرین رۆزەقا كو دەكەقەن ب ئالىي كانيماسى ۋە بەردان و ل دوو چەپەرین کو دەكەقەن سەر ھىلا سنورى ترکى كۆمبۈون. چىايى (كورى زىرى) گەلەكى بلندە و دەكەقىتە ھەنداشى دەقەرا سەر زىرى ل ۋى ئالىي سنورى و ھەنداشى (دەشتانى و قەزا چەلى) ل ئالىي ترکى و نوها ژى دەقى پیشمه‌رگە ب چەند كاتژمیرەكا ب سەر وى چىايى بلند بکەقىن تاكو دگەنە خالا سنورى.

پیشمه‌رگه خوه ب گويزا دگەھىنە

سەر چىايى كورى زىرى:

ھەر ژ سېپىدەيا رۆزى ۹/۱۵ پیشمه‌رگى ژ نافەندا كانيماسى بەرى خوه دا دەقەرا سەر زىرى و ئارمانچ ژى گرتتا چىايى كورى زىرى يە كو ژ وىرى كونترۇكەھەمۇو دەقەرا سەر زىرى، بەربىرى، ھەلۋە و ل ئالىي دى يى سنورى ژى دەشتانى و قەزا چەلى تىتە كرن. گەھەشتىنە كۆپىتكا بلند ژى رىكا نىزىكى ۵ كاتژمیرانە. ژ بەر ھندى ژى پىدىقى بۇو ژ بۇ ۋى ھيزا ھيرشەكەرا پیشمه‌رگەي خوارن و هارىكاريا لوچستى ھاتبايە ئامادەكەن، ژ بەر کو رۆزەكا تەمام شەر و سەركەفتا چىايى بى نان و خوارن گەلەك زەحەمەتە. لى مخابن بەرپرسىن ھيرشى شاشىيەكە مەزن كرن و بەرى

ئاژۇتە د بارەگايى لىوا بىكۇقا دا. رۆزى ۹/۱۵ قۇناغا دووى يا ھېرىشى دەستپېكىر:

پشتى كانيماسى ب تەمامى ھاتىيە رزگاركەن، ل رۆزى ۹/۱۵ ھيزەكە رېقەبەرى دناف كانيماسى دا ما و ھيزا ھيرشەكەر ژى بۇو گرۇپ و گرۇپەك لگەل د.رۆز نورى شاۋەھىس ب ترۇمبيلان كەفتەنە رى بەرهە گابېرىكى ۋە ھەۋەن و ب ھەۋەر ھېرىشى بىنە سەر ھەردوو فەوجىن جاشا ل گوندى راھىنا و براستى د ھېرىشەكە كىمتر ژ كاتژمیرەكى دا ھەردوو فەوج ھاتنە گىتن و دئەنچام دا ژ بلى كۆمەكە مەزن يا جاشا دوو سەرۇك جاش ژى ھاتنە دىلكرن کو ئىك ژوان ژ كانيماسى رەقىبىو و خوه گەهاندېبۇو وىرى و ئىكى دى ژى ھەرۋەكى مە بەرى نوها دىياركى ل ژىرىيا گوندى باتوفا سەيدا ھاتە كوشتن. پشتى گرتنا ھەردوو فەوجىن جاشا ل راھىنا، ۋى ھيزى ھېرىشا خوه بەردا وام كر بەرهە ۋە ئالىي رۆزەقا ۋە.

پېرەمیرەك ۹ جاشا ب لۇولىا داسى دىل دەكتە:

براستى ئەز نەشىم ژقىرى دەرباز بىم و بەحسا ۋى رووداندا بالكىش نەكەم. پېرەمیرەكى ۶۰ سالى کو بەعسىا مالا وى ژ دەھۆكى دەرىخسەتىه و ل گوندى (بازى) ل بەرچىايى مەتىنال دەف كورى خوه يى پیشمه‌رگە ئاڭجى بۇويه. ئەو رۆزەكى بەرى شەرى چۈويه گوندى ئورە) ل سەر سنورى ترکى كوبەللىكى هەندهك ئارى بۇ مالا خۇل وان دەرا بکريت، لى دەما شەرى دەستپېكىرى وى چىايدى بىزقىرىتە ۋە مالا خوه ژ بەر زارۇك و مالباتا خوه. پېرەمیر يى بى چەكە و تەنى داسەك د چانتى وى دايى. دەمى ئەو ل رۆزى ۹/۱۵ ژ ئالىي باکوور ۋە تىت دا کو ل جادا كانيماسى - بىكۇقا دەرباز بىت و بەرهە چىايى مەتىن بچىت دگەھىتە نىزىكى جادى ل ژىرىيا گوندى ئەلكوشىكى، ئەو هەند دېبىتىت كو ئەو ھاتە دناف كۆمەكە جاشا دا کو ژ ۹ كەسا پېكەتىنە و ھەمۇو ب چەك و فيشەك و نارنجۇكە دراپىچايىنە، ئىدى پېرەمیرى مە نەكەن نەمەردى و خوه ھاقىتە پشت بەرەكى و داسا خوه ژ

گرکا بوو هه میا هه ټګرتنه و هیله کا
به رخوه دانا موکوم ڈ چیایی سه ری
هه می و تا چه قه لا و بریفکا و گوندی
گرکا دامه زراندنه و هم لیوا له شکه ری
یا بیگو ڦا ئی خسته د چه مبه ری دا و هم
ڙی به ره یه کی بهیز دانا ڙ بُو به رسینگ
گرتنا هیرشین دو ڙمنی کو نوها هه مهو
ھیزا خوه ئی خسته کاری دا کو ده ڦه رین

ڙ دهست داين داکير بکه ته قه.
 هيزا سه رزيرى گه هه شته سيريانا
 کانيماسي-بابيرى-بيگوڤا ل جهئ
 گوندي بريفكا يي نوو ول ويئري لگهيل
 هيزين دى هه ڦگرتن.
هيزين شكه ستيين دو ڦمني د دڙه
هترشن خوه دا د یه رده و امن:

ئىقشاريا رۇزا ۹/۹ دوژمنى ب ھىزەك
گەلەك مەزنا لەشكەر و جاشا و ب
پشتەقانىا ب دەهان تانگ و زرىپۈشان
ول ئەسمانى ژى ب پشتەقانىا فرقىيەن
ھەلىكۈپتەر ھىرشهكە دژوار ئىنا سەر
چەپەريىن پىشىمەرگەي. ھەر ژ ئالىي
رۇۋاقا يى چىايى سەرى حەمى (
پشتا گوندى چەلکا كەقىن) و تا جەن
گوندى بىرىفكا يا نۇو شەرهەكى گەرم
دەستىپىكىر، لى گەرمتىين خالا شەرى
كەفتىيە سېرىيانى، جەن بىرىفكا نۇو و
پىشىمەرگەي ھىرشا دوژمنى خراب
شكاند و د دووڭ دا چوو چەپەرى (
ئافا تەحتىكى) ل نابىھەرا گوندىين بىرىفكا و
چەقەلا ژى گىرت و ئاگىر بەردايى.

شیا دڤی سه‌ری دا هندهک جهین نوو
ژی بدھست خودڤه بیینیت و هیلا خوه
یا به رخودانی موکومتر لی بکهٔت. ژ
هه ژی گوتنی یه کو دڤی شه‌ری ده ۲
پیشمه‌رگین هیزا به رگری ملّی بریندار
بوون.

هەروەسا دوژمنى ژ بىگۇقا
ھىرشهك بەرهەف سەرى حەمى و گركا
و چەقەلا ئىنا سەر، لى پشتى شەرەكى
گران ديسا ئەو ھىزا دوژمنى شكەست
و رەقىنە ليوا بىگۇقا قە.

نوهانهار مانجین کو پیشمه رگهی ژ بو
خوه دانا بون هه موو ددهستی وان دانه
و ئیدی ل به رامبه ر هیرشین دو ژمنی
ئه و هیطین به رخودان و به ره قانی د
دامه زرین.

هيله د هه رووه دى مه ل پيشىي زى
دياركى ل دهقهرا زريزه ل سه رىكا
بيگوغا - باتوفا هاته دامه زراندن كو
ژ پيشمه رگه و به رگرى مللى يىن
ل.ن. زاخو پىكها تبۇون و هيلى دى ژى
ل دهقهرا دەشتا چەقەلا - بريفكا و گركا
ل سه رىكا كانيماسى - بيگوغا هاته
دامه زراندن كو ژ پيشمه رگه و به رگرى
مللىين ل.ن. ئاميidiي و پيشمه رگىن
باره گايى لقا ۱ و رېكخراوا شورش يا
ل.ن. دهوك پىكها تبۇون.

گہرمه کی گہله:

پیشمه رگهی گرتین.
ژ خوه به ری ژی هه رد وو هیلین
به رخوه دانی ل زریزه و سه ری حه می -
گرکا هاتبوونه دانان. لی نوها هیزین
دی یین هیز شکه رین پیشمه رگهی ژی
خوه گه هنادنه وان هیلان و ئه و ب
ته مامی موکوم کرنه. هه رو هسا ژ بو
پشتہ قانیا هیلا گرکا-چه قه لا - سه ری
حه می توپه کا ۱۲۰ ملم یا پیشمه رگهی
ل ده قه را (نافگرا) ل نافبه را گوندی
بابیری و بیلیزانی هاته دامه زراندن و
لیوا بیگو ۋا و كەلها بیگو ۋا و ده قه را
چه قه لا كەفتنه بن ئاگرى ۋى تۇپا كۆچ
گولله یین وى په روھ نه دچوون. براستى
ژی ئه و بۇ باشترين پشتہ قانى بۇ هیزا
پیشمه رگهی ل وى ده قه رى.

ل به رهی گرکا-چه قه لا مام و برازا
ب هه قره شه هه د بوون:

ئەقىزىقە ۹/۱۵ ژى دوژمنى ديسا
ھېرىشەكا دى ب پىشته قانىا تانگ و تۆپ
و ھەلىكۈپتەرا ئىنا سەر ھىلا بەرخودانا
پىشىمەرگەي ل بەرهىي گرکا-چەقەلا-
سەرى حەمى، لى ۋى جارى ژى شانسى
دوژمنى ژ جارىن دى باشتى نەبوو و
پىشى هەڙماრەكا كوشتى و بىرىنداران
ژى كەفتىن ديسا بىرەف خوه گەهاندە
ناش بارەگايى لىوا بىگۇقا. پىشى ۋى
شىكەستنا تەحل دوژمنى ۋىا تولىن خوه
ژ پىشىمەرگەي قەكەت و ژېھەر ھندى ژى
جەھىن پىشىمەرگەي ب دژوارى دانە بەر
ئاگرى تۆپا و د ئەنجامى ۋى تۆپبارانى
دا دوو پىشىمەرگىن بەرگرى مللى ب
ھەقىزىقە شەھيد بۇون كو ھەردۇو مام و
برازا بۇون و ئەو ژى (عزيز محمد
حسين توفى و مصطفى حسين معروف
توفى) بۇون.

ل به رهی زریزه ژی شکه ستن هه
بارا دوژمنی بورو:

هه رول روژا ۹/۱۵ دوژمنی هیرشه کا
دوو ئالى ب هىزه کا مهزا لەشكەر و
جاشا و ب پشته قانیا هەلیکۆپتەر و
تۆپخانى و تانگ و زریپوشان بره سەر
ھىلا بەره قانیا زریزە. هىزه کا دوژمنی
ژ ئالىي روژھەلات ژ بارەگايى لىوا
بىگۇقا ۋە و ئىكا دى ژ ئالىي روژاڭا
ژ لىوا باتوفا ۋە هيرشه کا مەزن كرە
سەر هىزىن پىشمه رگەي ل زریزە و
سوارا بەنا و دىمكى. لى هىزا دوژمنى
شکەستنە کا مەزن خوار و پىشمه رگە

د. فوزی د دېداره کا ڦهکري دا

ئېك ژ ئارىشىن پىكىئىنانا
پروسىسا ھەققىنىي ل دەف
پتريا كەسايىهتى و خەلکى
مە ئەوھ دەقىت ئەو كچ ،
يان ئەو كەسما دبىتە ھەقال
و ھەققىنا كورى خودان
باوهەرناخە بىت و باوهەرناخە
ۋى ژى وەكى يَا وى بىت ل
دويىق ئاستى خواندىندا وى و
ب تايىبەت ئەوين باوهەرناخەن
بلند ب دەستخوڭە ئىنائىن ،
ئانكۇ قىيان و حەزىكىن
دچاڭىن واندا ب باوهەرناخە
دەپتە دېتن و پىغان ، ئەقە
بوویە ھەقكىشەيەك دنابەرا
كچ و كوراندا . دەھەمان دەمدە
نمۇونا ژيانا ھندهك كەسما
بو سىامەكى جوان دناف
جقاكىدا . دەقى دىدارىدا دوو
لايەنن گرنگ و تايىبەت
ھاتىنە دياركىن ...!! د. فوزى
وەكى من كەسايىهتىا وى
خواندى ئەز پى موعجب
بۈوم ...

هەرسىكا باوهەرنامىن بلند يىن وەرگرتىن
ج نىزىك بونەك دكارىدا ھەوە دا ھەيە؟
د. فۇزى: دوو ژ مە باوهەرنامىن بلند
ب نۇزىدارىيىن وەرگرتىن، و نىزىك بونەك
باش دنالېبەرا مەدا يا ھەي وەك رىكخستتا
خولىين زانسىتى بو من ل دەرۋەھى وەلاتى
و برايى من يى دى دكتورا ب كشتوكالى
يا ھەي و نىزىك بونەك يازمانى ئىنگلىزى
د نالېبەرا مەدا ھەيە و ھەروەسا بو پەيدا
كرنا ئىنده ران.

سیلا夫 : هه قالین ته دبیژن مه زناتی
ل ده ڏ نینه ئه ڦه بو حه ڙیکرنا ته وه
دبیژن؟

د. فوزی: ب راستی مه‌زناتی
نه ره‌وشه‌کی جوانه، چاوا ههر که‌سه‌ک
هز ژ وی که‌سی ناکه‌ت یی خول سه‌ر
سه‌ری وی مه‌زن دکه‌ت، له‌وا ئه‌ز هز
دکه‌م ئه‌و که‌سین دگه‌ل من هز ژ من
بکه‌ن و من دفیت دناف خه‌لکی خودا یی
موته‌وازع بم، ئه‌فه ره‌وشتی منه و بو
قیانا خو وهدیئن.

سیلاں : هہتا نوکه توں مال جودا

کریه خەلکی دەقەری ژی حەز ژ من
دکەت.

سیلافس : هندهک جارا ل نه خوشخانا
و کلینیکین تایبەت جوداھى دھىتەکرن
دناقبەرآ نه ساخاندان تو ۋى چاوا دېيىنى؟
د.فۇزى: ل ۋان چەند سالىن دووماهىنى
كلینیکین تایبەت ھاتىنە ۋەكىن زوربەى
نه خوشىن دەقەرەت ئەز يى ل نه خوشخانى
نياسىم ل بىرا من نىنە جارەكى من
جوداھىك كىرىپيت نەخىر، چونكى نه خوش
نه خوشە پىددۇقى سەرەددەرىيەكا باشە و بلا
خەلک بەرسقَا ۋى پرسىيارى بىدەن؟!

سیلاڻ : زور جارا مه گوه لئی دبیت
خه لکی دده فه ری دبیڙن هه تا نوکه که سی
وه کی وی نه هاتیه ساخله میا ئامیدیی ئه فه
بو چ ڦه دگه ریت؟

د. فوزی: و هکی من دیارکری ئەقە
دەمەکى درېزە ئەز ل ئامىدىي دېيت وا
كەسەکى دى ل ۋى دەمى درېز نەدېتىت
و دىسا ھەمى دەما من ۋىايە ۋىانا
خەلگى را كىشىم، ئەقە ژى سەرفرازى و
بەختە وەرييە بۇ مە.

سیلاف : هوین سی برانه و ههوه

سیلاں : ج پیدائیہ ل سہر ریفے بہرین
فہرمانگہ و دائرین حکومی دابنے جہی
یا وہ ریا خلکی؟

د. فوزی: دفیت ریقه بهر دکاری
ریقه بهری بگه هیت و بزانیت به رپرساتیا
وی چیه و چاوا دی پهیره وا یاسا و
فهرمانین کارگیری که ت و یا گرنگ
ئه وه سهره دری کرن دگه ل وهلاتیان بی
جوداهی و دیار کرنا راستی و راسته کرنا
هه می شاشیان و نه شکاندنا سوز و
بریارین خو دگه ل فه رمانبه ران و خه لکی،
خو ب دیتنا من ئه قه دی رویی راستی
خرزمه ت و شیانین به رپرساتیی دیار
که ت.

سیلاڻ : چهند ساله تو ل ساخله میا
قها زا ئامیدی ده و امی دکھی؟ بوجی
تا نوکه تو مايہ ل ويئری و تو نه چویه
جهه کی دی؟

د.فوزی: ئەقە ۱۷ ساله ژېلى سى
سال و نىقىن دى خواندى بلند ئەگەرى
ھەرى سەرەكى بو من ئەز مايمە ل
قىرى حەزىكىدا من بو خەلکى دەقەرى
و سروشىتى دەقەرا ئامىدىي و من ھەست

ئىكەم تاقىكىنە دېيانا مروقىدا مىنا خولەكاكا پەرۋەرەدەيى زانىن و بەرپرساتى و خۇ رىڭخىستن نۇى دەست پى دكەتەقە. هەندەك سالوختەتىن تايىبەت ل دەف من ھەبۈونە وەكى (دلوقانى، كەيف خوشى دەكەل مىھقانما، سەرەدانىن كەس و كارا، مەرداتى ...هەندە) بەلى ژيانا من دەكەل ھەلاتى ئەف تايىبەتمەندىھە ل دەف من ب ھېزىتر ليھاتن چونكى ئەف سالوختە ل دەف وى ژى ھەبۈونە. ئەقا هە ئاراستى ژيانى گھورى و ئەز بەرەف حىيانەكادى بىرم ئەو ژى ژيان و ۋىيانە دەكەل ھەقىزىنا من.

ھەلات : بەرى پروسىسا ھاوسمەركىرىي پىك بىنин مە ج ھەزىكىن نەبۇو...

سېلاڭ : دېيتا ھەوە يا ئىكى چەند كارىتكىن ل ھەستا تە كر بەرامبەر وى؟ ھەلات: بىرا من ناهىت جارا ئىكى من ل كىرى دىتىيە، بەلى دەمى داخازى من كرى چونكى فەوزى يى ناقدار بۇو و مە نىاسىنەكა خېزانى دەكەل خېزانما وە بۇو لەورا ئەزا دلخوشبووم ب دېيتا وى.

سېلاڭ : د.فەۋزى كەسایەتىكى مىھرەبان و خودانى گەرنىزىنەكاجوانە

ھەبن و داخازىن وان ھىنە جىجىكىن.

سېلاڭ : ستران بىزى تە بىن تايىبەت كىھ ؟

د.فۇزى: ئەز ھەز ژ سترانبىزىن كەقىن دەكم ب تايىبەتى رەحىمەتى (تەحسىن تاها) ژېلى دەنگى وى بىن خوش دەمى ئەز گوھداريا وى دەكم رامانا سترانىن وى ل سەر كاودانىن ب سەرى مللەتى مە دا ھاتىن زور پى داخارم و سترانىن وى ھەستا كوردىپەرۋەريا وى دىاردەكەن كول ناڭ جەرگى دۈرۈمنى دا دىگۆن، و ھەز ژ (ئارام تىكراڭ و مەھمەد شىخو و شقان پەرۋەر) دەكم چونكى ھەرىك ژوان قوتا باخانەيەكە.

سېلاڭ : كىش خارن بو تە ياخوشە و تو پىر ژ ھەميا ھەز ژى دكەى؟

د.فۇزى: برنج و ئافكا سېپى يا گوشى ھەرۋەسا زوربەي خوارانىن كورددەوارى وەكى سېپىدى پەنير و لوركىن خومالى، نىفرو بىرچىن و ئافك و ترشىك، و مەغىرەب ئان و چا.

سېلاڭ : ئىيان و ژيانا تە دەكەل ھەلاتنى ج گورانكاريەك دېيانا تە ياخىپەتدا چىكىرىي؟

د.فۇزى: پروسىسا ھاوسمەركىرى

نەبۇي تو بىن دەكەل بابى خو، ئەقا ھە ج كارىتكىن ل رىڭخىستا خېزانى كرىي؟

د.فۇزى: بەلى خزمەتا دەكەل بابى ئەركى ل سەر ملى ھەمى كور و كچانە و ب تايىبەتى دەكەل و بابىن من ل كاودانەكى بەرتەنگ زور زەممەت ب مەقە بىرىي تا مە بىرما زانكۈيا خو ب دوماھى ئىنائى، ژ دا من پىر خزمەتا وى كىربا و ھەرۋەسە بابى من، ئەقى چەندى كارىتكىنە خېزانى پۇزەتىف كرىي سەر رىڭخىستا خېزانى مە و ھەزىكىنە مە موكۇمتر لى كرىي و خېزانى من ژى پىر يامادەيە خزمەتا دەكەل و بابىن من بکەت.

سېلاڭ : گەلەك كەس دەمى پروسىسا ھاوسمەركىرىي پىك دېيىن دېيىن دېيىن باورىناما ھەقىزىنا من وەكى يامىن بىت تە هوسا ھەلبىزارت يان مفاجئە بۇو؟

د.فۇزى: كە كارى نۇزدارىي زور بىن ب زەممەتە ب تايىبەتى ل نوبەداريا لەورا ب دېيتا من ژيانەكە ب زەممەتە ھەردوڭ نۇزدار بابىن و من دېقىا ھەقىزىنا من نەوهك من بىت ژلايى باورىنامە و تايىبەتمەدە كارىقە. ژلايى كە دېقىه من نەقىت ھەقىزىنا من ھەمى هويراتىن كارى من بىزانتىت و ھەلبىزارتتا مە ژى نە مفاجئە بۇو من ئەو ئاستى و دەزىفى دېقىا.

سېلاڭ : ج رەفتارەكە ھەلاتى وە ل تەك トو ژيانى دەكەل پىك بىن؟

د.فۇزى: وەكى من كەسایەتىا وى خاندى ئەز پى موعجب بۇوم، ھەرۋەسە شارەزايىا من بۇ مالا وان رەۋشتى كەس و كارپىن وى و كەساتىا وى و سەرەدەریا وى دەكەل كەس و كارپىن وى و باشىا وى ئەز پالدام ژيانى دەكەل پىك بىن.

سېلاڭ : تو ھەز ژ كىش جورى وەرۈشى دكەى؟

د.فۇزى: ئەز ھەز ژ تەماشەكىنە تەپاپى دەكم بەلى زور ھەز ژ هاتىن و چۈونى دەكم ب تايىبەتى ل سەر چىاي و ئەز زور جارا بەسكت بولى دەكم.

سېلاڭ : ھەمى گافا تو بىن ب لەزى و تاشت زويكا ژ بىراتە دچن بوجى؟

د.فۇزى: راستە بەلکى كارى من بىن گەلەك دخازىپتە هەندى لەزى بکەم دا بگەم كارپىن خو بىن رۇزانە ئەنjam بىدەم، چونكى زور تاشت بىت سەرى مندا وەكى كارى نۇزدارىي و رېقەبەرىي... هەندە، ژېلى گرنگى دان ب كارپىن خېزانى، لەورا هەندەك تاشتىن نەبىن گرنگ ژ بىرا من دچن.

سېلاڭ : زاروک رەوش و روھىتە مالى نە تو ھەزدەكەي وە گەلەك زاروک ھەبن؟

د.فۇزى: ھنگى تاشت بىن كىم شرينتە، لەورا كىم بچوپىك دى ل بەر من شرينتە، ھەرۋەسە پەرۋەردا وان دى باشتىر بىت و كىمتر دى كيماسى

د. فوزی توفیق تهیب ل ۱۹۶۷/۶/۲۲
 ل ئامىدىي ژ دايک بوروویه و خواندنا خو يا سەرەتايى و ئامادەيى ل قەزا ئامىدىي ب دۇوماھى ئىنایە.
 دەرقۇوپىن كولىچا نۇزىدارى / زانكويى مويسل سالا ۱۹۹۱
 باوهەرناما (بىلۇما بلند) ل سالا ۲۰۰۷ وەرگىتىه ل زانكويى دەھوك (تىشك و سونەر) و نوکە نۇزىدارى تىشك و سونەرى يە ل نەخوشخانا ئامىدىي و رېقەبەرى رېقەبەريا ساخلىميا قەزا ئامىدىي يە.
 هلات صالح مىستە فال سالا ۱۹۷۴/۱/۱
 ل ئامىدىي ژ دايک بوروویه.
 خواندنا سەرەتايى و نافنجى ل ئامىدىي تەمام كريي.
 دەرقۇوپىا پەيمانگەها ماموستايىانه / بەشى ئىڭلىزى .
 قى كاقي ماموستايىه ل باخچى زاروكان ل ئامىدىي.

سەربورىن خو يىن تايىت پىر بەحسى چ دكەت؟

هەلات: د سوھبەتىن خو دا سەرەتايىكە كەقىن دكەتە نمونە، هەمى سەرەتايىن خو يىن كەقىن و يىن بچوپاتىنى بو مە قەدىگىرىت ب تايىت پىكەتىنا كۆ زور ل بىرا وى مائىنە.

سیلا夫: تو دەرقۇوپىا بەشى ئىڭلىزى و خواندنا دكتورى ژى هەمى ئىڭلىزى بو، هوين ئەقى چەند گىرنگ وەردگەن؟

هەلات: ئەم زور جارا دېيىزىن دى ب ئىڭلىزى ئاخقىندا باشتىر فيرېبىن بەلنى ل بەر مژۇيلىيَا دكتورى ئەم بەردەۋامىنى پىتىادەينلى بى كارى خو ئەم مفای ژى دېيىن هەرۋەسا بو فيرگەن و پەروەردەكىن بچوپاتىنى مە.

سیلا夫: راستە پەتىيا دەمەن خو يىن بىھىن قەدانى دكەل ھەۋالىن خو دبۈرېتتىت؟

هەلات: بەلنى دەمەن دىزېرىتە مال دېيىزىت ئەزى وەستىايىمە و بىھىندا من ل مال ناهىت دى چەمە دەف ھەۋالا و دەمەن دېچىتە دەھوكى چ دەنەن دەلىقە ھەبىت دېچىتە دەف ھەۋالىن خو يىن كەقىن و مال ژى پەتىيا دەمەن خو دكەل مال دېتت.

سیلا夫: دكتور حەز ژ داوهتا دكەت؟ كىش جورى داوهتا دازىتى؟

هەلات: زور كىم چونكى زوربەرى جورىن داوهتا نزاكتى بەلنى شەھىيانىن زور نىزىك و ھەلکەشقىن نەتەوەيى داوهتى دكەت ئەو ژى كىم.

سیلا夫: چ جارا ھارى تە كريي دەمەن تو حازرىيا خوارنى دكەت يان ھەر كارەكى دى يى مال بىت؟

هەلات: نە، چ جارا ب وى رەنگى ھارىكارىي ناكەت بەلنى ھەندەك جارا كارى دەرقەمى مال وەكى پېدىقىن سىكى و ....ھەندە، يى ھەۋكارە دكەل من.

ج جوداھى دنابەرا مىھقانىن وى و يىن من دا نىنە.

سیلا夫: ئايا تو خەرەبىا د. فەوزى دكەت و گەنكى؟

هەلات: بەلنى ئەز زور خەرەبىا دكتورى دكەم ب تايىت ل دەمەن خواندەنلى و دەمەن دەردىكەقىت بى خولىن تايىت دەرقەمى وەلاتى داپتەر واقعى بىن دەمەن ئەز ل ژورەكى ئەول ژورەكى ل ناف مال ئەز ژى خەرەبى دېم زور زور.

سیلا夫: تە ھەست بى كريي جارەكى كۆ د. فەوزى خو مەزن دكەت وەكى رېقەبەرى ساخلىميا ئامىدىي؟

هەلات: نە چ جارا مەزنانى ل دەف نىنە و من چ جارا گولى نەبۇويە كەسەكى ئەف گازىنە ژى كribit و سروشىنى وى پىر بى دلسوزە و تەوازىنە كا گەلەك باش ياخىكىرى دنابەبرى فەرمانبەر و خەلکى خو و ژمال و دىسا چ سىمابىن ئى رەفتارى ژى دىار نەبۇويەنە چ جارا.

سیلا夫: ئايا جارەكى چوویە جەھەكى يان ھەۋجهەكى ما ل ھەبىت ژېرى ئەچووبىت بىزىتە تە؟

هەلات: زور جارا دى تىلەفوغا وى كەين دېيىزىت ئەز بىن ل دەھوكى و نە گوتىئە من، بەلنى كارىن كەلەك گىرنگ چ جارا نەزېرى كريي و تاشتىن سەقك وەكى ھەندەك جارا دېيىزىنى بو مە ئى دەرمانى بىنە ژېرى دكەت.

سیلا夫: رەفتارا وى دكەل خەلکى و كەس و كارىن تە ب تايىت چاوايە و چەند ژى رازى؟

هەلات: دكەل ھەميا رەفتارە كا جوان يا ھەى زور بى كەيف خوشە و لى ھەندەك جارا دى ھەيتە مال دەمەن ب ژور دكەت ژېرى دكەت ب خېر ھاتنا مىھقانى بىكەت، ئەقە ژى بۇ ھەندى ھەتكەرىت ژلايى ھەزىفە زور دوھستىت.

سیلا夫: خۇشتەن رۇز بۇ وى كىش رۇزە؟

هەلات: زور حەز ژ رۇزىن پېنچ شەمبى دكەت ژېھەر كۆ پېشىا بىھىن قەدانى يە و ئەگەر خوارنە كا تايىت ھەبىت دى بىزىت پېنچ شەمبىي بو مە دروست بىكەت. سەبارەت رۇزىن سالى چاۋەرىي رۇزًا نەورۇزى ئانكۆ جەزىن نەورۇزى يە گەلەك پېشى ئى رۇزى ھوزان و سترانىن نەورۇزى گوھدار دكەت و نىشا بچوپىكا ژى دەدەت.

سیلا夫: ئامىدىي دەقەرەكى چىايمە دىمەن و سروشىنى كى جوان بى ھەى دكتور دكەل دەركەقىن و سەيرانىاندا بەشدار دبىت؟

هەلات: بەلنى ب تايىت بەھارى زور حەز ژ دەركەقىندا چىا دكەت كەلەك جارا دى بىزىت گوپال و چاندكا من حازر بىكە دى چەمە چىاى.

سیلا夫: بو ۋەگىرانا بېرھاتن و

ئەقاھە چەند رى خوشكەربوو بو نىزىكىبۇونا ھەوە؟

ھەلات: راستە من ئەف تاشتە يان ئاخقىتە ژگەلەكى گولى بوروویه زور سەرەددەرىيە كا خوش و جوان دكەل ھەمى چىنین خەلکى دكەت و نەبىي نىزىقەسە (عىصىيە) ئەف سروشىتە بوروویه پالدەرەكى سەرەتكى بۇ نىزىكىبۇونا مە.

سیلا夫: بوجى ھەقال و فەرمانبەر ب رەنگەكى گشتى خەلکى دەقەرەت ھەمى دېيىن نموونا رېقەبەرىن دەقەرەت ھەمى؟

ھەلات: ھەر چىي و دېيىزىت ژقەنجىت خو و دېيىزىت راستە زور بىي مىھەرەبانە ئەف راستىا ھە دىاردېبىت ب تايىت ل دەمەن بىھن ۋەدانە خو ھەمى تەلەفونا رادكەت و گوھى خو دەدتە گازىنەن فەرمانبەر و خەلکى خو و ژمال دەرەتكەقىت بۇ چارەرسەریا ۋارىشىن وان و ھەر ھەزرا وى يال سەر شولى وى.

سیلا夫: چەند سالا حەز ژىكىندا ھەۋىنىي ما و ھەوە پشتى ھنگى ژيانا ھەۋىنىي پىك ئىنە؟

ھەلات: ب راستى بەرى ژيانا ھاوسمەرىي پىك بىنەن مە چ حەز ژىكىن نەبۇو، حەز ژىكىن و ۋىيانا مە پشتى ژيانا ھەۋىنىي دەستپىكىرە و سوباس بۇ خودى رۇز ب روژ ۋىيان و حەز ژىكىن پەتلى دەتتى.

سیلا夫: ھەوە سى زاروک بىت ھەين كورەك و دوو كچ دكتور پەتىر حەز ژىنى ژوا دكەت؟

ھەلات: دكتور حەز ژ ھەميا دكەت كچ و كورا وەكى ئىنگ چ جوداھىندا ناكەت دنابەبرى واندال دويق گوتىندا وى دا كىشىن دەرۇنى بۇ وان دروست نەبن.

سیلا夫: ھەوە چاوا نافىن وان ھەلېزارتىن؟

ھەلات: نافىن وان (سەرۇد، سەھەند، سايىھ) دوو دكتورى ھەلېزارتىن ئىنگ ژى من ھەرل دەستپىكى مە دەقىا ھەمى كوردى بىن، چونكى قىان و حەز ژىكىندا مە بۇ نافىن كوردى و نەتەوا مە نافىن وان د كويراتىا دلى مەدا دەركەقتن.

سیلا夫: ئەگەر هوين ژ ئىنگ دوو تورەبۇون كىش ھەوە بەراهەيى لېبورىنى ژى دى دخوازىت؟

ھەلات: كىم جارا ئەم ژىن دەكتور بۇوینە، بەلنى بارا پەتىر من لېبورىن ژى خاستىي ئەم پشتى دەمەكى ئاشت بۇوینە قە.

سیلا夫: بارا پەتىر مىھقانىت ھەوە يىن د. فەوزى نە، تو دشىياتى ب تىنى رېكىنخى؟

ھەلات: بەلنى مىھقانىت مە و ھەردوکا گەلەن بەلنى بىت وى پەتىر بەلنى زور جارا ل بەر كارى وى نەبىي ئامادەيە هاتىنە رېكىخستن ب تىنى ژلايى من قە و

ئامیدی و پیدفیا وی ب کولیزهکى...

سەردار ھیتوتى

راپرسیا مالپه رى كوردىستان ل دەقەرا ئامیدىي نەنjam داي ببەستىن دى بىينىن كۆرۈچەمى ۲۵۹ كەسىن پشکدارى د قى راپرسىي دا كرى ب رىزا ۳۷٪ پشکدار بۇوى داخازا كولىزىا چاندىنى پشكا دارستانان دكەن كۆل دەقەرلى بھىته دانان و دگەل قى ئىكى دا ۳۶٪ داخازا كولىزىا ئادابى پشكا شىنوارناسىي دكەن و بىن ماى ژى داخازا كولىزىا زانست پشكا جيولوجى دكەن.

ئەگەر باش بەرى خو بەدەينى دى بىينىن كۆپشکدار بۇوى دخوازن ئە و كولىزىا ل دەقەرا وان دھىته دانان يا نىزىك بىت ژەممو لايەكى دەقەرلى، چونكى دەقەر ب دارستانان و جەھىن شىنوارى يا بەرناسە.

لەورا ل دوماهىي دخوازىن كۆ ئەوا پېدۇنى بو بەرەف پىشىرنا ئاستى زانىنى ل دەقەرا مە ژى بھىته كەن و نابىت ئىدى بھىنه پشت گوھ خستن ژەق لايەكى قە.

زانىنى، ئەگەر ئەم بەرى خو بەدەينى لايەنى ئابورى ژى گافەكا گەلەكا ژەزى بۇو، چونكى پرانيا قوتاپىان بەلكو ئە و شىيانىن داراي نەبن كۆل دھوكى، يان ل ھەولىرى خويىندىن خو ب دوماهى بىن.

دەقەرا ئامىدېي ژى ب ھەر پىنج ناحىيەيىن خوقە نها خودانا ب تى ئىك پەيمانگە ھەيە كۆ وى ژى كومەكا ئارىشان ھەيە ژەلەكا لايەنان قە چونكى تا ئەف سالا خواندىنى ژى ھىشتا دئاۋاھىنى خودا نەبۇو و ژەبۇوى قوتاپىان كابىنە هاتبۇون دانانلى د سەر قى ئىكى را ژى دەقىت كولىزىن زانىنگەها دھوكى ل دەقەرلى بھىنە دانان و ئەگەر ل سەنتەرى ژى نەبن بلانى ل ناحىيەيىن وەك سەرسىنک و دىرەلوكى پشکىن زانىنگە ھى بھىنە دانان داكو ب راستى گافا ژەزى بھىته ھافيتىن.

ئەگەر ئەم ژەبۇي داناندا كولىزەكى ل دەقەرا ئامىدېي پشتا خو ب وى

قەكىندا كولىز و زانىنگە ھىن نوول سەر ئاستى كوردىستانى بى سەدەما هندى كۆل پرانيا بازىرەن مەزن و قەزايىن مەزن زانىنگە ھىن نوو بھىنە دامەزراىدىن و ل گەلەك قەزايىن دىتىر ژى پشکىن زانىنگەها ھاتنە دانان و بويھ ئەگەرلى ھندى كۆ ئىدى ھىدى ھىدى خەلک ب ئاگەھتر بکەۋىت و بزانىت كۆ ب راستى حکومەت و ب تايىبەت وزارەتا خويىندىن بلند گرنگىي دەدەتە لايەنى زانىنى.

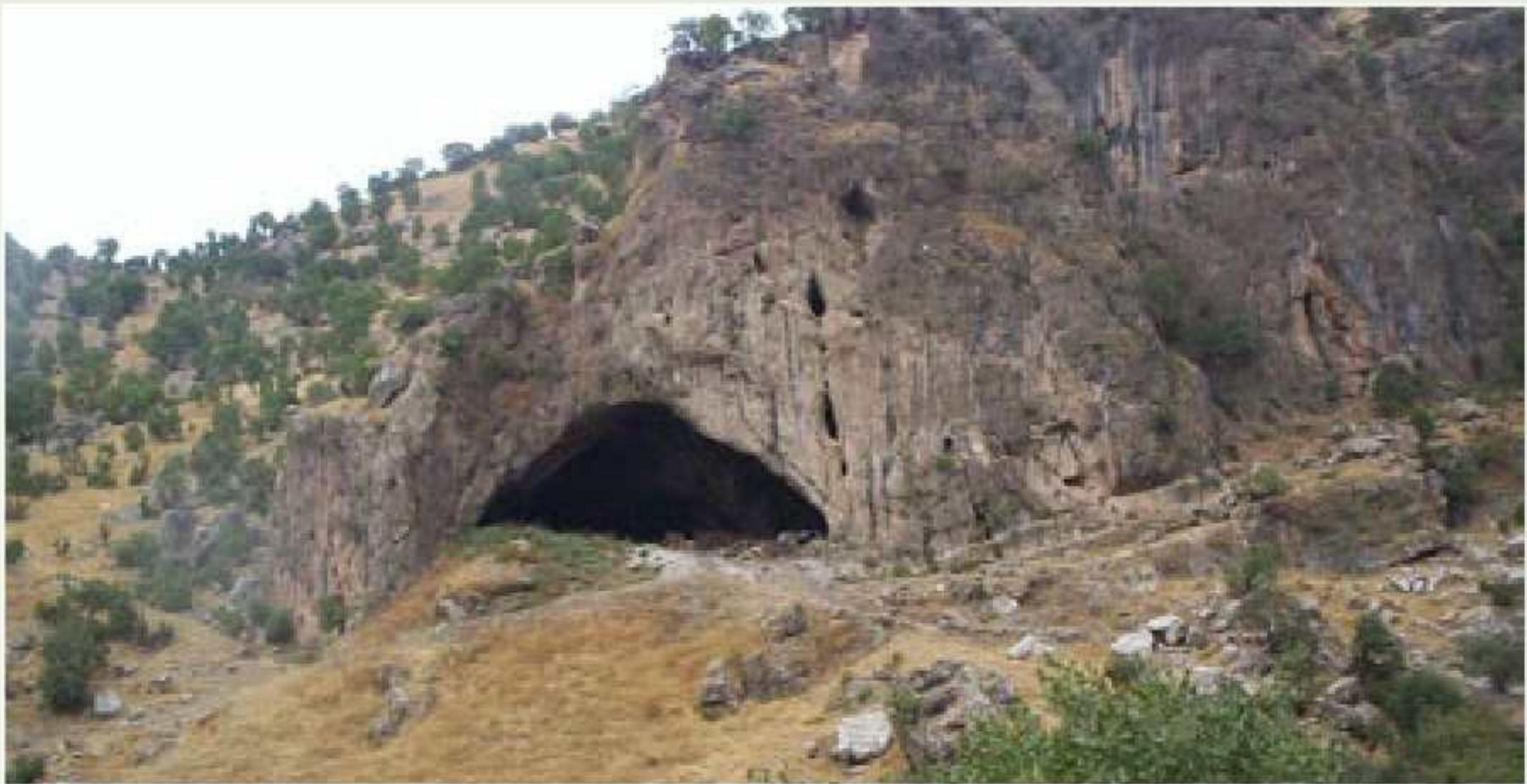
ل سەر ئاستى دەقەرا بەھەدىنان نوکە ب تى مە دوو زانىنگە ھەنە كۆ ئىك ژوان يا حکومى و يا دىتىر ژى يا ئەھلىيە دگەل ھندەك پشکىن كىم ژ زانىنگەها دھوكى كۆل ۋان دوماهىيا ل زاخو ھاتىنە قەكىن و ئەقە ژى جەن شانازىيە كا كىمە چونكى دەقەرا مە واتە دەقەرا بەھەدىنان ژ قى ئىكى گەلەك مەزىتە كۆ ب تى ل قەزايىھە كى پشکىن زانىنگە ھى بھىنە دانان و دەقىت گەلەك ب رونى بەحس بکەين و بىزىن كانى ل ئاڭرى و ئامىدېي و شىخان و بەرددەرەش چ ھاتىيە دانان، د دەمەكى دا ل پرانيا قەزايىن دەقەرا سورانى نشىن زانىنگە ھەنە و دگەل كولىزىن تايىبەت ب سەر ھەنە زانكويان قە و دەقىت ئە و ئىك بھىته راستكەن و بى جوداھى ل سەر ئاستى ھەممو كوردىستانى ئەقەفا كۆ ھاتىيە دەست پېكىن جەن خو بگريت و مافى ھەر وەلاتىيەكى ژ قى گافا زانىنى نەھىتە خوارن، چوونكى پشتى كۆل ھەممو قەزايىا پەيمانگە ھىن تەكىنگە ھەنە كان ژى يىن گەشتۈگۈزارى ھاتىنە قەكىن ئەقەفا گافە ببۇ ئەگەرلى ھارىكاريا قوتاپىان ژ بلى لايەنى

ژيانا كومه‌لايەتى و بيروباوهرين مروقى شانه ده رتال قەكۈلىنە كاجوڭرا فى وجىولوجى و شىنوارى لى سەر شەفتا شانه ده رتال

خەلەكا سىن و دوواھىن

و كوفان نحسان ياسىن

نەيەن مەھمەد ئاهىدى

سەلخانىدا پىستى هاتبۇنە بكارئىنان و دىسان دەرزىكىن ھەستى هاتبۇنە دروست كىرن رەنگە بۇ درين و دروستكىرنا پىستا هاتبۇنە بكارئىنان. ژيانا كومه‌لايەتى: ژ لايى كومه‌لايەتى نىادرتال گەلەك بئاكا خو قە دىگرىدای بون ئەگەر ئەم ھەقبەرى بکەين دگەل يىن بەرى وان، ئەوان ھندەك جەھىن ئاڭنجىبونى يىن سەرەكى بخودانان دگەل ھندەكىن لايەكى وەكى جەھىن وەرزى يىن مەشقىرنى و نىچىر و كومكىن فېقى ل مەلبەندىن سەرەكى بۇ، ژ لايەكى دېقە نىادرتالا خانىن خو بىرەنگەكى مۆكم و ئائى دروست دىرىنبايەت ژ بەرىن مەزن و ھەستىكىن گياندارىن مەزن و باشتىرين نمونى ئە و خانىي ئە وى ل (مولدوفا) ل روبارى دىنستىل روسيا هاتىيە دىتن بتايىبەت ل چىننەن خارى كو دىزقىنە قە بۇ سەرددەمى بەرى يى كەفن خانىيەكى بازنىيەن هاتىيە دىتن كو دوراتىن وى (١٠*٧٦م) بون و دوو دەرگەھىن بەرامبەر ئىك ھە بون پشقا خوارى ژ دىوارى بەرا هاتبۇ دروست

بکەين دگەل دەقەرىن جودا جوداين تورپا،لى سرۇشتى ژيانى و چاوانىا بىدەست ئىخستتا خارنى گەلەك نەھاتە گوھرىن ئەوان پىشىتا خو بنىجىرا گياندارىن مەزن و ناۋەراست مۆكم دىك و بىرەنگەكى كوم(زبارە)نىچىر دىك،لى داروبارى رولەكى مەزن د دىت دەزيانا واندا ئەگەر ئەم بىزانىن كۆئەقىن بەفرە دەكەفيتە سەرلىقىن وان جها ئەقىن بەفرە لى خشىيى، و گەلەك باران لى دبارىت ئەف چەندەزى بۇ ئەگەر بۇ دەقەرە مەزن و بلند و گەلەك ژ وان بىكىر خارنى دەھاتن دىسان ئە و گىايىن لوى دەقەرە بىكىر خارنى دەھاتن و تائەقرو ئە دىاردە ل وى دەقەرە يا بەردەۋامە. ئە و شىيان خو دگەل سرۇسەقەمى بگونجىن ژ بەر كارامايا وان د دروستكىرن و درىينا پىستادا ھەر چەندە چ بەرمائىن وان پىستا نەھاتبۇنە دىتن رەنگە هاتىنە ژ نافېرن چونكە گەلەك ھەقىرىي دگەل دەمى دەمى و كەش وەھوای ناكەن بەلى كومەكا رەندەشىن بەرى هاتبۇنە دىتن و رەنگە بۇ مەرەمىن

ژيانا كومه‌لايەتى و بيروباوهرين نىادرتالا:
ژمارا نىادرتالاپتى لى هاتن ژ يىن بەرى خو(ھومواركتوس)و ئە و لگەلەك جها بەلاۋ بون، و ژبو ژيانا خو ياخىن روزانە پىشىتا خو بنىچىرى و كومكىن قىتى راست دىك بەلى بەتكىنەكە كا نوى وجواتنر ئەف ژ ژېر ئەگەر بېشىكەفتا مىشىكى وي، و ئەوان گياندارىن مەزن نىچىر دىرن وەكى(ماموت و بەراز و گا) دگەل قەجەماندىنە فيقى، سەرەرای بارودوخى كەش وەھواینى نە گونجاى لى دەمى بەرى يى كەقىنى ناۋەراست و خشىيانا بەفرى لى سەر گەلەك دەقەرە ژ وان ئە و بون ئەقىن مروقى نىادرتالا لى دەزيان، ھەر چاوابىت ئە وى ھەقىرى دگەل ژيان سەرما و سرۇشتى دىك بىخەمەت مانا خو.

سەرەرای وى چەندى كو دولا دوو روبارا ياخىن تر بولۇ بولۇ ژيانى بتايىبەت ئە و جەھىن شەفتا شانە دەر دەكەقىتى كۆئە و كونجاى تر و گەرم تر بولۇ بولۇ ژيانى ئەگەر ئەم ھەقبەرى

دا ئېك شروقەكىدا هەى كو نزىكى
لوژىكى بىت ئە و ژى ئە وە كو ئە ف
توقە دگەل كەلەخى هاتىه ۋەشارتن ژ
بو ئەنجامدانا كومەكا بىرۇتىن گىانى
ئە ۋە ژى پىشكەك بو ژ وان بىرۇباوهرا.
گەلەك جها كو يىن نىادرتال
لى ئاكنجىبىين بو مە دىكۈمىتىن
هناارتى نە كو راستىيا هە بونا بىرۇت
وبىرۇباوهرىن ئايىنى د سەلمىنیت ژ وان
جهى (Lachapelle_aux_saints) ل فرهنسا ئە وان گورەك ل وىرى دىت
بدووراتىا (۳م) ژ دەرگەھى شكەفتى و
دىناف گورى دا هە يكەلەكى نىادرتالا
ھە بولسىر پىشتى هاتبو درىيڭىرن و
سەرى وى بو لايى رۇژئاڭاى ۋە بولى
لدەوروبەرىن سەرى وى كومەكا بە را
ھە بول دگەل ھندەك ھەستىكى وبەرى
سوان و كوارتز.

و ل جههی (Leferreassie) ل
ههريما دوردون ل فرهنسا چوار
ههيكه لين مروقى نيادرتال هاتنه ديتن
ئيک ژوان زهلام بول وئيکا دى ژن
بو كله خى زهلامى ل جهه كى هاتبو
فهشارتن و سهري وي ل جهه كيدى
هاتبو فهشارتن هندەك تابلوبيين بهري
لدهوروبهرين سهري وي بون، و ژن
برهنجه كى چهماندى هاتبو فهشارتن
ههربدو دهستين وي لسر سينگى
وي بون و پيت وي بو لايى زكى وي
هاتبونه چهماندن، ههربدو ههيكه لين
دى يىن دوو زاروکا بون و هاتبونه
فهشارتن دگەل هندەك ههستيکىن كىتك
و غەزال وھەسپ وئاميرين موستيرى.
بگەلەك رەنگا نيادرتالا مروقىن
خو دفهشارتنلى باهرا پتر جارا دهاتنه
فهشارتن دناف گوري دا ئەف ديارده
ل شانه دهر و فرهنسا و چيابىنى (قفزه)
لفلسىنى هاتبونه ديتن ئەقىزى
شەرەنيخەك دنافبهرا تايىه تەندىدا دا
دروست كر هندەكاكا وەسا هزر دكر
كۈرەنگە ئەف مريه بقى رەنگى هاتىيە
فهشارتن ل دور بېرۇباوهرىن وان دا
جارەكاكا دى نەزقىريتە فە ويىن ساخ ژى
نەترىن! وەندەكاكا دگوت مروقى وەكى
بچووكى كا چاوا دزكى دەيىكىدا بو وەسا
نيادرتال دهاتنه فهشارتن و رەنگە
ھيمايىك بىت كۈرە ئەف گيانەك چو دى
ئىكى دى هيته جەن وي، لى پرسىارەك
سەرەلدەت و دېيىزىت ئەرى مروقى
نيادرتال گەھشتىبو وي ئاستى كۈرەنلىك
زاروک يى چاوابىيە د زكى دەيىكىدا؟
ھەر ديسان بېرۇباوهرا ئىكى ئەف
دېيىزىت دا مروقى نەزقىريتە فە ويىن

پیشکه فتنی بو، کو بین به ری وان نه
گه هشتبو نه وی ئاستی هزری و دسا
دیاره کو مروقى نیادر تالا گه هشتبو
قوناغه کا باشتر د بوارین روحی دا
ئه گه ر ئه م هه قبه ری بکهین دگه ل بوارین
ئابوری و کومه لا یه تی.

نیادرتالا بو مه چ هونه رین
شیوه کاری بجه نه هیلاینه کو ئەم
بزانین هەستا وانا گیانی و بیروباوەرین
وان د چاوا بون ولايەنی وانى پشتى
سروشى (میتا فیزیقى - وەرگىر) چ بو
چونکە ئەو كەفتنا سەر ئىك يا هزرى نە¹
بو کو ئەو بیروباوەرین خو د وىنە كىدا
دەربىخىتلى بىرەنگە كى گشتى ئەم
دشىين پشتا خو ب به رمايىن گورىن
نیادرتالا راست بکەين، مروڤى نیادرتال
ئىكەم كەس بو کو هەست بىرنى كرى
ولسەرا تىك چوپى ژ لايى دەرونى قە
ئەفەزى ديكومىنتە کو لايى نافخويى
ميشكى پېشكەفتبو(ئەو پېشا تايىھەتمەند
دبوارى روھى و عاتفى و ئايىنى - وەرگىر)
دناف ميشكىدا ئەۋا نزىكى (٪٩٠) ژ
ميشكى مروڤى پېشكە دئىنیت کو بكارى
ھەستىكىنى درادبىت، و رەنگە هندهك
قە كۈلىنەن نۇى وەسا دىيار بکەن کو ژ
لايى گونجاندىنا ميشكە قە چ جوداھيا
وەسا دنافبەرا ميشكى مروڤى نیادرتال
ومروڤى نها نەبىت.

ڦهشارتنا مريا:مروڻي نيادرتال
 بگه لهک ردنگا مروڻين خو ڏهشارتن
 و دناف گهلهک جهين نيادرتال لى
 ڙيان گوريٽ وان هاتينه ديتن بتاييهت
 ڙ جوري ٿيک کهس دناف گورهکيدا
 ئه ڦهڙي قوناغهکا دিযَا ههستكرني و
 تيركنا روحي بو ئهوا هندهک تشت د
 دانانه سهه گوريٽ هه ڦاليٽ خو و تامهکا
 روحي وئائيٽ د دايني .

ئەگەر ئەم سەحکەينە شىكەفتا
شانەدەر دى بىنىن كۆ مەرۆف بىرەنگەكى
خوار د رازاندە دناف گورىدا و ھندەك
بەر د دانانە دەوروبەرىن سەرلى وى
و تىشتى ژەميا گىرنگىر ئەبو كۆ كۆ
ھندەك گول د دانانە سەر كەلەخى وى د
دەما قەشارتنى دا، لەدەما رالف سۈلىكى
ئۇ ھەيکەلە دىتى كۆ ل دەوروبەرىن
وى توپىنى گولا(غبار تلۇ) ھەبو ئەپىنى
سەرنجا تايىەتمەندى راكىشا كۆ رەنگە
ئەف گولە وەكى دەرمان ھاتىيە بكار
ئىنان(يا دوور نىنە ژ زانستى چونكە تا
ئەقرو ئەف دياردە دناف مللەتى كوردا
يا بەردەواامە_ودرگىز) ئەگەر ئەفە يَا
درؤست بىت ئايا بوجى دناف گورى دا
ھاتە دىتن؟ھە بۇنا توپىنى دناف گورى

کرن دگه ل بکارئینانا هه ستيكين ماموتى
رهنگه پشكا سه رى ژ دار و پيستا
هاتبيته دروست کرن و ژنافادا بهرمایين
هه ستيكا و ئاميرين به رى دگه ل
بهرمایين پازده كوچكىن ئاگرى.

دوو جورین کوچکین ئاگرى ھەبون
جورى ئىكىن كوچكين مەزن بون كو
دناۋە راستا مەلبەندىن ئاڭنجىبۇنى
دهاتنه دانان و خەلک ل دور كوم
دبون و گووھرينا كارامايتىن نىچىركرنى
تىدا دهاتنه ئەنجامدان ئەقەڙى ئىك ژ
ئەگەر يېن پېشىكەفتىن تىتالىن كومەلايەتى
بو و نزىكىيەك دنابېرا واندا دروست
كربو، ھەرج جورى دووبيي يە كوچكين
بچووك بون كو ژ دەرقەمى مەلبەندىن
سەرەتكى دهاتنه دروست كرن ژ بو
مەرمەما خو گەرم كرنى وئامادەكىرنا
خوارنى.

کوچکی مهزن یی دروستکری ببهرا
ل چینی (D) لنافه راستا شانه دهر هاته
دیتن کو دزفریتہ ڦه بو سه رددھمی
بھری یی که ڦن و ٿه ف کوچکه ڙ
جوری کوم بون دیاره کو په یوهندی
دنافہ را مروقیت شانه دهر برہنگه کی
باش هه بون، و ڙ ٿه گه ری به رده و امبونا
نیادرتala د ڙیانا نیچیرکرنی و کومکرنا
قیتی و خو گونجاندن دگه ل ڙینگه ها خو
ٿه ڦی پالدھرہ ک بو ڙ بو دروستکرنا
کومه لین که سا ڙ لا یی ئابوری
و کومه لا یه تی ڦه، ٿه ڦی بو ٿه گه را
وی چهندی بو ٽیکه م جار تیگه هئی
سہ رکردا یه تی (زعame) سہ رهه لدا کو
ٿه و دی رابیت ب چاقدیریکرنا هه ڦالین
خو د دھما نیچیرکرنی دا، هندھک ڙ
ٿه کوله را وہ سا هزر دکھن کو لا یی
بھراهیی یی میشکی نیادرتala کار
دکر و ٿه وی هزر دکار و ریکھستنی
دا دکر و ٿه ڦی بو ٿه گه را بهیزتر
که فتنا په یوهندیین کومه لا یه تی و هزر را
دروستکرنا خیزانی هاته کرن و هندھک
خیزان هاتنه ریکھستن دناف کومه کا
مروقادا و که سه ک هاته دهستنیشانکرنا
ڙ بو سه رپه رشتیکرنا خیزانی و برولى
سہ رکردهی رابیت و رهنگه په یوهندیین
خوینی دنافہ را نیادرتala دا هه بونه.

بیروباوہر و دیتنین میتا فیز یقین
نیادر تالا:
پشتی دھر که فتنا نیادر تالا لسہ رده می
بہ ری یعنی کہ ٹن بو نیکہم جار تیشکین
ڑیانا گیانی (الحیاء الروحیہ) دھر کہت
چونکی نیادر تال نیکہم کہس بون
بیروت و بیروباوہرین ظاینی ئہ نجام
داین ئہ قہڑی قوناغ و نمرہ کا باشا

ل چیایی ئەلب و دناف سى شکەفتادا سەرین هرچا هاتبونه دىتن و هاتبونه رىزكىرن بىرەنگەكى رىك وپىك كو هندەك تايىيەتمەندىا گوتى (مقامىن هرچا) و دىبىن وەكى دىكۈمىتتەك لىسەر پەرسىن وپىروزيا هرچى، ئەگەر ئەم بىزىن تانها ئەف پى رابونه لدەف هندەك مللەتلا هەنە بتايىيەت ل جەمسەرلى باكورى، لشکەفتا ئىكى هندەك تەمبۇخىن هرچا هاتبونه دىتن وەكى سندوقەكى برىك وپىكى هاتبونه رىز كرن و هندەك بەرۋو تابلوىين بەرى ل سەر هاتبونه دانان و وەسا دەيتە شروقەكىن كو رەنگە هرج ل وېرى مر بن و مروف بسەر هەلبىن و بقى رەنگى هاتبىن دانان.

و لشکەفتا(ريجوردو) ل ھەريمَا دووردون ل فەنسا بىست ھەيکەلىن هرچا دناف لاكتىشەكىدا هاتبونه ۋەشارتن و لنىزىك قان ھەيکەلا ھەيکەلى هەرچەكە تمام هاتبو ۋەشارتن ھەرچەندە هندەك ۋەكولەر خۇزىنى چەندى دايى پاش لى گىنگىيەكە تايىيەت دەقى چەندى دا ھەبويە و هرج پىشكەك بو ژ لايى روھىن مروفىن نىادرتال بەلى لشکەفتا شانەدەر مە چ ژ هرچى نە دىتىپ ئەم نەشىن بىزىن كو ھەمى نىادرتالا بچاقەكى بىروز بەرى خۇ د دا هرچا.

ھەيکەلى زاروکەكى ل گورەكى نە كوركى هاتە دىتن دەوروبەرين وى ب شەش جوتىن شاخىن بىزنا هاتبونه خەملاندىن كو سەرلى وان د ئەردى رابون و شاخىن وان دىيار بون، دىسن گەلەك ھەستىكىن ژ نكا هاتبونه دىتن كو ھافىتىبۇنە قىرى ويراهەنى ئەفەزى ناپىتە دىكۈمىتتەك كو بىزىت نىادرتال ژ كىرىبارىن مروفقايەتى د دوور بون و ب درندە وبى ھەست بەھىنە وەسفكىن رەنگە ئەفە ئاھەنگەكە ئاينى بىت يان پىشكەك بىت ژ بىرۇت و بى رابونىن ئاينى ئەگەر ئەم ھەقبەرى بىكەين دىگەل هندەك عەشيرەتتىن بەراھى ل ئۇستارالىا كو تانها مىشكى مىيىن خۇ دخون و ئە وەسا ھەزىر دەن كو ئەگەر مىشكى مروفقاكى زىرەك خوار دى سالوخەتتىن وى بو ھىنە ۋەگەھەست رەنگە نىادرتالا گوشت و مىشكى مروفقا خواربىت دا خۇ وەكى وى لى بىكەن، لى ما بوجى ئە و دى گوشتى رەگەزى خۇ خوت؟ چۈنكى ژىنگەها وى ژيانا دروست بو وى دابىن دەكت ئەوى بو مە گەلەك دىكۈمىت ب جە ھىلائىنە كو راستىا مروفقايەتىا وى دسەلمىنەت وەكى چاڭدىرىيا ئە و كەسى دەستى وى فالنجى ل شکەفتا شانەدەر و پى رابونا ۋەشارتتا مريال ھەمى جەھىن نىادرتال لى د ژيان.

پىروزيا گىاندارا:

ساخ نەترسىنىت!! يادروست نىنە چۈنكە نىادرتالا بگەلەك رەنگا مروفقىن خۇ يىن ۋەشارتىن ھندەك جار لىسەر پشتى يان رەخەكى وەكى لشانەدەر هاتىيە دىتن و ئەگەر ئەو ترسان ھەبا بوجى بگەلەك رەنگا دەتە ۋەشارتىن؟ رەنگە شروقەكىنەكە نىزىك تر ئەم بىدەينى دى بىزىن مروفقى نىادرتال مروفقىن مرى دناف وى جەمى دا د ۋەشارتىن ئەقى لى دېزىا و دا يى نزىك بىت و گەلەك عەردى ۋەنەگرىت ژ بەر ھندى دەتە چەماندىن ئەفەزى دى مە كېشىتە سەر راستىيەكە دى كو لىسەر دناف مالدا پشتى شانەدەر مروف دناف مالدا دەتەنە ۋەشارتىن و لەھەر ئىك ژ (چەتەل ھوبىك_چەكەكە دەكەقىتە نزىك بازىرلى مىرسىنى ل كوردىستان باكور كو كەفتىرىن پەرسىگە ل جىهانى لى ھاتىيە دىتن و ۋەلايى زانايى بناق و دەنگ جىمس ميلارت ل سالا ۱۹۵۸ ۋەكولىن لى ھاتىيە كىن_وەركىر) و حەسونە لىسەر دەمەن بەرى يى نوی ھاتىيە دىتن. دىسان ھندەك دىكۈمىتتىن دى يىن ھەين كوراستىا ھەبۇنا بېرۇباوهرا لىسەر مرنى وپىشتى مرنى دسەلمىن ژ وان گۈنگى دان بەرى و دانانا ئامىرىن پىدىقى خوارنى دىگەلدا بۇ ۋى چەندى ئەوان ئاھنگ و تازى د دانان بۇ ۋى چەندى ل شکەفتا(شىك_تاش) ل ئۇزپاكسنائىچ

زىدەر:

- ١٢_ سلطان محيىن: بلاد الشام فى عصور ما قبل التاريخ، دمشق، ١٩٨٩.
- ١٣_ عماد تارق: پيشەسازىيەن بەرى ل عىراقى تا دوماھيا سەرەتىن بەرى يى نوی، نامەكە ماستەرى يى نە بەلافكىرى، بغداد، ١٩٨٦.
- ١٤_ اج هايت و هاو بروس: راپورتەكە بەراھى لىسەر ۋەكولىنن بەرددە بەلكا، وەركىران: بشير فرنسيس، كوفارا سومر، ژمارە ٧، ١٩٥١.
- ١٥_ بچەندەن ۋەگەزى خۇ خوت؟ چۈنكى ژىنگەها وى ژيانا دروست بو وى دابىن دەكت ئەوى بو مە گەلەك دىكۈمىت ب جە ھىلائىنە كو راستىا مروفقايەتىا وى دسەلمىنەت وەكى چاڭدىرىيا ئە و كەسى دەستى وى فالنجى ل شکەفتا شانەدەر و پى رابونا ۋەشارتتا مريال ھەمى جەھىن نىادرتال لى د ژيان.
- ١٦_ بشار خليف: چەند ۋەگەزى خۇ خوت؟ چۈنكى ژىنگەها وى ژيانا دروست بو وى دابىن دەكت ئەوى بو مە گەلەك دىكۈمىت ب جە ھىلائىنە كو راستىا مروفقايەتىا وى دسەلمىنەت وەكى چاڭدىرىيا ئە و كەسى دەستى وى فالنجى ل شکەفتا شانەدەر و پى رابونا ۋەشارتتا مريال ھەمى جەھىن نىادرتال لى د ژيان.
- ١٧_ تغريد جحر الهاشمى: الإنسان تجليات الازمنة، دمشق، ٢٠٠١.
- ١٨_ قيس نورى: دەرگەھەك بۆ زانسىتى شىنوارناسىيى، بغداد، ١٩٨٢.
- ١٩_ غرزال المجدى: اديان و معتقدات عصور ما قبل التاريخ، عمان، ١٩٩٧.
- ٢٠_ نائل حنون: عقائد ما بعد الموت، بغداد، ١٩٨٦.
- ٢١_ ارلىت لورا كورهان: انسان نىادرتال ئە فى كەف شانىدر، ترجمە: جميل حمودى، سومر، عدد ٢٥.
- ٢٢_ سامي سعيد الاحمد و اخرون: تاريخ شرق الادنى القديم، بغداد.
- ٢٣_ ماجد عبدالله الشمس: شارستانىيەت و ميتولوجيا ل عيراقا كەفن، دمشق، ٢٠٠٢.
- ٢٤_ فراس السواح: دين الانسان، دمشق، ٢٠٠٢.

- ١_ هەزار عبد الرحمن: هەنبانە بورىنە فەرەنگا كوردى فارسى، تەھران، ٢٠٠٢، چاپا سىيى.
- ٢_ حاجى مارف: رىزمانا كوردى، بهەغداد، ١٩٧٩، چاپا ئىكى.
- ٣_ زوبير بلال اسماعيل: كەف شاندر، مجلە شاندر، عدد ١، اربيل، ١٩٧٩.
- ٤_ جمال بابان: أصول أسماء المدن و المواقع العراقية، بغداد، ١٩٨٩، پىشكە ئىكى چاپا دووپى.
- ٥_ تها باقر و اخرون: العراق القديم، بغداد، ١٩٨٩، چاپا ئىكى.
- ٦_ solecki,ralph:shanidar laete cavea site,lodz ١٩٦١,pleistocene.
- ٧_ جميل عادل: علم الصخور، بغداد، ١٩٨١.
- ٨_ زبیر بلال اسماعيل: اربيل فى ادوارها التاریخیه، نجف، ١٩٧١.
- ٩_ تقى الدباغ: العراق فى عصور ما قبل التاريخ، بغداد، ١٩٨٣.
- ١٠_ ستونين لويد: شىنوارين بلاد الرافيدىن، وەركىران: محمد تلب، دمشق، ١٩٩٣.
- ١١_ تقى الدباغ و اخرون: رىكىن ۋەگەزى خۇ خوت؟ چۈنكى ژىنگەها وى ژيانا دروست بو وى دابىن دەكت ئەوى بو مە گەلەك دىكۈمىت ب جە ھىلائىنە كو راستىا مروفقايەتىا وى دسەلمىنەت وەكى چاڭدىرىيا ئە و كەسى دەستى وى فالنجى ل شکەفتا شانەدەر و پى رابونا ۋەشارتتا مريال ھەمى جەھىن نىادرتال لى د ژيان.
- ١٢_ جيمس ميلارت: اقدم الحضارات، وەركىران: محمد تلب، دمشق، ١٩٩٠.

په روهردا قهزا ئامېدېي، پېشىھەچوون و كىيماسى

رېشم بى رى پە روم ردا قه زا ئامېدېي:

- ☆ نەز فەخر وسانازىي پى دېم كو كادرى (پ.د.ك) نم
- ☆ نەز گۇھرىنى ب سىنگەكى بەرفەھە وەردەگەرم، چونكە گۇھرىن زيانە
- ☆ نەز باوهەرم نەگەر زاراقى خاندى بىبىتە بايدىنى دى ناستى خاندى بەرەف پېش چىت
- ☆ وەزارەتا پەروەردەي بەرى نەف سىستەمە گۇھرىبا دەقىت خو باش بەرەف كربا
- ☆ رازەمەندىيا هاتىيە كىرن نەف سالە قوتابخانە كا (۱۸) رىزى مودىرەن، ل كومەلگەھىن سىرىي و جەمانكى نازادى بىھىنە ئاقاڭرن.

دیدار/ دلگەش سىيەيى

پىشى سەر ھلدانا پىرۇز ژمارا ماموستا و قوتابىيان و قوتابخانان سال بۇو سالى بەرەف زىدەبۇونى قە چوو، ژېھر رەو شا ئاراما كوردستانى و زەقلىيەنەنابەرىت مەل وەلاتى ترکى وئيرانى قە، خە لكى مە بىر بۇ نە ھارىكار دگەل زاروکىن خو ھاندان بەرەف قوتابخانان، چونكە خاندى كىلەك سەركەفتى يە دناف ھەر جقاكەكى دا، مە ژى وەك گەلى كورد زاروکىن خو بىن بەھر نەكىن ژخاندى، خوش بەختانە ب ھارىكاريا حکومەتا مە، قوتابخانە ژھەمى دەقەرو گوندان ھاتنە قە كىرن، ھەر ژېھر قى يەكى (ح.ھ.ك) ب ۋەردەيت، كول ھەر دەقە رەكى پەروەردە يەك لى بەھىتە دامەزراندىن بۇ پىر ئاسانكرن و پېشىھە بىرنا ئاستى خواندى ل كوردىستانى، ژوانا پەروەردە قە زا ئامېدېي بۇو، كۆل (۲۰/۱۰/۲۰۰۳) ئى ھاتىيە دامەزراندىن ژلايى ئەنجومەنى وەزيران، (لوقمان عومەر ياسىن) وەك رېقەبەر ھاتە دەستنىشانكرن و تانوكە ل سەر كارى خۆ بىن بەرەدەوامە بۇ خزمەتكىرنا ماموستا و قوتابىيەن قى دەقەرەي، ھەردىسان ژېھر كارىن وىيىن باش ژلايى رېقەبىندا پەروەردەي قە ھاتىيە ئەنجامدا، گەلەك سوپاسىنامە وەرگرتىنە ژلايى وەزارەتا پەروەردەي و رېقەبەر ئىشى قە، كۆ ئەف چەندە ژى لى ناهىتە ماندەلكرن، ھەر ژبۇ نىزىك ئاشنا بۇون ب رەو شا پەروەردە ئاقىرى و زانىنا چاكى و كېماسیان و گەھاندىنا ھندەك پرسىيار و پېشىنیارىن مامۆستايىيەن دەقە رى و بەرسەف دانا ھندەك گوتگوتىكىن ھاتىيە كىرن ل دور رېقەبەر ئاقىرى ژلايى ھندەك مامۆستايىان قە، مە ب فەر دىت وەك گوقارا سىلاڭ خو بىگەھىنەن ماموستا لوقمان عومەر و قى دىدارى دگەل سازبىكەين:

* پهروهدا قهزا ئاميدىي چەند
ماموستا ھنه و پيدقى ب چەند
ھي؟

ماموستا لوقمان: پهروهدا
ئاميدىي نيزىكى (٣) هزار ماموستا
يىت ھين، مه ئەف ساله ژى يا
پيش كىشىكرى، هەردىسان مه
ئەف ساله ژى يىت داخازكرين كو
مه پيتقى ب (٢٥٠) مامو ستا يىن
بىپورھنه، ئانکو ئه م شىن بىزىن
ماموستايىن ئامادەيى (مدرس) و
(١١٠) ماموستايىن سەرتايىن

* گوھرينا سيسىتمى ئاستى
خاندىنى ل پاريزگەها دھوكى ب
گشتى ل قهزا ئاميدىي ب تايىت
بەرهف لاوازىي ۋە بريه ئەڭر
چنە؟

ماموستا لوقمان: ئەم شىن بتنى
بەحسى رېقە بەر يا پهروهدا خو
بکەين، چونكە دېت بىتى سيسىتمى
ھاتىيە گوھرين ئه گەرین نىگەتيف
ھەبن بولا وازىا خاندىنى، ژبه ركو

* نېبونا قوتا خانىن موديرن
و تاقىگە و ھولىن كومپيوتهرى
كىشىن مەزن پەيدا كرىنە، ژبه ركو
ئەف سيسىتمە پېر يى پراكتىكى
يە ھەوه چ پىنگاف ھافىتىنە بو
چارەسەر كرنى؟

ماموستا لوقمان: وەك مه دەست
پىكى ئامازە پىكىرى ئەف سيسىتمى
سيتەمەكى باشه، لى وەك كە لو
پەلین پيدقى مه ئامادەنە كرىنە بو ۋى
سيتەمى، وەك ھولىن كومپيوتهرى
تاقىگەها وھولىن وھرزى ھونەرى
، چونكە سيسىتمە پېر يى پراكتىكى
يە، پېر قوتا بى هاندەت و دەكەفيتە
كاريدا و باوهريي ددەتە خو، ژبه ر
ۋى يەكى شىوازى ئاقا كرنا قوتا خا
نا يىي ھاتىيە گوھرين، بەرى
نەھوقوتا خانىت مه (٦-٦) رىزى بون
، لى وەزارەتا پهروهدا نەجار بولو
شىوازى قوبخانا بگوھريت بولو ٩-١٢
، دەست ھافىتىيە قوتا خانىت موديرن
، ئىك شىلادرى و ئىك بامەرنى يا
ھاتىيە ئاقا كرنا، هەرودسا گوت: ئەف
سا لا ئەم تىدا و نەو ئىكا ئاميدىي
ژى تىتە ئاقا كرنا، هەردىسان

ئەف ساله رازەمەندىيا ھاتىيە كرن
قوتابخانە كا (١٨) رىزى و موديرن
ل كومەلگەها سيرىي بىتە ئاقا كرنا،
ئىكى ل كومەلگەها ئازادى ل
سەرسىنى دى ئاقا كەين و ئىكى ل
كومەلگەها چەمانكى، ناپېرى گوت:
ھەمى قوتا خانىت نە دەھىنە ئاقا كرنا
ھەمى موديرن و ھەمى كەلو پەلين
پيدقى يىت تىدا ھەين، ئەف چەند
ژى دى كارتىكىنە كا باش ل سەر
بلند بونا ئاستى خاندىنى كەت،
* ئەو مشت و مورىن تىنە كرن
ل دور پەيرەو كرنا زمانى دايىكى ل
دەڤەرى رولى ھەوه د ۋى چەندىداج
بۇو؟

ماموستا لوقمان: ئەم وەك
پهروهدا ھەمى دەما پشتەقانى
خەلکى و خۇ قوتا بىن خۇ بونىن، ئەف
چەندە من بتنى داخازنە كرىيە، بەلكو
پشتى سيسىتمە ھاتىيە گوھرين، ل
ۋى سيسىتمى دا سەميانتى قوتا بىان
تىدا بەشدارن و ئەو دەھىن داخا زىي
رېمە دەكەن، داكو ھەول بەھىن ئە ۋى
زاراھى سورانى بگوھرين، چونكە
وھ ك ئە دەيار دەكەن كارتىكىنە
كا خرا ب يا ئاستى خاندىنى كرى
تايىت كورو كچىن وان، لى ئەم
ھەر دەم وى كارى دگەرین يى بەر
زەوەندىا خەلکى مە و قوتا بىن مە
بکەت، وەك دىيار قوتا بى حەز دەكەن
و سەميانتى وان ژى حەز دەكەن و
ئەم ژى حەز دەكەن زاراھى سورانى
بگوھرن، ئە ۋە بريارا (ح.٥.ك) ھ
كوهە ر كىم نەتەوەك ل دېف حەزا
زمانى دايىكى بخويتىت، ئەم ژى
وەك پاريزگەها دھوكى مافەكى
مەيى سروشتى يە و پشتەقانىن
ژى خەلکى مە ب زمانى دايىكى
بخويتىت، ژبه ركو زاراھى سورانى
ھوكارەكە بونزمبونا ئاستى خاندىنى
ل پاريزگەهامە، ئەگە ر خاندىن
ببىتە زاراھى بادىنى چ پىنە قىت دى
ئاستى خاندىنى بەرهف باشىي فە
چىت. خوش بەختانە ھەتا بولا
ھەفتى ژى بزمانى دايىكى دخويتىن
ئەز مزكىنلىي دەدەمە خەلکى كو
ھەتا پولا (١٢) ژى دى بىتە زاراھى
بادىنى.

بریتانیا کەنەدازى ئەف سیستەمە دەھىتە پەیرەو كرۇن، لى دەمى مروف دىگە ل جەھەتە كى كاربکەت ھەلبەتە ھەلبازاتن دەھىنە كرۇن رکابەرى دنافېرا ھەمى پارتادادا دەھىتەكىن، من نەقىت تە ۋە شىئىم ئەز كا درى پارتى ديموکراتى كوردىستانم فەخر و شانازىي پى دېم كو پارتەكا ھندە سالە خەبات كرى و شەھىد دايىن پىخەمەت دەستە بەركىنا ماڭىن رەوايىن كورد

* وەك ئەم پى ھاتنىنە ئاگەھداركىن رېقەبەرى پەروەردى دى ھىتە لادان، ئەگەريت ۋى يەكى چەن؟؟

ماموستا لوقمان: باوەربكە من ئاگە ھېقى چەندى نىنە، من دېيت ۋى پرسىيارى ئاراستەي وان كەسا بکە ئى يى ئەف گوتگوکە بەلا ۋە كرى ، من بخۇ زور باوەرى بگوھرىنى ھەيە راستى ھەرگوھرىنەكَا بىتە كرۇن ئەز ب سنگەكى بەر فرە ھ وەردگرم، چونكە گوھرىن ژيانە، زور سروشتى يە ھەرتىشەكى پى بھيمە راسپاردن ئەنجام بده م، چونكە دوهى من جەھەكى دى كاردكەر و ئەف رو پەروەردى سوبەھى جەھەكى دن،

* ھەرسال ژلایى لقا(18) يَا پارتى ۋە سەيرانەك بو ماموستايىن دەقەرى دەھىتە گىران، مەرەم ژقى يەكى چىيە؟

ئەف سەيرانە دەھىتە گىرانان پشتى روخانىنارژىما بەعس ياقۇويى، لقا (18) وەك ساخكىن بوقۇ روزى پىرادىت، چونكە روزەكە خوش و مىژۇويە بو گەلى كورد، ھەرسال چارەكى دەھىتە گىران بوماموستايىان راستى سوپاسىيا لقا ھەزىدە دەكەم كو ئە قە بىنچ سالە ب گىرانا ۋى سەيرانى رادىت، بوقۇ بوماموستا، چونكە لقا ھەزىدە رىزگرتەكَا تايىتەت ھەيە بوماموستايىان، وەسا دېيىن ماموستا خودان پەيامە كا پىروزە ھەمى خارن و ۋەخارندا ژى لايى لقا ناقېرى ۋە دەھىنە دابىنكرن بوماموستا خىزانىت وان.

بکەين بوهاندانا قوتابيان بەرەف باشىيى، ناچىبىت رەفتارىن مەخراپن دىگەل ئىك دوو، چونكە ئەم وەك سكى پەر وەردى دېيت پەروەردە دەف مە ھەبىت باشى زانىن، ھەر دىسان ھەر سەرپەرشتەك وەك خو رەفتارى دەكت مروف لىك جىاوازن د عەقلى خو دا، بەس ئەو رىنمايىن بومە ھاتىن مە ژى يىت گەھاندىنى، ماموستاو سەر پەرشت ھەردوو يىت سەر ئىك سكە ئى كاردىكەن ئەو ژى سكى پەر وەردى يە ژبەرەندى ھىچ جىاوازىيەك دنافېرا ھەردوو كان دانىنە بەلكو ئەم وەك پەرەرەدە ب جاقەكى يەكسانى بەرى خوددەيىنى.

* جما زور جاران كىشىن پەرەردى ژلایى ھندەك بەرسان ۋە دەھىتە چارەكىن؟

ماموستا لوقمان: ئەم دروستى مەرەما تەتىنەكەھشتنى كانى تە بەحسى كىش بەر پرسانە، بە لى ھەركىشەيەكَا دەكتە مە ژلایى رېقەبەرین قوتابخانان ۋە، ئەگەر ئەم شىyan دى بو چارەسەركەين، ئەگەر ئەم نەشىyan دى بو جەھەتىن خوبىن پەيوەندىدار ئاراستەكەين ئەو ژى رېقە بەر يا پەرەردا دەھوكى يە، پاشى ئەۋۇزى دى بو وەزارەتى بلند كەن، ئەم تىن ۋان جىھەتا جەھەتىن خوبىت فە رمى دىانىن، يىت دى ئەم نىزانىن دروستى مەرەم پى چىيە....!! فيجا.

* ھندەك كەس وەسا دەدەنە خوياكىن ماموستا لوقمان ژلایى ھندەك بەرسان يى ھاتىيە دامەزراندىن وەك رېقە بەر، ژبەر ۋە كىن يەكى لايەنگىرى وانە؟

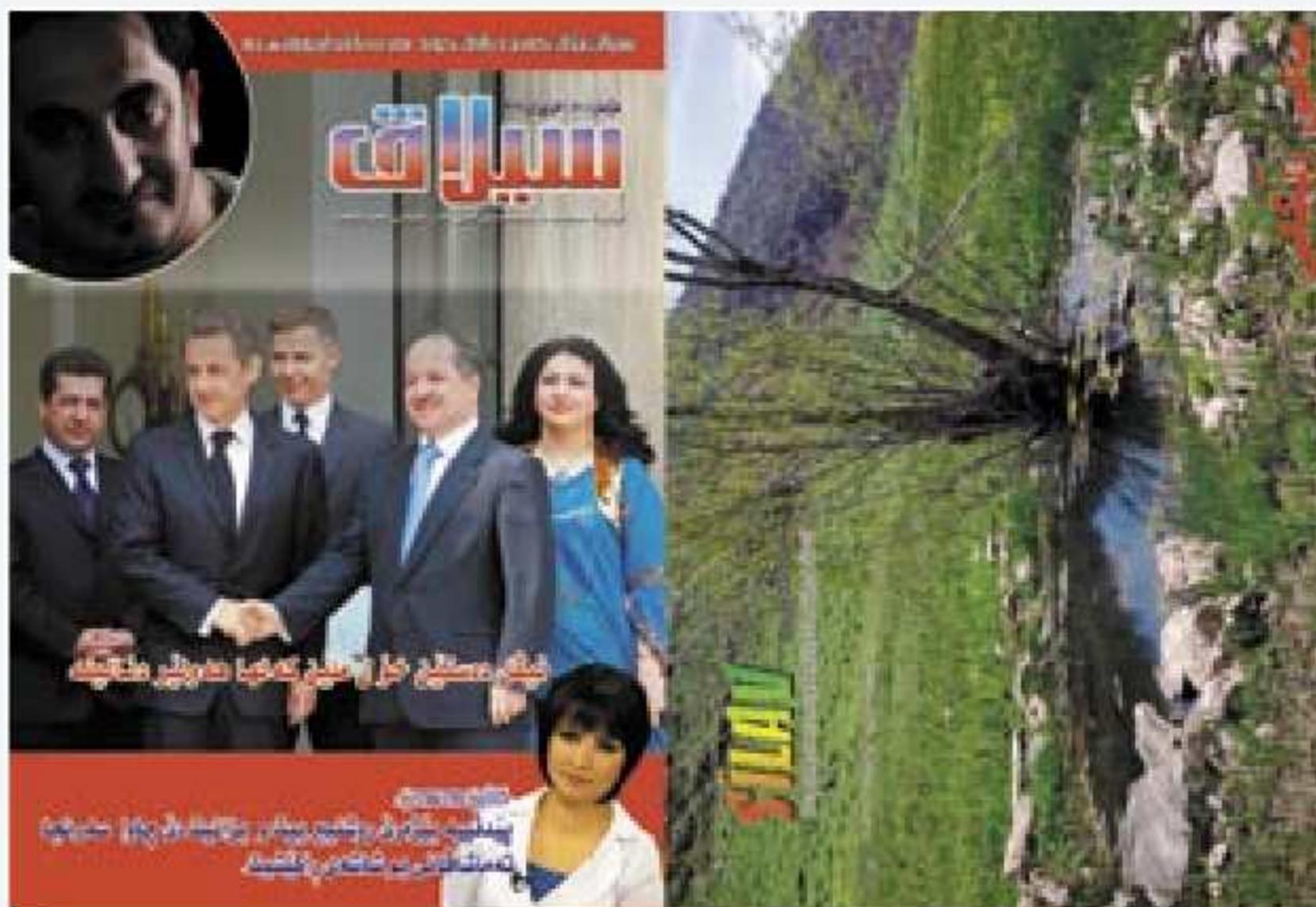
ماموستا لوقمان: ماموستا لوقمان ژى كورى دەقە رى يە و كوردە مافى مەھە مىاپىيە يى تەيە و يى ھەركەسەكى يە، ئەز نابىزىم بەربر س، دناف سىستەمى جىهانى ھەمەن دا حىزبىن حەتكەتى دروست دەكەن، مە گوھ لىنە بويە حەتكەت حىزبى دروست بکەت ئە قە ياساپا ديموکراسىيەتى يە، ئەمرىكاؤ

ھندەك ماموستايىن وانەبىز وەسا دەنە خوياكىن رېقەبەرى پەروەردى سۈزىن خوبجە نائىنىت؟ ماموستا لوقمان: دېيت ئەف بابەتە بەرى نەھۆزى ھاتىتە گەنگە شەكىن و چارەكىن، مە وەك حەتكەت چ جارا سوز و پەيمان نىنە دگەل كەسەكى، ئەم جىھەتەكى رىنمايى و بىسپورىنە راسپاردىيى نە، ھەربىر يارەكال وەزارەتايپەر وەردى دەر بکەۋىت پەيرەوكەن ل ھەولىرى، ل دەقەرا ئامىدىيى ژى دى ھىتە پەيرەوكىن، ئەم نەشىن دەف خورا چ سۈزابىدەينە كەسەكى چونكە ئەم كادرىن پەرەردەيە شىانىت مەدانىنە بىريارەكاكە سوگى بەدەين و بکەينە مال سەر خو، ھەمى تىشتى پەرەردى يى گشتى يە ئەگەر سلىمانىي رىنمايە ك بەھىتەدان و پە سەندىكىت دى ھەمان تىشت ل دەھوكى ژى ھىتە پەسەندىكىن.

* ماموستا گازندا ژەندەك سەرپەرشتكارىت پەرەردى دەكەن ژبەر سەرەددەرىكىن وان يَا كرىت دەكەل دا؟

ماموستا لوقمان: دەسىپىكا ھەر سالەكَا خاندىنى كومبونىت جودا جودا دگەل رېقەبەرین قوتابخانان و سەرپەرشتكارىن پەرەردى دەھىتەكىن، ھەردىسان ئەم ھەمى گاۋادىيىزىن سەرپەرشت بىربرەدارىن كارى رېقە بىرنا پەرەردى نە سەر پەرشتىن مەزى ھەمى ئەو ماموستانە يىت ھاتىنە ھەلبازاتن كو ماموستايىن شارەزانە دكارو بارىت پەر وەردى دا، ھەردىسان ھەميان ئەزمۇنىت كىرين ل ئەز مۇنىن خوداژى سەر كەفتىنە ھەمى ژى دەھىزانە، رىزەكاكا تايىت ھەيە دەف مە، ئەم وەك پەر وەردە جەھەتە كى ئاراستەكىنە چ رېقەبەر بىت يان سەرپەرشت، دېيت ئەم كارى خو باش ئەنجام بەدەين وەنەكەين رېقەبەرین قوتابخانان يان ماموستا ھزرەكى ل مەبکەن كو بىتە جەھى ترسى ل جەم وان، بەلكو پىر ھارىكا رىيا وان

خواندنەک د ناف ٥٠ هژمارین کوڤارا سیلاف دا

سەردار ھیئتى

کاروانى رەوشەنپیرىي ب تايىبەتى ل پشتى دەرچوونا ئىكەم هژمار ژ روئىناما دايىك (كوردىستان) تا نها ل سەرانسەرى كوردىستانى يابى بەر دەۋامە و دەقەرا مە ژى يابى بەر نەبوو ژ قان رەوشەنپیران و هەردەم جەن خەرۇچە بونا كەسانىن ژىھاتى بىوو د بىاڻى رەوشەنپیرىي و روئىنامە قانىيى دا و كوڤارا سیلاف ژى راستىا قى چەندى يە و مە ژى پشتى دەرچوونا ٥٠ هژماران ژ قى كوڤارا رەنگىن ئەف ۋەكولىنىه ل سەرەن لايەنن كوڤارى ئەنجام دايە.

ل سالا ٢٠٠٨ ژى ١٢ هژمار ژ سیلاف دەردىكەن كو ژ هژمارا ٢١ تا ٣٢ نە و ل سالا ٢٠٠٩ ژى ژ هژمارە ٣٢ تا ٤٤ ژ كوڤارا سیلاف دەركەتىنە و ب شىوهكى رىك و پىك كەتىيە بەر دەست و ل سالا ٢٠١٠ ژ هژمارا ٤٥ تا ٥٠ ژ كوڤارا سیلاف كەتىيە بەر دەستى خويىنەران و تا نها ژى يابى بەر دەۋامە.

سیلاف ب گىشى:
ل دەستېيىكى ئەم دخوازىن ب دەستەكى نېيسىنى دەست پىيەكەين و دەستەكى نېيسىنى د ۋان ٥٠ هژماران دا ب قى شىوهكى ل خوارى يە: ل هژمارە ئىك سیلاف (سیلاف) دەستەكى نېيسىنى نىنە. ل هژمارە ٢ تا هژمارا ٤ دەستەكى نېيسىنى ب قى شىوهكى يە: (ئازاد عەبدوللا، محمد عبد الله ئامىدى، نەزىر بەرچى، دئاشتى عبدالحكيم و روزا ئاڭرىھىي) نە. ل هژمارا ٥ ناقى نەزىر بەرچى د ناقا دەستەكى دا نامىنەت و ب تەنى دەستەكى

يا ژمارە (٥٤٥) ل رىكەفتى ٢٠٠٦/٢/٢ ژ بەركو هەموو مەرجىن ياسا تىدا بۇون مولەتا ژمارە (٢٠٩) ژ سۈلاف را هاتە دان. ژمارا ئىك ژ كوڤارا سیلاف ل شوباتا ٢٠٠٦ دەركەتىيە و ل وى دەمى ناقى وى (سۈلاف) بۇو و خودانى ئېمتىازى يى كوڤارى (محمد محسن سالح) و سەرنىقىسىر (خالد محمد محمد عەلى) بۇو.

ل دەستېيىكى و ب هەشت هژماران كوڤارا سیلاف بەر وەخت ھېف و نيقان جارەكى دەركەفت و پاشان ل هژمارا ٩ و ويقە بۇ ھېقى جارەكى و ب قى شىوى ل خوارى. خودانى ئېمتىازى: محمد محسن سالح سەرنىقىسىر: خالد محمد محمد عەلى ل سالا ٢٠٠٦ ئى هەشت هژمارە ژ كوڤارا سیلاف دەركەتىنە كول و وى دەمى بەر وەخت ھېف و نيقان جارەكى دەركەفت. سالا ٢٠٠٧ ئى سیلاف دېيتە ھەيقانە و ١٢ هژمار ژى دەركەن ئە و ژى هژمارا ٩ تا ٢٠ ن و ب ئاۋايىكى رىك و پىك دەقىتە بەر دەستى خويىنەران.

سیلاف چىيە؟
سیلاف كوڤارە كاھەيقانە يارەوشەنپیرى گشتى يە ل ئامىدىي دەركەفت، د كوڤارا سیلاف دا هەموو بابەتىن گريدىاي سياسەتا كوردىستانى و ئيراقنى و جىهانى دگەل بابەتىن رەوشەنپیرى، ئەدەب و هونەر، جفاكى، وەرزىشى دگەل ھەممەرەنگ و گشتى دەھىنە وەشاندىن.

سیلاف كو ب سياسەتا خو ياخىزىكى پارتى ديموکراتى كوردىستان،لى ب چ ئاۋايىكى ئاقىرى نەدایە قى چەندى كانى كوڤارە كا گريدىاي پارتە كا سياسيه، يان ژى كوڤارە كا ئەھلى و بى لايەنە و تا نوكە ٥٠ هژمار ژ قى كوڤارى د ژىيى ٥ سالان دا كەتىنە بەر دەستى خويىنە قانان و سیلاف شىاپىيە بىتىه روناھى دەرا دەقەرا ئامىدىي و ياخىزىكى بىتىه روناھى دەرا دەقەرا ئامىدىي و ل دەقەرى ب خوقە بگىرت و بەرچاپىكتە. سیلاف ب تىنى ب زمانى كوردى ب هەر دوو دىالكتان بابەتان بەلاڭ دەكت و ژ بلى زمانى كوردى ب چ زمانەكى دىتە تا نوكە بابەت بەلاڭ نەكرينە و ب ژمارا ١٤٧ ل روزا ٢٠٠٦/٢ و ب فەرمانا وەزارى

هاتینه و دگه ل گوھورینه سیلاف ل
دهست پیکی کیم لاپهرين رهنجین ههبوون
ژ بلی جلدی کوقاری و ب فی شیوهین ل
خواری:
ل هژماره ۱ تا ۴ کوقارا سیلاف ب ۶۰
لاپهران دهرکه تیه کو ۸ ژ وان رهنجینه، ئەقە
و ژ بلی جلدی کو ئەو ژی رهنجیه.
هژماره ۵ ژ کوقاری ب ۷۲ لاپهران
دهرکه تیه کو ۸ ژ وان رهنج بیون.
هژماره ۶ ژ کوقارا سیلاف ب ۷۸ لاپهران
کو ۸ ژ وان رهنج بیون دهرکه تیه.
هژماره ۷ تا هژماره ۲۵ کوقارا سیلاف
ب ۶۰ لاپهران دهرکه تیه بى چ گوھورینه کی
د هژمارا لاپهران دا لى گوھورین ب سەر
لاپهرين رهنجی دا هاتینه و ژ هژماره ۷ تا
هژمارا ۲۰ سیلاف ب ۱۲ لاپهرين رهنجی
دهرکه تیه و پاشان ژ هژماره ۲۱ تا هژمارا
۵۰ سیلاف ب هەمى لاپه قە دېتىه
رهنجی.
ل هژماره ۲۵ تا هژماره ۵۰ ژ کوقارا
سیلاف ب تەنی و بى چ گوھورینه ک سیلاف
ب ۴۸ لاپهران دهرکه تیه.

نه درس و نه درس نه لکترونی:

سیلاflash ل دوو جهین ژیک جودا لى
نیزیک ئیک ل ئامیدیی دەرگەتىه و كەتىه
بەر دەستى خوینەران كۆ ئەو ژى ئەقەنە:
ل هەزمارە ۱ تا ۲۵ ئەدرسى سیلاflash و
ئەو جەھى لى دەرگەتى ئەقە بۇو: ئامیدیی -
بەرامبەر رېقەبەریا پەرەردا ئامیدیی.
ل هەزمارە ۲۶ تا ۵۰ ب ۋى شىوهىيى
بۇو: ئامىدىي - كانىا مالا.

هەرودسال ھەزمارا ئەنترنیتى دەكە قىيەتە سەر تورا ئەنترنیتى و ل جلدى دوماهىيى رىكلام ژ بوي ۋى ئېتكى دەھىتە كىن كو خويىنەرین سىلاڻ دشىن كوقارا خو ل سەر تورا ئەنترنیتى بخويىن، ئەو ژى دەمما سەرەددانا مالپەرى كوردستان - دەقەرا ئامىدىيى دەكەن: (www.amedye.com) و

ب فی سیوهی
ل هژماره ٤ داخاز ڙ خوینهرا دهیته
کرن ل سه ر مالپه ری ل سه ری مه ئاماژه
پیدا هوین دشین سیلاڻ بخوینن لئی د
هژمارا دويفدا چ ناف و نیشانه کا ئه لكترونی
ل سه ر کوڦاری دیار نامینیت و پاشان ل
هژماره ٦ تا هژماره ٥٠ ناف و نیشانی
لسه ری بی مالپه ری کوردستان - ددهه را
ئامیدیی دبیته نافونیشانی ئه لكترونی بی
به رده و امی کوڦاری.

بادک و بابه تین سیلان

د هژمارا خو يا پیشین دا کوفارا سیلاflash
چ بادهکا دیارکری نینه و ته قلیهه فیهکا زورا
ب بابهتین ويشه دیاره لی، د هژمارا دیفدا

هژماره ۲۵ و ۲۶ ژی نافی چ چاپخانه کی
ل سه دیار نینه و نه هاتیه زانین کانی ل
کیز چایخانه ددرگه ته.

هڙماڻ ٢٧ تا ٢٩ جاره کا ديتر سيلاف
ل چاپخانا خاني دهيته چايكرن.

هڙمارا ۳۰ ڙ کوڦارا سيلاف نافي چ
چاپخانه کي ل سهر ديار نينه.

هېزمارە ۲۱ تا ۵۰ ز كوفارا سىلاد ل
چاپخانا خانى ل دھوكى هاتىه چاپكىن.
ھىشام، يكانە، ھېزمارە ۲۶ تا كو ۳۸

وھک ریقه به بری نقمیسینی بو کوڤارا سیلاڻ دھیته دانان کو به بری وی دھمی کو ڦاری چ ریقه به ره کنی نقمیسینی نه بُو و پاشان ڙ هژماره ٣٩ تا ٥٠ ریقه به بری نقمیسینی نامینیت، ول هژمارا ٩ تا ١٢ کامیران بو تی پیدا چونا زمانی بو کوڤارا سیلاڻ کریه کو به بری وی دھمی نه بُو و پاشان ل هژماره ١٤ تا ٥٠ ڙی هه ر نامینیت.

ول هژماره ۳۷ تا هژماره ۵۰ دلوفان
عهتم ودک وینهگری تایبەتى كوقارا
سيلاڭ دەست ب كار بويه و ب وينىن خو
يىن بالكىش هن لايپەرين كوقارى رەنگىن و
زەنگىن كرينه ول هژماره ۱ تا ۳۶ كوقارى
چ وينهگرەكى تاييەت نەبويه.

تاپکرنا کو فاری:

تا پیکرن لاینه کی به رچاڤی کو ۋارى يه
و کو ۋارا سیلاڻ ڙى ھەر دەم خو ڙ نافى
وان كەسان نەدایه پاش کو ب ڦى كارى
پیروز رادبن و ڙ هژمارە ۱ تا ۳ ڙ کو ۋارى
كارى كومپیوتەرى ل بنگەھى ئەپل بو
كومپیوتەرى ل دھوكى بو سیلاڻ ھاتىه
كرن.

هژماره ۶ تا هژماره ۹ نافی چ که سه کی
ل سه ر نینه کو ب تایپکرنا کو ۋارى راببىت.
هژماره ۷ و ۸ عزهت سەليم ب کارى
تايپکرنا کو ۋارى راببویه و د هژمارا دېقىدا
واته ۹ پشقا كومپيوته رى ياكو ۋارى ب ۋى
كارى راببویه بى کو نافی چ که سه کى بھىتە
دياركىن.

هژماره ۱۰ تا هژمارا ۱۵ عزهت سه‌لیم
زیوه‌سه‌ری و بهنده‌وار رشاقه‌بی ب کاری
تا پیکرنا کو قاری رابوینه.

توريں ل هر دوو هڙمارين ۱۶ و
۱۷ ب کاري تاپکرنا کوڦاری رابويه و
پاشان ڙ هڙماره ۱۸ تا هڙمارا ۵۰ کوما
کاري يا کوڻارا سيلاف ب کاري تاپکرنا
کوڻاری رادبن بي کو نافي که سه کي بهيته
ديارکرن.

سیلaf و دک قهیاره و گیمیر:

کوقارا سیلاڻ هه ر ڙ هڙمارا پیشين
تا کو هڙمارا ٥٠ ب قهباری A ده رکه تیه
لئي د هڙمارا لایه ران دا گوهرين ب سه ر دا

ژ قان کهسان پیک دهیت: (ئازاد عەبدولە، محمد عبدالله ئامیدى، د.ئاشتى عبدالحكيم و روزا ئاگرەمىي).

ل هژماره ٦ تا کو هژمارا ٢٥ دهسته کا
نېیسینا کوقارا سیلاف ب ڦی شیوه ٥:
(ئازاد عه بدو لا، محمد عبدالله ئامیدی،
نه زیر به رچی، دئاشتی عبدالحکیم و روزا
ئاکرہ یي).

ل هژماره ۲۶ تا کو هژماره ۵۰
دسته‌کا سیلاڻ هنک گوهرين د سه
دا دهين و نافي ئازاد عهبدولا و نه زير
به رچي و روزا ئاکرهبي د دسته‌کي دا
ناميئيت و دسته‌که کا نوي دهيته دانان
کو ب ڦي شيوهبي يه: (عهبدولا مشهختي،
محمد عبدالله ئاميدي، دئاشتى عبدالحكيم و
يوسف محمد سهعيد).

دھرہیانا ہونہری:

ژ بوی کاری دهرهینانی یا کوقارا
سیلاف هر ژ هژماره ۱ تا کو ۵۰ ڦان
کهسان ئەف ئەركى گران گرتیه سه رملان
و دیزاینا کوقاری کرینه:

ژ هژماره ۱ تا ۳ ژ کوڤاری ریبه
عومه ر ب کاری ده رهیانا هونه ری رابویه.
هژمارا ۴ ژ کوڤارا سیلاڻ مهه مهه مهه

حه‌مدى ب کاري ددرهينانا وي رابوویه.
هژماره ۵ ژ کوقاري عيسام حه‌جي ب
کاري ديزاين و ددرهينانا هونه‌ري رابويه.
ژ هژماره ۶ تا ۵۰ ي مه‌مهد مهلا
حه‌مدى ب کاري ددرهينانا هونه‌ري يا
کوقاري رابويه.

جایخانه:

ژ بلی وی یه کی کو د هن هژماران دا
کو ټارا سیلاف نافی چاپخانی ل سه رئینه
لئی سیلاف ب گشتی د نافا دوو چاپخانان
دا ده رچویه و ب ټی ره نگیه:

ل هڙمارا ۱ تا هڙمارا ۳ کوڦارا سيلاف
ل چاپخانا خهبات ل دهوکى هاتيئه چاپکرن.
ل هڙماره ۴ نههاتيئه ديارکرن کاني ل
کيڙ چاپخانى هاتيئه چاپکرن ڙ بهر کو چ
ناڻهک ل سهه کوڦاري نينه کو ديار بکهت
ل کيڙ چاپخانى گههشتنه چاپي.

هژماره ۵ یا کوفارا سیلاف ل چاپخانا
خانی ل دهوکی هاتیه چاپکرن.

هژماره ۶ تا ۱۱ نه هاتیه دیارکرن کانی
سیلاف ل کیژ چاپخانی هاتیه چاپکرن.

هژماره ۱۲ ژ کوفارا سیلاف ل چاپخانا
خانی ل دهوکی هاتیه چاپکرن.

ل هژماره ۱۳ تا ۲۳ نهاتیه دیار
کرن کانی سیلاف ل کیژ چاپخانی هاتیه
چاپکرن.
هزما را ۲۴ ژ سیلاف یا ل چاپخانا خانی
ل دهوکی هاتیه چاپکرن.

لایی ژنان قه هاتینه نفیسین و ۳۶۲ بابهت
 ژی ژ لایی زهلامان قه هاتینه نفیسین و
 ئەوین مایی ژی ئەون بین کو چ ناقھەک ل
 سەرنە و ئەف بابهته دکەقىنە سەر ناڤى
 كو ۋارى بخو.

بوچی ژن نه گله کا پشکداره د نافا روپه لین کو قارا سیلاف دا؟ به لی چ پینه فیت کو دقیت بدھینه دیار کرن کو تا راده کنی گله ک ژنا دده فری ژ لایه نی رو شه نبیری فه نه یا ئاماده یه و پتریا وان بابه تین کو ژ لایی ژنان ژی بو کو قاری سیلاف هاتینه ئاماده کرن د نافا ۵۰ هژماران دا هر هه موه بابه تین جفاکی و هونه ری و هه مه ردنگ بوون و کیم ژنان خو ژ بابه تین گردای سیاسه تی و رو شه نبیریا گشتی کریه خودان.

هه رو هسا سیلاف گلهک گرنگی دایه
بابه تین گریدای باشوروی کوردستانی و
ئه و بابه تین گریدای سیاسه تا ئه مريكا کو
ل ئيراقى دهيته پهيره دهه کرن و کيم خوژ
بابه تین گریدای رهوشاده هر سی پارچين
ديتر كريه خودان و د هه مان ددهم دا وژ
لايى هونه رى ۋە سیلاف ياشىايى بېتىه
كانيه کا زەلا لا هونه رى و ژېلى هونه رى
سەردهم د گلهک هەزماران دا گرنگى ب
لايەنی كلتوري و كله پورى كوردى هاتىه
دان و ئەفه ژى جەنى دەست خوشيا ھەموو
لايەكى يە و ئەو لايەنی دىترى كو گلهک
ل سیلاف دا بويە جەنى گرنگى پىدانان لايەنی
جڭاكىه كو پتريا نېيسىنین ۋى بادەكى ژى ژ
لايى ئافره تان ۋە هاتىنە نېيسىن و ياشىايى
د پتريا بابه تان دا دەردىن جڭاكى و وان
ئارشىن جڭاكى بىدەتە دىياركىن:

ل دوماهیئی ئەم دخوازا ژیهکى دریز
بو ۋى كوقارا رەنگىن دخوازىن و فەرە
سوپاسيا بەریز (ناجى حسن سعدالله) ل
پشكا ئەرشىفى كوقارى بىكەين كۆ زىدە
دگەل مەدا ماندوو بويىھ ژ بوى ب دەست
قە ئىنانا هەر ٥٠ يى هەزمارىن سىلاڻ و
داخازى دكەين هەر كەسى رەخنەك ھەبىت
ژ بوى بەرەڭ پېش بىرنا باشتىر يَا كوقارا
سىلاڻ مە ژ وى رەخنى بى بەھر نەكەت.

خوینه ران.
سیلاف هر دهم خو ڙ شینوارین
دهقہ ری کرییه خودان و بویه پرا دانه ناسینا
وان و ئهقہ ڙی دوی هژمارا زورا با بهتین
ل سهر شینوارین دهقہ ری دیار دست کو

هژمارا وان دبیته ۱۴ بابهت.
ههروهسا کوڤارا سیلاف گرنگی ب
ناقدارین کورد و کوردستانی دایه و د
ههمان دهم دا ناقدارین دهقهه ری ژی نه هاتینه
ژ بیر کرن و ۳۳ بابهت ل سهه وان هاتینه
به لاقکرن.
د کوڤارا سیلاف دا و ب تاییهه تی د ۲۰
هژمارین پیشین دا گلهک بابهه تین و هرگیزای
بو سهه زمانی کوردی هاتینه به لاقکرن و
ب شیوهه کی گشتی ۴۹ بابهه تین و هرگیزای د
قیم کوڤاری دا هاتینه خواری.

هەرودسا سىلاڭ گىنگى ب لايەنى
فوتو و فوتوكوراپى دايە و شىايە د قان ٥٠
ھەزمارىن ٤١ وينەيان بەلاف بکەت و ۋەز بلى
قان وينەيان كەۋالىن ھونەرمەندىن دەفەرای
زى بەلافكىرىنه كو دېيتە ٣ كەۋال و ئىك
زى پەيکەر.

رکلام و کاریکاتور:

سیلاڻ و هک کوڦاره کا ئه کادمی و
رهو شه نبیری لایه نئی رکلامنی ڙ بیئ نه کريه
و شيايي د ڦان ٥٠ هڙماران دا ١٧ رکلامان
بو جهين جودا جودا یيڻ بازرگاني و
هه شه نبير، به لاف يکهت.

ژ بلى هژمارا ژ کوڤارا سیلاف د
ههموو هژمارین دیقدا کاریکاتور وەك
لاینه کى گرنگ د ناقا روپەلین سیلاف دا
نەھاتىه ژ بىر كىن و ژ هژمارە ۴۱ تا
کاریکاتورىست (جەمیل محمد سەبرى)
کاریکاتورىن سیلاف ئامادەكرىنە.
ژ هژمارە ۴۲ تا هژمارە ۵۰
کاریکاتورىست (عەلى شىلازى) کاریکاتورىن
سیلاف ئامادەكىنە.

سیلاش ۱۰ هژماران دا:

ئەگەر بھیت و ئەم ۱۰ ھېڭىزلىرىنىڭ
كۈچلەرنىڭ ئەم سەھىپىنىڭ ئەن سەھىپىنىڭ
كۈچلەرنىڭ ئەم سەھىپىنىڭ ئەن سەھىپىنىڭ

ل دهست پیکی دخوازم بدهمه زانین
کو من ۱۰ هژمارین پیشین و درگرتینه
چونکه ب راستی د وان هژماران دا هر
دوو رهگه زان و ب تاییهت ژنی پشکداریه کا
به رچاف هه بیو لی نهک ل دویف ئاستی
پیدقی و ل گوری وی فهکولینا من ئەنجام
دای د ۴۴۳ بابه تین هاتینه به لاف کرن ل
سەر هەموو بادەکان ب تى ۵۲ بابه ت ژ

تا دوماهی هژمار باده کبو کوچاری دهینه
دانان ب ڦی شیوه یی ل خواری دگه ل هنه ک
گوهريانا د هنه ک هژماران دا کو دی بو
هه وه دهينه ديارکرن.

سیلاچ ژ ۋان بادەكان پىك دەيت:
 (سیاست، رەوشەنبىرى، گشتى، ئەدەب و
 ھونەر، فلكلور، زانست، بۇچۇون، جۇڭاڭى،
 ودرزش، سينييە و ھەممەرەنگ).

د هژماره ۴ دا بادهکا همه رهندگ د
گوقاری دا نامینیت و هر چهنده دیدار
وهک بادهک سره ددهری دگه ل دا ناهیته
کرن د سیلاف دا لی د هژماره ۵ دا ئه قه
د ناقا بادهکان دا زیده دبیت و پاشان د
هژمارا دیقدا نامینیت.

ل هژمارا ۱۵ و ۲۷ دا باده کا فلکلور نامینیت و د هژمارا ۳۱ و ۳۸ و ۴۳ دا جاره کا دیتر زیده دبیت.

ل هژمارا ۲۴ دا باددکا روشه‌نبیری
ب ئىكجاري نامينيت و د ههمان دهم دا و
د هژمارا ۲۸ دا باددکا (بوچوون) جەي
وی دگریت.

د هژمارا ۴۹ و ۵۰ دا بو به رچا فکرنا
رولی سینیله بین دهقهه ری باده کا سینیله ژ
لایی (خوناڅ له زگین) دهیته به رهه فکرن و
ژ کوما باده کین سیلاف زیده دیت و جهی
خو دگې بت.

سیلاف و نایمه‌تین گریدای نافه‌روکا وی:

هه چهنده سیلاڻ نهیا به رپرسه ڙ
ناٺه روکا چ بابه ته کی ڙ بلی سه رگوتارا
کوڦاری، لئی ب سه دان بابه تین جودا جودا و
هه مه رهندگ ل سه ره می ئاستین سیاسه تا
نافخو و دهرقه و بابه تین گریدای ره و شا
کور دستانی و جفاکی مه و شینوارین مه
ل کوڦارا سیلاڻ دا هاتینه خواری و بوينه
جهی رازیبونا خوینه رین ڦی کوڦارا ره نگین
و ڙ بهر زوریا بابه تان و هڙمارین کوڦاری
مه براڻ کرینه کو هڙمارا هنه ک بابه ت
و چاڦپیکه تن و هن بابه تین دیتر بو هه و ه
ندہ نه دیار کرن:

د کوفارا سیلاف دا ۱۷۴ چاپیکه فتنین
ههمه جور یین و هرزشی و هونه ری و
سیاسی و جفاکی و د همان دهم دا یین
دهم بوراندی هاتینه خواری و ئەفه و ژبلی
وان سرهاتینن جفاکی یین کو بو سیلاف
هاتینه برهه ھ کرن کو ئەفه ژی دکەفنه د
چارچوچی دیدار و چاپیکه فتنان دا و دگەل
چاپیکه فتنین گریدای گوشما سنبه.

د هه‌مان دهم دا ۶۹ راپورتین ل سه‌ر
ردوشا جقاکی و وان خزمه‌تگوزارييin کول
دهقه‌ری دهينه ئەنجام دان و وان كيماسييin
کو ل سه‌رانسەری دهقه‌را ئاميدىي هەنە
هاتىنه ئەنجام دان و كەتىنه بەر دەستى

زیهر زوریا دوزمنین مله‌تی کورد ئەز بۇوم دەرھېنەر

مسعود لاوهند/زاخو

دەرھىنەر كاميران بىتاسى ۋدايىكبووچى سالا ۱۹۷۲ ئى ل گوندى بىتاسى سەر ب دەقەرا زاخۇ ۋە، ئىكە ژوان گەنجىن خودان شىيان دكارى دەرھىنانى دا و ھەتا نوكە نىزىكى (۸۰) بەرھەمىن ھونھەرى يېن جودا جودا، مينا فلم و كلىپ و ديكومىنت و بەرnamىن تەلەقىزىونى و ھەزمارەكا خەلاتان وەرگرتى نە. مە ب فەر زانى ۋە دىدارى دگەل بکەين:

**سیلاڻ: ده رهینه ر کاره کی ب
زه حمه ته؟**

بیتاسی: ژبلی زه حمه تا وی
به رپرسایه تی یه ژی . ئەز هيقى دكم
يى حەز ل کارى دەرھىنە رىي
ھە بىت بلا ژخوه پشت راست بىت و
ساناھ نۇمە دىگەرتى

سیلاڻ : چ ستایلی ستراڻی بوته
خوشہ بکی ڪلیپ ؟

بیتاسی: هه رستراڻه ک یان موزیکه ک
سہرنجامن را کیشت ئه ز دکمه ڪلیپ نه
مهرجه چ زمان بیت یان چ ستایل بت .

سیلاڻ: داخل باری ب کیش

هونه رمه ندی؟
بیتاسی : به هرا پتر ژ ستران بیزین
کورد به هرا پتر (ئارام دیکران) ب
خه ملو رو شه زمانی کوردى.
سیلاflash: و هکه ده رهینه ره ک ته
چه ندپی خوشه یا ته بو خوه بقیت ته بو
۱۵۵ هنر و کار ۲۱۰۰۰۰۰

ددرهیئرک دی بیت:
بیتاسی: هه ردہم پی خودشہ
ددرهینه ره بن ل وہلاتی مه داکو
منافسہ هه بیت و هه رئیک کارہکی
باشتہ بکت

سیلاف: چ تشت جیاوازی دئیخته
دھرھینہ ری بیانی و یئن مه؟

بیتاسی : مه سه لین ته کنیکی
دھرہ ہینہ ری بیانی باشترہ ڈیں مه

سیلاف: ته چ هیقی هه یه؟
بیتاسی: هقیامن ئه وه کەس ھونه رى

ب چاقى كىم نەيىن . سوپاس بولۇقىدا سىلاڭ يابىزىز سەركەفتى بىن .

دەرھىنەر كاميران بىتاسى نە
ئاڭچى بازىرى زاخويە و خودانى

شہش زاروکایہ۔

ب دهست خوهقه ئينا.
سېلاڭ: ئەو چ بەرھەم تەكارى تىدا

بیتاسی: چهندین دیکومهنت بو
ریقه به ریا هونه ری رهوش نبیری ل
زاخو و چهندین کلیپ بو هونه رمهندین
کورد بین بناف و دهندگ من دهرهینه ریا
کورته فلمی (سلویدا) کریه ومن
نه کته ری کریه د دوو فلماندان ژوان
(دهرد وستیرین دوهی).

سیلاڻ: نوکه چ کارئن هونه ری
ددھستی ته دانه؟

بیتاسی: کاری ئەز نوکە پى مژيل
چىكىرنا چەندىن كلىپانە ژوان ژى (خىرو
 Abbas و جانى و بەرناس زاخوى) و
پارچەكا موزىكى كو وەكە رېزگىرنە بو
ھەردوو موزىك ژەننەن شەھيد (عبدالقادر
و دلشادى) كو بنافى (ريدان) ھەرودسا
سترانەكا سريانى يە ژگوتنا ستراپىيىز
جوزىيف . ھەرودسا ئەز بەرهەقىيا خوه
دكم دئەف سالەدا كورتەفلەمەكى چىيىك
كىو ھەر ژىسيناريو امنە .

سیلافس: کارین هونه ری چاوا دبینی

بیتاسی: هونه ر کاره کنی پیروزه به لئی
مخابن ل و ھلاتی مه ریزی ل هونه ری
ناگزون:

**سیلافس: دسہری تھداہیہ تو جارہ کی
دھست ڈھونہ دی بے دی بان خوہ ڈی**

لایه بکر و زن دویربکی؟

**سیلاف: وەکە دەرھىئە رئاسىنى
كلىپبن كوردى چاوا دېيىنى ؟**

سیلاڻ: بیتاسی تو چاوا که تیه
دناف کاری هونه ریدا؟

کامیران بیتاسی: ئەز ژى وەكە ھەر
کوردەكى ل زاروکىنیا خوه ھەست ب
ب ئەوان ئىش و ئازارىن ب سەر ملەتى
مە ھاتىن، ئەز ژى بى بەھر نەبىم ژوان
ئىش و ئازارا، لەوما ھونەرلى كارتىكىن
ل من كرييە و من پېشىمەرگاتى كرييە كو
پېشىمەرگايەتى بو من بۇو قوتا بخانە يەك
و كارتىكىن ل من كر و ئەز بەر ب
ھونەرلى كارتىكىن

سیلاڻ: ئیکه م کاری هونه ری ته
کری چ بwoo و که نگی بwoo؟
بیتاسی: ل سالیٽ نوتان من
به شداری کریه و هکه میوزیک به رهه ڦ
دکر بو شانو گه ریا، ئیکه م کاری من
کری ئه کته ری بwoo دفلمی (دهرد) دا
و ئیکه مین کاری ده رهینانی من کری
کلیپ کرنا سترا نه کا زارو کان بwoo ل
سالا ۲۰۰۰

سیلاڻ: ته دگه ل کنی کار کريه؟
بیتاسی: کاري من ل ده سپيکي دگه ل
 ڦان هه ڦالا بولو (عادل حميد و کوڻان
 سالم و مسلح سه ليم).

سیلاڻ: گئی پشتگیریا ته کره؟
بیتاسی: مام ئه بو عه نته ری کریه
و نیچیرڻان ره مه زان عیسا ب هه می
شیانا هاریکاریا من کر.

سیلاق: ته چ به شداری دفیسته قالادا
کریه؟
بیتاسی: ل سالا ۲۰۰۶ مه به شداری
کاره فیسته قالا قندیه کلبا ا زاخه

و سی خهلات من و هرگرن و هکه نیک
ژ باشترين سی دهرهینه ران و سی
سیناريوا و ئالا زيرى بو كليپى بولو يا
هونه رمهند خيرو عه باس. هه رو هسا من
به شدارى د فيسته قالا كورته فلمان ل
دهوكى كر و خهلاتنى باشترين دهرهينه ر

سامانی ئاڻي و هىزهکا ڦهشارتيا ههريما كورستانى

بىوار سعدالله

داگيرانا ڙي بکهت، پيچهمهت و هرگرتنا رهنجه گهره نيتىكى كو به هرا وى يا ئاڻي بهيته دان، و ڙلايەكى ديفه ئو و هلاتين دهولەمەند ب ڙيدهرين ئاڻي ههول ددهن ب باشترين شيوه مفای ڙئاڻا خو و هرگرن و رابووينه ب دانانا چەندىن پروژىن ئاڻي و هكى سکرو عمبارين ئاڻي لسەر روبارين خو و ڦي سامانى و هكى كارتەكا فشاريرى بكارئىن، ڏئى و هلاتەكى ههژار يىن ههشىوی كو گەلەك دەسکەفتىن ئابورى و سياسي پىن و هرگرن.

ئهڻي ههڻكىشى ئەم گەلەك ب ساناهى و ئاشكرا ل روڙ ههلاتا ناقه راست دېينىن کا چاوا سوريا و هك بھرى نهيارەكا تەركىا لى پيچهمهت و هرگرتنا به هرا خو يا ئاڻي ڙربارى فورات كو ڙ تەركىا دهيت نهچار بوبويه پەيوهندىن خويين سياسي و ئابورى دگەل ڦي و هلاتى خوشبکهت و چەندىن گەستبه رداريا ڙ مافى خو به بکهت، هر و هسان ئىسرائىل سەرەرای ههمى گڭاشتىت دەقەرى و نىف دهولەتى دەست بەردارىي ڙ هەريما (جولان) يا سورى ناكەت كو هر ڙ سالا (1967) و هر يدا گيركى، ئه و ڙي ڙ بەر يەك ئەگەر چونكە ئەف دەقەره يادهولەمەندىي

ئابورى و سياسي ب كار ئىنایه، لى ئاڻي نعمەتكە خودى مەزن ب هەمى و هلاتان نەبەخشىه.

نوکە پٽر ڙ هرجاران به حسى ڦي سامانى دهيتە كرن نه بتىن ل روڙ ههلاتا ناقه راست، بەلكو ل سەرانسەرى جيهانى پتريا دهولەتان باسى گرنگىا ڦي سامانى دكەن و بەرهەقىين خو بوبارستنا ڦي سامانى هوسايى گرنگ بکەن.

لەدەن نەكە هەمى و هلاتىن جيهانى هەلددەن ب باشترين شيوه مفای ڙ ئاڻا خو و هرگرن، ئه قەڙى و هختەكى دايە كو روڙ ب روڙ داخازى ل سەر ئاڻي ڙ يېدېن و ب دېتنا پتريا زانا و شارەزايا پشتى بلندبۇونا پلهېيىن گەرمىي و گو هرنىن سەقاى و باى و كىمبۇنا بارانا، ڙيدهرين ئاڻي كىم بوبىنە و سنوردار بوبويه، لەۋما ئەقىنى چەندى هەمى و هلات پالدىنه كو ب سياستىن خويين ئاڻي دا بچن و ئەقەر و هلاتەكى هەزاربىت ب سامانى ئاڻي يان رونتر بىزىن سەر چاوه و ڙي! دەرين ئاڻا وى دەستى و هلاتەكى دى داپىت، نەچار بوبويه كو پەوهندىن خويين ئابورى و سياسي دگەل خوشبکهت و وى رادەكى گەلەك سازش و

بى گومان كورستان ب گشتى گەلەك دهولەمەند ب سامانى ئاڻي و ب دەهان روبارين مەزن و بچوک دناف ئاخاوى دا د بورن و ڙبلى ڦي چەندى ل كورستانى ب هزاران كاتىن سازگارو يەدەگەكا مەزن ئاڻا ڙير ئەردى هەي، لە وما ئەقى سامانى هوسايى گرنگ و ترسناك سەنگ و گرانىيەكا مەزن ب كورستانى به خشىه، كو چ ڙسامانى نەفتى كيمىر نىن، بەلكو ب دېتنا پتريا بسپورين شارەزا ئاڻا كورستانى گرنگىا وى ڙ پترولا وى پتە، نەخاسىمە د پاشە روڙى دا.

سەرەرای هندى كوهەرسى دهولەتىن داگيركەر (سوريا- توركيا- ئيران) دەست ب سەر پتريا سەرچاقىن ئاڻا كورستانى گرتىه و ئەف سامانه بو بەرڙەونىيەن خويين ئابورى سياسي بكار ئىنایه، لى هەكە ئەم به حسى هنى هەريما كورستاننا عيراقى بکەين و هك قەوارەكى سياسيي يلسايى و خودان حکومەتو پەرلەمانى دامو دەزگەھىن بلدىن شارستانى، خودان پشكەكا مەزن ئاڻي يە، لى ب راستى هيشتا هەريما كورستانى بشيوه يەكى باش گرنگىا سامانى نەزانىه و بوبەرڙەوهندىن خويين

به غدادا هنه و هچاره نه بووینه و ماینه هه لاوستی و هکی کیشا گریبیه ستین نه فتی بوجا پیشمه رگهی مه سه لامادی (۱۴۰) یئ دستوری عیراقی بگرهژیه چهندی گلهک لایه نی و ده سه لاتارین عیراقی گلهک خال ده سکه فتیین هه ریمی دکن و هکی گهفا کیم کرنا بودجی هه ریمی، دیسان شیواندننا ناسناما هه ریمی و هکی هه ریمکا فیدرالی ل عیراقی. ول قیزی ئه گهرا حکومه تا هه ریمی يا سه رکه فتی بوو کو ئافا خو کونترولکت ئه وژی ب دروست کرنا چهندین سکر و بهنداقان، ئه وا ل وی دهمی حکومه تا ناوهندی ب نه چاریقه دی گلهک داگیران بو حکومه تا هه ریمی که تن وه رهندگه ئه چیشین نافبینا هه ریمی و حکومه تا نافهندی داهین هه مید به رژه و هندی هه ریمی داجاره بیت و حکومه تا نافهندی ترسا خو هه مبه ری قی چهندی نه قه شار تینه ب لهکو دهمی و هزاره تا سه رچافین ئافا هه ریمی راگه هاندی کو وان لبه ره چهند سکر و بهنداقان دروست بکن، يه کس سه رکه دهسته لادر و به پرسین عیراقی ترسی و نیگه رانیا خوو نیشاندا، ته فڑی به لگه یه که کو کوردان هیزه کا قه شار تی هه یه کو پیدفیه جار جارا دهسته لاتارین به غدایی بترسین کو کورستان نه بتی دهوله مهنده ب په ترولی، به لکو وان سامانه کی گرنگر و پریا به خیری هه یه، ئه وژی ئافه کو ب دیتنا پتريا زاناو بسپوران دی دهی چه رخی دا ئاف شينا نه فتی دگریت وه پتريا قهیرانو کیشین نیف دهوله تی دی هر ل سه رهرا ئافی بیت لهوما گلهک ئاسایه کو ده سه لاتارین کورستانی ل داهاتی دا د گفتگوییت خو دگه کاربه دهستین به غدادا مه سه لاهی بیته ئاف دان و ستاندندا دا و هه ول بدهن وی په یامی ب ده سه لاتین به غدادا رابگه هین کو بشکه کا سه ره کی ئاسایشا ئافا عیراقی دهستین حکومه تا هه ریمی دا یه پاراستن و گه رنتیا ئه یه ئافی بو (۲۵) ملیون هاولاتینن ئافه راست و باشوری عیارقی یاگری دایه ب پیگیریا حکومه تا نافهندی ب جیه جیگرنا هه می بهندین دهستورین عیراقی، تایبیت جیه جیگرنا مادی (۱۴۰) دهستوری عیراقی دا، ئه قه ژی هه می دگه وی کوتني د گه نجیت یا سیاست مه داره کی کورد دهمی کوتی (کورد ب نه فتا خو بین هاتینه سوتن بلا ب ئافا خو نه هینه خهندقاندن). +

توشی پت ژ ئان قهیران و گرفتاریا بیت و کو چاره دیا وی گلهکا ب زحمه ت و گران بیت.

دېی کاودانی هه ستيار دا بتی ئیک تشت دهستی عیراقی دا مایه، کو رهندگه جوره گه رهنتیه ک بیت ژ لایي دابینکرنا ئافی بو ده فهرين نافه راست و باشوروی عیراقی، ئه و ژی ئه و ئافه یا کول هه ریما کورستانی دریزیتے ئاف روباری دیجله و به رهف ناوچین عه رب نشین دچیتن، هه ریما کورستانی کو هه ریپنج چه قین دیجله یی بتیدا دورن، ئه و ژی (خابو ورث، زیی مه زن ، زی بچوک، سیروان، عوزیر) کو نوکه (۶۷٪) ژ داهاتا ئافا روباری دیجله یی پتک دهین ، لی ژ بهر وان پروژین کو دهینه چافه ری کرن ژ لایي تورکیا و سوریا پی قه بهینه دانان ل سه ره روباری دیجله یی رهندگه ل داهاتی داریز ژ ئان هه ریپنج لقان بگه هیته (۸۵٪) ژ ئافا روباری دیجله یی کو ژ دهندگه کی مه زنی دابینکرنا ئافا عیراقی یه، ئه قه ژی وی چهندی رادگه هینیت کو ل داهاتی دا عیراق پیتشی ب ئافا کورستانی یه، چونکه هه ریمی پت ژ (۳۰) ملیار م ۳ ئافی بین هه سالانه، ژ بلی دهندگه کا مه زن ئافا ژیز ژه دهندی و هه روہسان هه ریما کورستانی خودان سی ده ریاچین خرقه کرنا ئافی یه ئه و ژی ده ریاچین (دوکان دهربهندیخان و دهوك) و پت ژ (۱۰ / ملیار م ۳ ئافی خرقه دکن.

لهوما عیراق دی یا پشت گرم بیت ب وی ئافی ئه وا ل هه ریمی دریزیتے ده فهرين نافه راست و باشوروی عیراقی و ئافا کورستانی دی سه ره چافه کی سه ره کی دابین کرنا ئافا عیراقی بیت، چونکه هه ریم ب تنی پیدفی ب (۶) ملیار م ۳ یه ژ سه رجه می (۳۰) ملیار م ۳، لهوما ئه گه ره ئه چافه بشیوه کی زانستیانه و سه ره ده میانه بهیته ب کار ئینان تیرا هه می عیراقی یه، لقیری نه خاسمه دهی رهوشان هه ستيار دا ئه وی هه ریما کورستانی بتیدا دبووریت گلهک یا ئاساییه کو هه ریما کورستانی کن تورلى ل سه ره ئافا خو بکه، ژ بلی هندی کو ئافی ده ره و هندین خوین ئابووری دا بکاربینیت، یا فه ره ل سه ره حکومه تا هه ریمی و ده سه لاتارین کورستانی، کو ئافی ده سه لاتاره کا گفاشتی ل سه ره حکومه تا نافهندی بکاربینیت، کو ئه قه ژی ل ده مه کی دایه کو نوکه چهندین ئاریشه ل ئافه ره حکومه تا هه ریمی و ده سه لاتارین

سه ره چافین ئافی. سه باره ده عیراقی کو نوکه ژ هه می و هختان پ تر د ئاریشه و قهیرانه کا مه زن ئافی دا دهیت، ژ لایه کی قه هشکه سالیی ژیده رین ئافی ب گشتی کیم بوبینه، ژ لایه کی دیفه ژ بهر سیاسه تین ئافی بین و هلاتین ئیران و سوریا و تورکیا. توشی گرفتا کیم بوبونا ئافی بوبیه، کونه بتی بوبیه ئه گه ری کیم بونا ئه ره دی وی یه چاندنی، به لکو بوبیه مه ترسی کا مه زن ل سه ره ئاسایشا ئابووری و هه تا یا نه ته و هیا عیراقی.

عیراق ژ بهر وان پروژین زه بلاجین ئافی ئه وین هه دوو و هلاتی سوریا و ترکیا ل سه ره روباری فوراتی دانان کو بو یه ئه گه ری کیم بونه کا به رچاف ژ داهاتی ئافا قه روباری، تایبیت ده می دهیت ناف سنورین عیراقی پتريا پروژه و جوکین ئادانی ل ده ره و بین روباری فورات ژ کار ئیخستیه و ئه ره دی چاندنی هشک کریه و هه تا بوبیه مه ترسی ل سه ره ئافی بو مه به ستيين قه خوارنی ژی، کو ژیانا (۸) ملیون عیراقیان ل سه ره، ئه قه ژی دو روباری فوراتی ل ناقبه ره عیراقی و سوریا و تورکیا، لی عیراق یا سه ره که فتی نبویه کو ژان هه دوو و هلاتان رزگار بکت کو به هرا عیراقی ژ ئافا روباری فوراتی پی بدنه، ئه قه ما گوتی ده باره ده ره روباری فورات بوبو، لی هه که ئه م سه حکمینه روباری دیجله کو بربرا پشتا دابینکرنا ئافا عیراقی یه، ئه و ژی که فتیه ژیر مه ترسی کیم بونه کا مه زن یا ئافی، نه خاسمه نوکه تورکیا مژویلی دانانه هه ژماره کا مه زن بنداقا و سکرانه کو گرنگرین ژ وان بنداقا بهنداقی (ته لیسویه) کو هه ده می تمام بیت ل دویف بو چونیت شاره زایا دی داهه ستي ئافا دیجله یی ده می دهیت ناف سنورین عیراقی ژ (۲۰) ملیار م ۳ بو (۹) ملیار م ۳ کیم که تن کو دی بیته ئه گه ری کاره ساته کا مه زن، تایبیت ل ده فهرين نافه راستا و ژیریا عیراقی، کوب ته مامی پشت ئافا روباری دیجله و لقین وی دبھستینی،

هه روہسان و هلاتی ئیرانیزی نه یادخه و دهی و هختی دا، به لکو ئه و ژی یامژویلی هه ژماره کا مه زن پروژان ل سه ره وان روباران بین دهینه ناف خاكا عیراقی دا کو سه ره چافی ژیانا پتريا بازیزک و گوندین روزه لاتا عیراقی یه. لهوما دهی رهوشان دا حکومه تا نافهندیا عیراقی ب ته مامی دهستنی ژالا مایه و دهیت چافه ریکن کو دپاشه ره زیدا عیراقی

قیسته‌قلا به‌رواریا یا ملی یا ئیکن سازکرن

ئەبەندىد نەدىنى / دەقەرا به‌روارى بالا

تايىبه‌تى تەخا گەنجان ژ بۇ سەرەدانى جە و وارىين وان يىبن رەسەن ودىتنا وي پىشىھە چونا دەقەرا به‌روارىا بخوھە دىتى بىيىن و پېرىپە جە و وارىين باب باپىرمان قە بىنە گىرىدان ، و هەر وەسا ئەۋىز قىسته‌قلاه خوش دەلىقەيە بۇ ھەقدو نىاسىن و موكىكىنا پەيوەندىيان دنابىھەرا كىرسانىن دەقەرا به‌روارىا ل دەقەرى و ل دەقەرفەرى وەلاتى ، ژ لايەكى دېقە بىنامىن خوشحالىا خوھ دىيار كر بۇ ئاقەدانىا به‌رچاڭ يا گوندىن مەسىحيان ب بخوھە دىتى ل ۋان سالىن بورى دا .

ئەلىاس ئەو ئىك دا زانىن كو ئەگەر ئاشتى و ئازادى ل كوردىستانى يا بەرقرا نەبا ئەفرو ئەم نەشيان ۋان مروقان ل ۋىزە كومبەين ئەۋىز قىسته‌قلاه نە دەتە ئەنجام دان ، ئەۋىز ئىك ژ مەرمىن مەيە دا كىرسىيانىن دەقەرى ب چاڭى خو ئەقى ئازادىي و پىكە ئىيانى ل كوردىستانى بىيىن ، د

بەروارى بالا ژ لايى مەتران مار ئىسحاق قە هاتە خاندىن و پەيغا جىنگىرى پارىزگەرى دھوكى ژ لايى گورگىس شىليمون جىنگىرى پارىزگەرى دھوكى قە هاتە خاندىن ، پاشى نمايشا جل وبەرگىن فلکورى دىگەل داوهت دىلانەكى ژ لايى چەند كور و كچان قە ھەتكىن ، لەيف دا فلمەكى دىكىومىنتى لسەر به‌روارىا كەقىن و يانوكە لسەر نمايشا سىنەماين هات نمايش كىن ، پشتى بىنقەدانەكائىك دەزمىرى ئاھەنگەكا ھونەرى يا مەزن هاتە سازكىن تا درەنگى شەف يا بەردەوام بولى .

ئەلىاس بىنامىن سەرۆكى كومەلا بەروارى يا ئاشورى يا خىرخاز يا كو بارەگايى وى ل ئىستراليا و يى كو سەرپەرشتىيا قىسته‌قلالى دەكتە گوت ئارمانچ ژ رىكخستنا قىسته‌قلالى ئەوه سەرنجا مەسىحىيەن دەرۋەسى يىن كو ل دەرۋەسى وەلاتى دىزىن بىتە راكىشان و بىنە پالدان بۇ دىتنا دەقەرى و ب

قىسته‌قلا به‌روارىا یا مللى یا ئىكىن يا تايىبەت ب ئاشورىيەن دەقەرا به‌روارى بالا ۋە هاتە رىكخستن ل ھولا بىرەوەرەرەن ياكى ماسى و ب ئامادەبۇنا گورگىس شىليمون جىنگىرى پارىزگەرى دھوكى مار ئىسحاق مەترانى دھوك و مىسل و روسيا و بەشدارىا ب سەدان كىرسىيانىن دەقەرى ئەۋىن ل ھاندەران د ئاڭچى و هاتە ۋەتكىن ل رىكەفتى ۲۰۱۰/۷/۱۰ و بو دەمى ۱۰ رۈزان دى يا بەردەوام بىت ، ئەۋىز قىسته‌قلا ژ لايى كومەلا به‌روارى يا ئاشورى يا خىرخاز قە ھاتىيە رىخستن و نىزىيەن ۴۰۰ كەس ژ كىرسىيانىن دەقەرى يى كول ئەورپا و ئەمرىكا و ئىستراليا دىزىن ئامادەبۇن . لەدەست پىكى بخىرەتتى ئامادەبۇن ژلايى شماشە شمعون قە هاتە كىن پاشى چەندىن پەيغەب ژلايى سەرۆكى كومەلى و بەپرسى شاندى ئەمرىكا و كەنەدا و ئەورپا ژ لايى دىرىگۈن ئىشى سابر قە هاتە خاندىن و پەيغا

دریژاهیا ئاخفتنا خوه دا بنیامین گوت ل دەقەرا بەرواری بالا نیزىکى ۲۵ گوندىن مەسیحیان ھەبۇن ل سالىن ھەشتىان دا ئەف گوندە ھەمى ژ لاپى رەزىما سەدامى يا فاشست قە ھاتونە گافل كرن پرانيا خەلكى وان گوندان ژ بازىرىن دى ل عىراقنى ئاڭچى بىبۇن ، لقى دوماهىي پرانيا گوندىن مەسیحیان لەدەقەرى ھاتن ئاقاڭرن قە و ژېھەران كريارىن ترورىتى ل مىسل و بەغدا بىزى مەسیحیان ھەمى جارەكادى زقىرىنە بازىرىن كوردىستانى و گەلمەك ژى لسەر گوندان ئاڭچى بۇن نوكە ئاشتى ئارامى دەزىن ، كومەلا بەرواريا يا خىز خواز ل سالا ۲۰۰۳ ھاتىء دامەززاندىن بارەگايىن وي ل ئىستراليا يە كار دكەت ژ پىخەمەت ھارىكەر و كارىن مروقايەتى بو مەسیحیان .

ژ لاپى خوقە داود ھەيدو سەروكى كومەلى ل دەقەرا كانى ماسى گوت ھەقدو نىاسينا كرستيانىن دەقەرى دكەل ئىك و يىن لەدەقە دەزىن و دكەل يىن دى ئەۋىن ل كوردىستانى دەزىن ، دىسان ئىك ژېھەنامىن مە يىن قىستەقالي ئەوه ھەمى ئە و چالاکىين دەھىنە ئىنjam دان لسەر سىدىيان بەھىن كۆپى كرن و لسەر وان كرستيانان ئەۋىن بەشدار نەبوبىن بەھىنە بەلاقىرن وە دا بىزانن تاچ رادە ئاشتى و ئازادى ل كوردىستانى يَا بەرقراھ ژ بخەمت ھندى دا ل سالىن داهاتى بەشدار بىن .

دەقى قىستەقالي دا چەندىن چالاکىين روشهنبىرى و ھونەرى و مىژوبى و كەلتۈرى و وەرزشى دى ھىنە سازكىن زىدەبارى چەندىن سەرەدان بۇ گوندىن مەسیحیان و جەھىن مىژوبى و جەھىن پىروز ل دەقەرا بەروارى بالا .

ئەيو ياقو مەسیحیەكى دەقەرى يە ل گوندى دوورى ل وەلاتى ئىستراليا دەزىت گوت ئەف جارا ئىكى يە پشتى بورىنا ٤ سالان ل سەر مشەخت بونا من بۇ ئىستراليا جارەكادى سەرەدانا جە وارىن خوه و گوندى خوه دكەم دەربەدەربونا كرستيان كارتىكىنەكا نەرىننى كرييە سەر ژيارا مە ياروشەنبىرى و كومەلا يەتى ، رىتكىستنا قى قىستەقالي كارەكى باشە ژ بۇ بەھىزىرنا پەيوهندىان دنابېرە مەسیحیان دا ئەۋىن ژ ئەنچامى كاودانىن سەخت يىن دەقەر تىدا بورى و گوت ئەم داخازى ژ جەھىن پەيوهندى دار دكەين پەن گەنگىي بىدەنە ئان رەنگە قىستەقلا .

خہیام بناسہ

خهیام: ((خوزی ههه که سهک ب گونه‌ها خو سهه رخوش بیا.....)) ؟!!

هواز اسماعیل نیرومند

کورد د هوزانین خودا په یقا مهی ب
کار ئینایه و هک خانی دبیژیت ((
ساقی تو ژ خودی که ره مکه یه ک
جر عهی مهی دجامی جه مکه)). ب
کار ئینانا په یقا مهی نابیته ئه گه ری
هندي کو خودی نه نیاسه. چارینین
خه یام هاتینه و هر گیران ژ لایی ((
۱- ملا خلیل مشه ختنی ۲- شیخ
عبدالسلام ۳- د. کامیران عالی
به درخان ۴- هه ژار موکریانی ۵-
شیخ عبدالله بارزانی)) کو ئیک ژ
دیوانین هه ژار موکریانی چوارینین
خه یامی نه ئه گه ر خودی نه نیاس با
ئه ف شیخ و ملا و ئه ده ب ناسین
کورد دا چارینین وی و هر گیرن؟!

هزر د چاربهندین خهیام دا:-
بیین کو دهندی ده گونههان نهکر
کیه؟ بیژه

ئو يى گونه‌هان نه‌کر چاوان؟
بىزەد
من خرابى کر تەزى ب خرابى
لمن ۋەگەراند
ئىدى ناڭ بەرا من و تە چ فەرق
ھەبە بىزەد

دېلى چارينى دا ئەوا د.كاميرا
وھرگىراندى دېيىزىت كەسەك نىنە كو
ل ۋى جىهانى توشى گونەها نەبوى،
ئەگەر من خەلەتىيەك كر و تە ژى
بەرامبەر وى خەلەتىي ب رىكا نە
ياسايى سزادام، چونكى كەنیزى
تەمە چ جوداھى ھەيە دنالىقەرا من
وتەداو ژلايەكى دېقە راماذا ھندى
ددەت كو مللەتكى، يان چۋاكەكى،
يان تاكەكەسەكى، ھابىدەت بو لى
بورىنى، نەك بو تولەستاندى.

شەرابى ۋە دخوم لى سەرخوشىي
ناكەم
زېلى پيانى دەست درېڭىزى

که نیز دکه ن؟! دیسان دبیژیت مروف سه رخوش بیت باشتره نه ب کارین پروپیچ هه تکا دینی و زانینی بیه، خه یامی چ جاران باوهر نه دکر کو خودی دی تولی ژ که سه کی ستینیت ئه گه ر ب وان کاران نه رابیت ئه وین ئه و شیخ و مهلا دبیژن، دیسان چ جاران باوهر نه دکر خودی پیدقی ب کارین که سه کی هه بیت به لکی مروقی بخو پیدقی ب کریارین خو هنه و زانیه کو شیخ و مهلا یین وی سه ردھمی ژبو به رژه وندین خو خه لک ژ سوتنا ئاگری و سزادانی دترساندن ژبو ۋى چەندى ژى دگوت گونه ها ۋە خوارنا مهی کیمتره ژ گونه ها دزى و دهست برين و دره وان. ئه چجا رابویه و ب فەرزانیه کو دکوراتیا مهی دا ۋە شیریت و چوارینین خو پى داریژیت د چارینین خودا گەله ک پەیقا مهی ب کارئینایه ول دویف گوتنا هەزارى موکریانی خه یام هندی زانا بو کو پیدقی نه بو پەنایی بېهته بەر مهی ۋە خارنى و شەف و روژین خول مهی خانى ببورینیت، ئه گه ر ژى ۋە خاربیت تەنها بو هندی بویه کو بزانیت ئه و مهیا هندە شیخ و مهلا پى دبیژن چ تام ھە یه؟! و ژبه ر کارئینانا مشە یا پەیقا مهی دچار بەندین خودا گەله ک کەس ب خودی نەنیاس خه یام ل قەلەم ددهن، بەلی پتريا زانایان دبیژن کو که سه کی خودی نیاس بویه، بەلی وەکی خودینیاسین مەزن، چونکی ئه و کەسی خودی نیاس نه بیت چ جاران بە حسی گورستانی و ھە بونى و چونى ناکەن و باوھری پى نینه. مهلا یی جزیری و فەقیی تەیران و خانى و گەله ک ژ هو زانقانین دی یین

خهیام نافی وی بی دروست
عمر کوری ابراهیم) نیشاپورییه، د
چه رخی پینجی و ده سپیکا شهشی
کوچی دا ژیایه نازنافی خو کره
خهیام چونکی باب و باپیرین وی
خیفهت و رهشمال چیدکرن.
دبیت گله ک که س ل روژه لاتی
هه بن کول جیهانی هاتبند ناساند
وهک زانا و ناف و دهنگین وان ل
جیهانی به رب لاف بوینه ئیک ژوانا
خهیامه کو ودهک فهیله سوف و
بیرکاری ناس و دانه ری سالژمیرا
خورشیدی بول ئیرانی و نافدار بونا
وی دز قریته چه بو وان چاررینین
(رباعیات) وی ئه وین تائه قرو ژی
ل جیهانی هه می دگه رن کو تیدا
ناقه روكا هزو بیرین خوین ئاینی
و فه لسه فی و زانستی ب ئاشکرايی
خویا کرین، ل وی سه رده می کو
تیدا ژیای ئه گه ر بیژین ل هه می
خه لکین دهورو به رین خو زاناتر
ژی نه بو، ژه میان چاف نه ترسنو
راستگو تر بو و دژی وان که سان
دراوهستیا ئه وین کو ب نافی ئاینی
خه لک دکرنه ژیر دهسته کین خو و
ب رون و ئاشکرايی ددا دیار کرن
کو دین نه ئه وه ئه وا ئه و ب حه زو
خواستین خو بو خه لکی شلوغه
دکه ن! دیسان دژی وان که سان
بو ئه وین ب نافی زانایین ئاینی کو
ب جلین سپی و رهین دریز بیژن
دکرنه که نیزو تیخستنه بن چه نگین
خو، خهیام دبیژیت خوزی کا
چاوان مروف ب مهی سه رخوش
دبیت هر که سه ک ب گونه ها خو
سه رخوش بیا، پاشی ئه م دازانین
کا کیشك ژمه گونه هبارتره ئه م؟
یان ئه وین ب نافی ئاینی مروف

نَاكەم

دزانى قەسدا من ژ شەراب و
پەرسەستنى چىه؟

داکو وەك تە خۇپەرسەستنى
نَاكەم

د فى چارىينى دا ئەوا مەلا خليل
مشختى وەرگىراندى ديار دكەت
کو نە مەى ۋەخور بولى دېيىزىت
مەرەما من ژ مەى و پەرسەستنى ئەوه
کو وەكى ھەوه خۇ پەرسەت نىنەم و
خەلکى ناخاپىنم.

ئەگەر من دەست ھەلاتبا شبى
يەزدان

م ئەف چەرخە دگۈرى پەرت و
ويران

رۇنۇدا ئەز درستكەم
چەرخەكىدى

ژ ئازادان بىگرتا ۋىن و
فەرمان

ئاھان دەقى چاربەندى دا خەيىام
ددەدىيار كىن و باودى بەبۇن و
شبانىن خودى ھەيە و تەنها ئەوه كو
دېشىت دەقى جىهانى دا گورىينى بکەت
تەنها ئەوه كو دېشىت جىهانى خراب
بکەت و دىسان لىك بىدەتەقە.

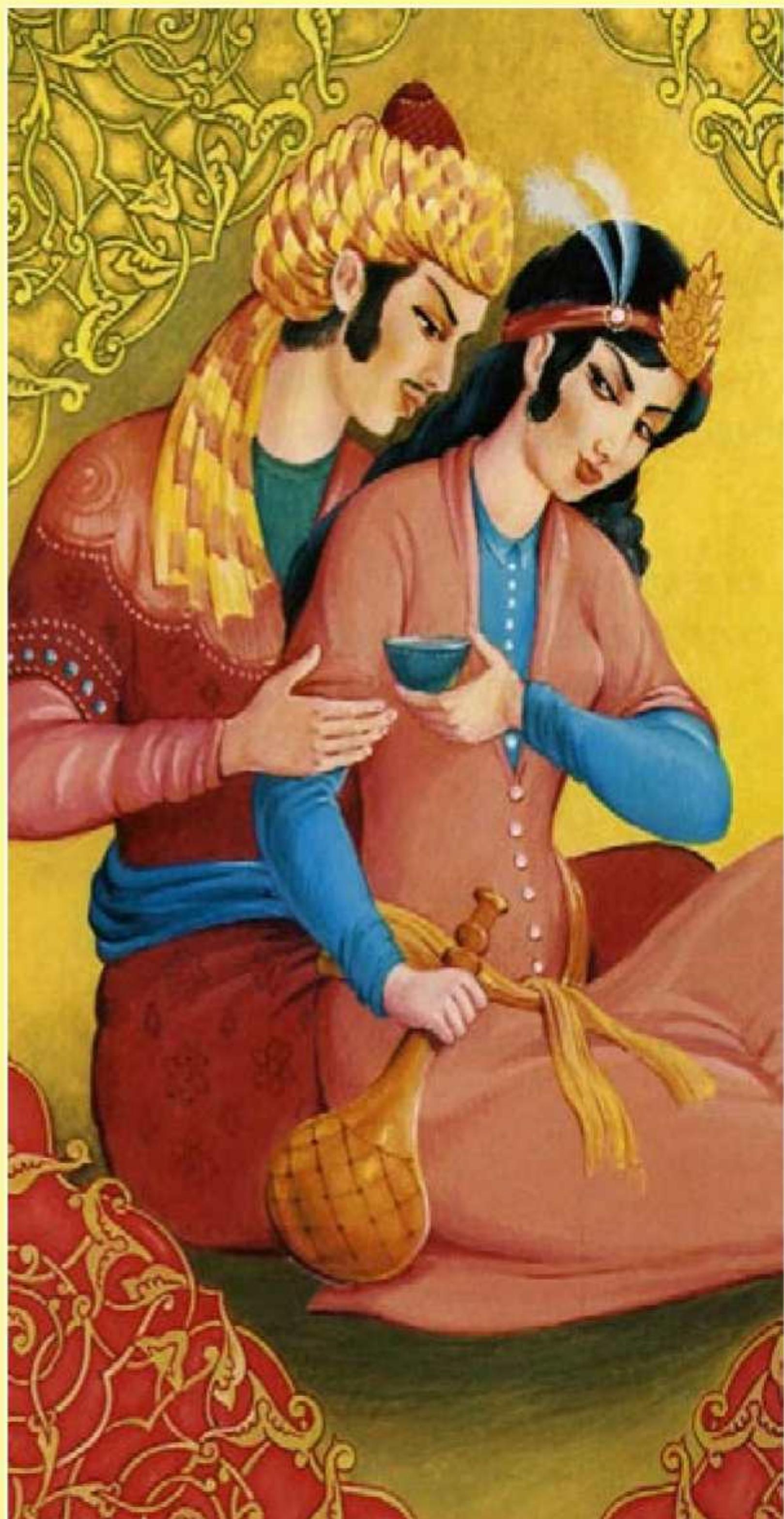
راپوئىرە بەسەر بەرزى بەنان و
ئاوىك

سەردامەنەۋىنە بو ھەم
نَاپىاۋىك

لەم ژىنە كە ھەر دەمەتكە دىت
و دەروا

مەردايەتى مەفروشە لەپىناو
تاۋىك

دەقى چاربەندى دا ئەوا ھەزار
موكىيانى وەرگىرای وان ھەزاران
ئاگەھدار دكەت كو بە ھەزاريا خۇ
بىزىن سەرفرازىتە نە خۇ چەماندىن
بو وان كەسان ئەۋىن نەزانىن كا
ئايىن چ دېيىزىت و چ ژوان دېيىت؟
و دېيىزىت چاڭ نەترس بن چونكە
ھوين ژى دزانى كو ئەۋە زوردارىيە ل
بەرامبەر ھەوه دكەن!

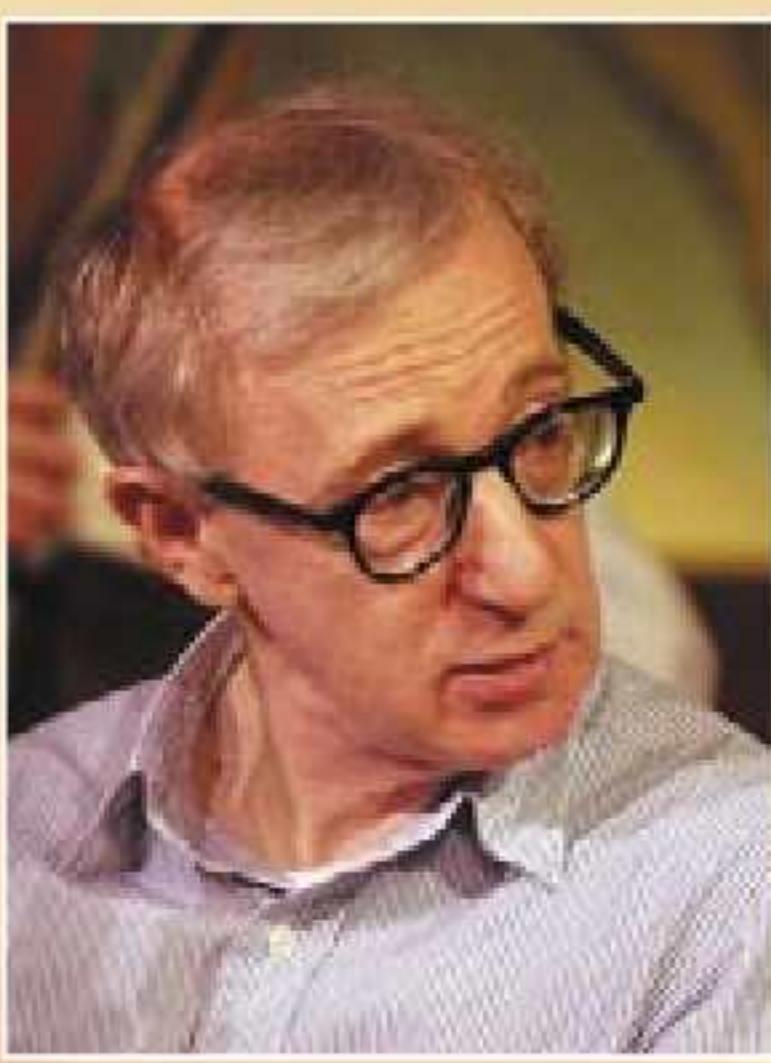

نۇوچىيەن

ھونەرى

ب: پىرسن ئامىدى

نەكتەرەكى نوى بولىنى سپايدەرمەن
ھاتە دەست نىشان كرن

رايچل ماک ۋادامز) يىن ئەمرىكى دگەل دا د بەشدارن. فلم دەھىتە دروستكىن وەك فلمەكى كومىدى - رومانسى كو چىروكما وى بەحسى خىزانەكى دەكتەن بەرەف فەرەنسا دېچىت و هاتنا وان ژى بو ۋى وەلاتى ھندەك گورانكارىيان د ژيانا وان دا پەيدا دەكت.

ھەزىيە بىزىن كو "كارلا برونى ل دەستپىكا چالاکىين خو يىن ھونەرى نمايشكەرا جل و بەرگىن ئافرەتا بۇ و پشتى قى چەندى وەك سترانىزەك هاتە دنافا ھونەرى دا و پشتى دگەل نىكولا ساركوزى ژيانا ھەۋىنېنى پىك ئىنابىي پىر دەلىقەيا ستران گۇتنى بۇ ھاتە ديتىن و نوكە ژى ئەفە دېتە ئىكم ئەزمونا وى ياسىنەمايى، دەھىتە پېشىنیازكىن دى شىت سەركەفتەكە مەزن ب دەست خوقە ئىننەت.

تاييانىك ب شىوهينى سى رەھەندى دى ھىتە دناف جىهانا سىنە ماين دا

فلمى سىنەمايى يىن "تاييانىك" كو ژ دەرهەيتانا "جيمز كاميرون" نەوهەكى ئىك ژ فلمىن پر داھاتى دەيپۈزۈيا سىنەمايى دا دەھىتە ھەزمارتن. بريارە تاييانىك ب شىوهينى سى رەھەندى بەتە بەرھەم ئىنان و ل سالا (٢٠١٢) ئى ل سىنەمايىن جىهانى بەتە نمايش كرن. مىھر نىوز دايە راگەھاندى كو جيمز كاميرون دەرەيتەرى ناھدارى ھولىودى ل دەربارە قى چەندى وى بخو گوتىيە بەرگى سى رەھەندى يى فلمى تاييانىك ھەقدەم دگەل (١٠٠) ھەمین سالقەگەرا دەستپىكىندا گەشتا تاييانىك دى ھىتە نمايش كرن.

بو بىكتەن. كارى وينەكىنى بو ئەقلى دەست پىتكەن، و بريارە ل سالا "٢٠١٢" بەتە نمايش كرن. ھەزىيە بىزىن كو سى پشكىن ئىكىي يىن قى فلمى (٢) مiliar و (٥٠٠) ھزار دولار ل سەر ئاستى جىهانى ب دەست خوقە ئىنا بۇن.

لىدى گاكاىي نمرا پىقاىي د ئەق ساله دا شكاند

پشتى سەركەفتىن بەرەدەواام يىن سترانىزە دەنگخوش ياب رەگەزى خو ئەمرىكى "لىدى گاكا" يى ب تايىبەت يىن قى دوماھىي ئەۋىن ب رىكاكا بەرھەمەن خو يىن ھونەرى توماركىرىن بريارە ناھىي وى بچىتە دناف پەرتوكا گىنس دا ياسىن بىقاىي ژېرەك كو نمرا پىقاىي شكاند و گەھشەتە مەزىتلىرىن ھېقىخا خو. مالپەرى "ئاكتوستار" بەلاقىرىيە كو سترانىزە دەنگخوش ياب رەگەزى خو يىن ھەردوو كلىپىن خو بەلاف كرىن ئەۋىن ب ناھىي (ئەلخاندرو) و (تىلەفون) دەنگەداندا وان دېجىهانى و ب تايىبەت ئەمرىكاكا زور ياب ھېز بۇو، بريار ئەۋە ناھىي وى بچىتە دناف پەرتوكا گىنس دا ياسىن بىقاىي ئەلبوما "گاكا" يى شىاپە بودەمى (١٥٤) حەفتىيان ل سەرئىك د لىستا باشتىرىن ئەلبومىن جىهانى دا بەمېنیت، ئەفە ژى سەركەفتەكەدا دى ياب وى يە بۇ ھندى كو بىتە رىك خوشكەرەك كو ناھىي وى بچىتە دنافا پەرتوكا گىنس دا. ھەزىيە بىزىن كو ب شىوهكى سالانە ناھىن وان كەساتىا دنافا قى لىستى دا دەھىتە توماركىرىن يىن كو ژمارا پىقاىي دەشكىن دەھر بوارەكى ھەبىتن دا.

مەزىتلىرىن خەونا وودى ئالن ياب جە دەھىت

پشتى كو دەنگ و باسى پشکدارى كرنا كارلا برونى ھەۋىنە "نيكولا ساركوزى" سەرۆك كومارى فەرەنسا هاتىيە بەلاقىرىن كو دى پشکدارىي دەھىت ب كارى وينەكىنى هاتىيە كرنا. دەرەيتەرى ئەمرىكى يى خودان شيان وودى ئالن نوكە كارلى سەر نويتىرىن پەرۋىز خو دەكت دگەل "كارلا برونى" كو ب ناھىي "تىقەكاشەقى ل پاريسى" يە. ئازانسا فرانس پرييس بەلاف كريە كو دویر ژ راگەھاندى ل ئىك ژ جادىدەيىن پاريسى كارى وينەكىنى يى بودەتە كرنا و گوت ژى "كارلا برونى" رولى سەرەكى دنافا قى فلمى دا دەگىرىت و دگەل دا ھەر ئىك ژ ئەكتەران (ماريون كويتار) ياسىن ويلسون -

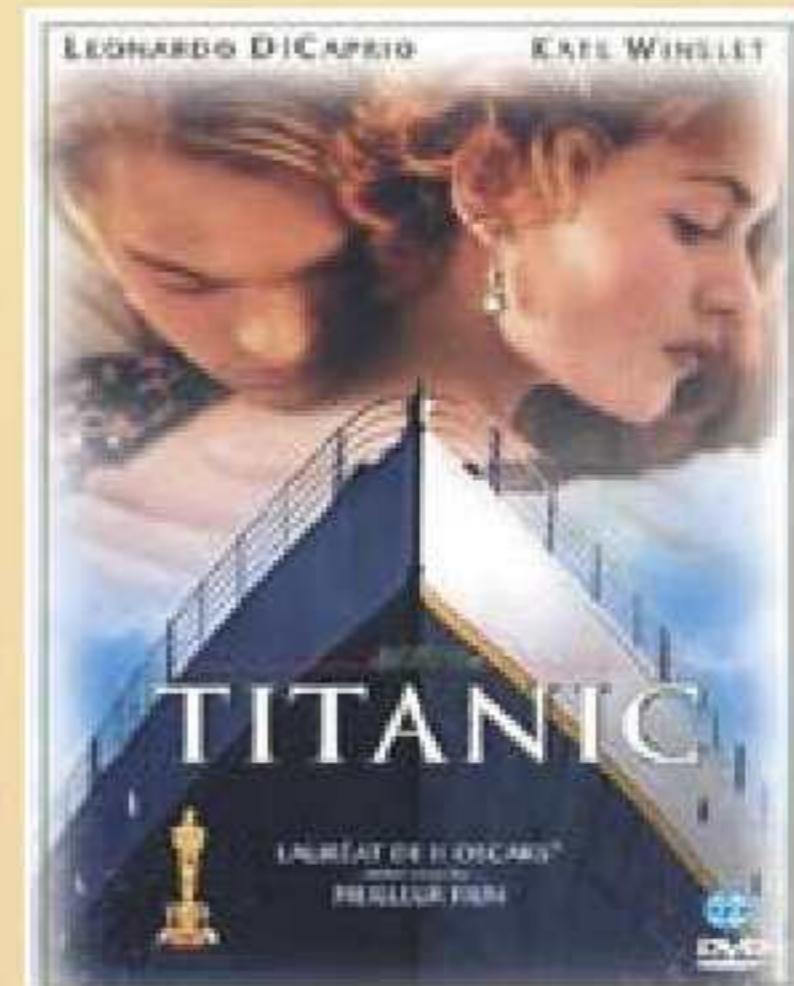
ل دويىف دەنگ و باسەكى ھەوالگىر يا فرانس پرييس" پشتى كو ئەكتەرى خودان شيان توبى مەگوايەر" رول د سى پشكىن فلمى "سپايدەرمەن" دا گىزاي راگەھاند كو نوكە ئەو يى ئامادە نىنە پشکدارىي د پشا چوارى يا قى فلمى دا بکەت و رولى بگىرىت و پشتى ل دويىف گەريانابەرەمهىنەرىن قى فلمى ژبو ديتىن ئەكتەرەكى دى بودەرگىرتا رولى سەرەكى يى ئەقى فلمى د ئەنجام دا "ئەندرو گارفيلد" وەك ئەكتەرى سەرەكى ھاتە دەست نىشان كرن. ناھىرەن ئوكە ژىيى وي "٢٨" سالن ب رەگەزى خو يى بريتانى يە بولى ئەكتەرى سەرەكى يى فلمى سپايدەرمەن. فلمىن بەرى نوكە يىن قى ئەكتەرى دشىين ئامازى پى بەدەين ئەو ژى بېرىكەيىن دكتور پارناسوس" ژ دەرەيتانا "تىرى گلپام" و فلمى "كورك" و "كەنالى جەڭاڭى" نە. ھەزىيە بىزىن كو توبى مەگوايەر" يى ناھىدار ۋەكىشاندا خو ژى پەرۋەھى دىياركىر پشتى كو ھندەك ھەۋىنە و شەرەدەف دنابېرە وى دەرەيتەرى سى پشكىن بەرى نوكە يىن فلمى سپايدەرمەن سامى رېمىي و بەرھەمهىنەرىن ئەقى پەرۋەھى ئەو ژى كومپانىا سونى پىكچەرەز" راگەھاند كو پشکدارىي تىدا ناكەتن و ھەقدەم دەرەيتەرى وى ژى "سامى رېمىي" ژى ۋەكىشاندا خو ژ بۇ قى پەرۋەھى دىياركىر و بريارە "مارك وېب" كارى دەرەيتانى

بریاره ئەف فلمه ل سېتىمبهرا سالا
٢٠١١) ئى بھيتكە ئامادەكىن و دەمى وى
زى چوار دەمزمىرن. راگەھاندىھە كو تا
قى دەمى ئەكتەرىن قى فلمى نەھاتىنە
دەست نىشان كىن، بەلى بەرھەم
ھىنەرى قى فلمى گوتىھە كو ئەكتەرەكە
نە ناقدار دى رولى ئۇپىرايى گىرىت.
ھەزىيە بىزىن كو دەمەكى بەرى نوکە
د لىستەكى دا ئامازە ب زەنگىنلىرىن
كەس ل جىهانى دا هاتبۇو دان و
ئۇپىرا وينفرى شىا پلا ئىكى ب دەست
خوقە بىنىت دنაڭ ئەقى لىستى دا وەك
زەنگىنلىرىن كەساتيا ھونەرى ل سەر
ئاستى ھەمى جىهانى.

زیان و خوباتا وینظریسی دی یسته فلمه ک

فلمه کي سينه مايني ل سه رژيانا
ئوپيرا وينقري پيشكىشكەرا خودان
شيان يا ئەمرىكى دى هيته بەرھەم
ئيان. ئاسوشىيتد پرييس ئازانسا دەنگ
و باسا بەلاف گريه كو ددھەمە كى دا ئەقە
(٢٥) ساله وينقري كارى راگە هاندى
ئەنجام ددھت و چالاكىين باش ھەنە ژ
بەر قىنچەندى (لارى ئەرى تامبسون)
بەرھەم ھىنەرلى ھولىودى بريار دا كو
فلمه کي ل سه رژيانا ئوپيرايى دروست
بکەت و ئەو فلم ژى يى تىلە ۋېزىونى يە
و سيناريوا وي ژى ل سه رېنە ماينى
رژيانا وي دى هيته دروست كرن.

ڙلايہ کی دی ڦه ل دھمی نمايشکرنا
فلمني ئاقاتار یئي سئي رههندی ل
سينه ماين چيهانی دھرهينه ری راگه هاند
بوو کو یئي کاري ل سهه بھرھم ئینانا
بھرگی سئي رههندی یئي فلمي تایتانيک
دکھتن. فلمي نافبری ڙ رولگيранا
ٿهكته رین خودان شيان (ليوناردو
ديکاپريو و کيت وينسليت) ه ل سالا
(1997) اي هاتبوو بھرھم ئینان و حهتا
دھمه کی بھری نوکه ڙی وھگی ئیک ڙ
فلمين پر داهاتی بوو ل سهه ئاستي
چيهانی، بهلی پشتی نمايشگرنا فلمي
ئاقاتار هاته ريزبهندادووی و ئاقاتار
جهی وی گرت و نوکه ئهڻ هه ردwoo
فلمه وھک پر داهاتی ترين فلمين ميزويا
سينه ماين دا.

عهلاوه يى ديوتويەك دگەل شەكيرايىن دروست كر

د سپیده‌یه کا پروگرامی (صباح
العربيه) دا يې که نالي ئله‌عه‌رديه
يې ئه‌سماني سترانيزى لوبنانى
راغب علامه ميهقان كربوو نويترین
پروژى خو يې هونه‌ری دا دياركرن
کو سترانه‌کا ديوتو دگه‌ل سترانبيزا
کولومبى و يا جيهانى شه‌کيرا يې
روست كريه. ئه‌و ڙى نه‌فه‌شارت کو
ئه‌ڻ سترانه دى دگه‌ل ئه‌لبوما وي يا
ئه‌ڻ ساله دا هيته به‌لافکرن و ئيکه ڙ
تراکين وي ئه‌لبومي.

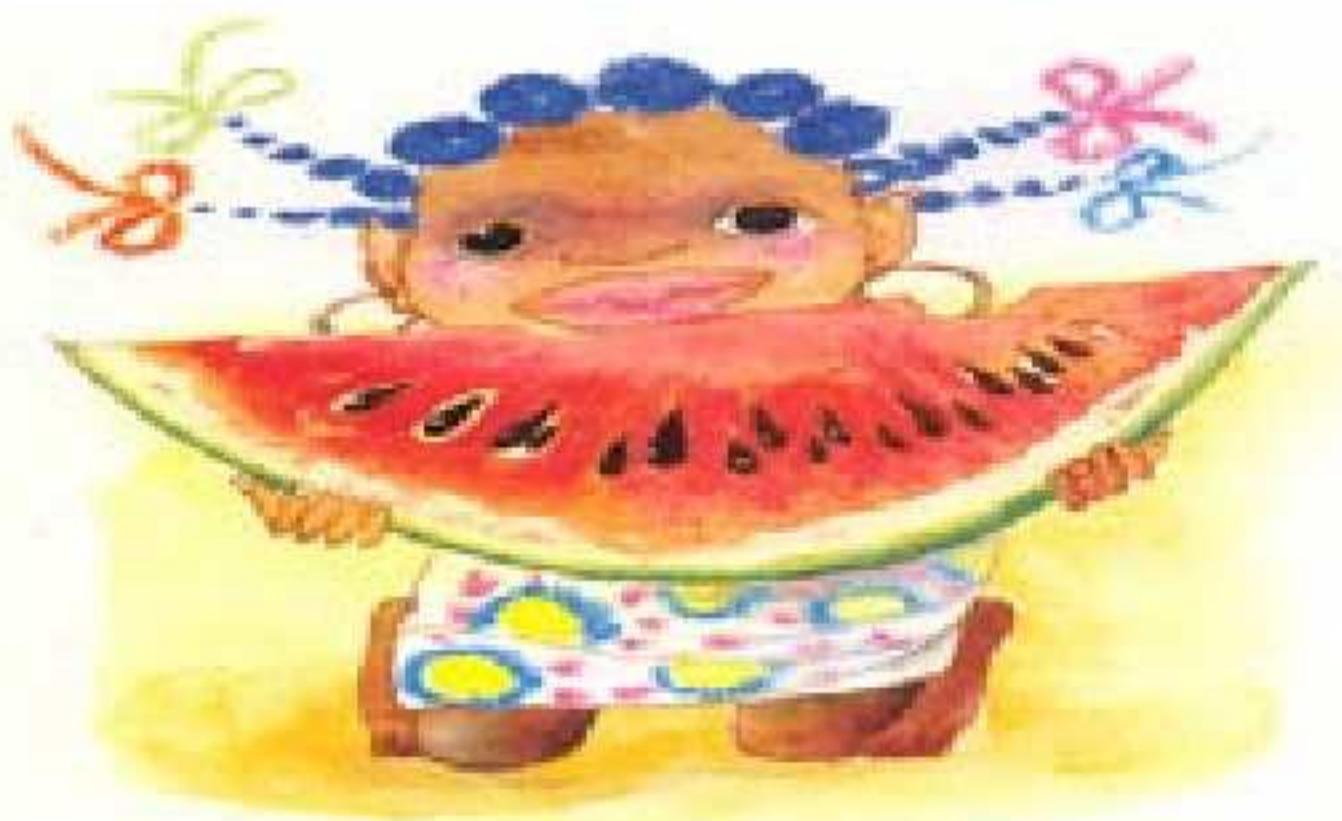
راغبی ئاماژه گره وى چەندى ژى
کو ئەف سترانە ل وەلاتىن ئەمریكا و
لوبنانى كارى توماركىنى بو ھاتىھەكىن
و ھەر ئىكى ل وەلاتى خو كارى
توماركىنى بو ئەنجام دايد.

ئەو كچكا كو دېيت ھەر تىشنى وى ژىرا قەگەريت

چیروکه کا باشوری ٹھہریقیا یہ ژ چیروکین فلکلوری یین بچویکا

وەرگیران ژ لەلھانی بۆ کوردى: دەولەت عەلی

میشیت هنگفینی ب کیرکه کا به ری
ژ داره کا قوچلی ۋە كەن دا کو بگەھنە
هنگفینی.

"بوچى هوين كيركهكا دهستك
مه عدهن ژ من نا داخاز كەن، بەلكى
يا ژ هەوە ۋەز يا حەسىدم؟.
كچكى ب كەرب ۋە پرس ژ وان
كر. ئىنا رابۇون كيركهكا دهستك

گوتیئي کو ده رزيک يا شكهستي،
کچي ده ست پي کر کره گري و
کره ههوار و خوه ههلافيت. دا کو
باب دلى وي خوهش کهت، رابوو
کيرکه کا جوان يا ده ستک مه عدهن
دائي. کچک رابوو چوو ده ف برائيت
خوه ل دارستانى. وان ژي وي
گافکى، پيكوول دکر کو شانه کا

ههبوو نهبوو جارهکى كچكەك
نهبوو، وي كچكى شتىهك قەدیت.
ئىنا ئەو شتى بۇ دەيىكا خوه بىر، وي
گاڭى دەيىكا وي پرتەكى نانى هشك
دخوار. كچكى ب عىجزى قە گوتى:
((بوجى تو نانى هشك دخوى؟،
بوجى تو شتىهكى شرین بۇ خوه
ژ من داخاز ناكەي؟، بەلكى ياش
تە قە ئەز ياش سىدم)). ئىنا دايىكى
شتىهك ژى داخاز كر، و ژېھر كو
يا خورە بۇو، وي ئەو شتى هەمى
دگافى دا خار. پشتى بىيەنەكى كچك
هات و ب هيقى و رجا قە گوت:
دادى وي شتى بىدەف من قە، ئەوي
من بۇ تە كريه ديارى ! من دېيت
قەگەرىنەقە. دايىكى سەرھاتىا شتى
بۇ قەگىرا و كاچ لى هات، ل ۋىرى
كچكى خوه شەمبۇوز كر و پىت
خوه ل عەردى دان و دەست ب
گرى كر و كرە قىرى و گوت: "چاوا
تو شىاي وي شتى بخوى ئەوي
من بۇ خوه قەدىتى؟". داكو دايىك
وي تەنا كەت (هاويسىكەت) رابوو
دەرزىكەك دايىكى كچكى دەرزىك
بر و چوو دەف بابى خوه، يى كو
وي گاڭى ل بن سىيەرەكى روينشتى
و ب هەستىكەكى تىز كەقلىكى
قەددورىت.

تو بوچى خوه ب وى پرتا
ھەستى عەزاب ددھى باب؟، بوجى
تو دەرزىكەكى بۇ خوه ژ من نا
داخاز كەي بەلكى ياش تە قە ئەز
يا حەسىدم؟. كچكى ب عىجزى قە
پرس ژى كر. ئىنا باپى دەرزىكەك
ژى داخاز كر و ھەر پى دورى و
دورىقە هەتا كو دەرزىك شكەستى.
پشتى بىھنەكى كچك ب رجەتى
قە هاتە ويىرى و داخاز كرن: "باب
زوى بە وى دەرزىكى بىدەف من
قە، ئەودەرزىكا دەيىكا من دايىه من،
ئەو دەيىكا من من شتىيەك دايى، ئەو
شتىي من بۇ خوه قەدىتى". گافا باپى

و ژ وىرى بازدا، كچكى دا دويىش.
كىتكى خوه ھافىتە ناڭ دەھل و
بىشەكى، كچكى خوه ھافىتە ناڭ
دەھل و بىشى! كىتكى خوه ھافىتە د
بركەكا ئاڭى دا، كچكى خوه ھافىتە د
بركَا ئاڭىدۇ! كىتكەن دارەكى
بۇو، كچكى هەلباسكى دارى بۇو!
كىتكى خوه ژ سەر دارى ھافىتە
خوار ۋە، بۇچى كچك ژى خوه
ددويىقىدا نا ھافىت؟ ژ بلنداهىيى كىز
بۇو، و ھۆسا ھەتا ئەقىقە ئەنلىكى دا
ل وىرى روينشتى.

* ئەف چىروكە ئەسلى خوه يا ئەفرىقيا خارى يە ئانکو (جنوب افريقيا)، من ژ زمانى ئەلمانى وەرگىرايە.

من ژ كتابەكا چىرۇكا وەرگرتىيە ناڭى وى ((Ostlich der Sonne-westlich vom Mond)) ئانکو ((رۆزىھەلاتى رۆزى و رۆز ئاڭايىن ھەيقى)). ھندەك چىرۇكن ژ گەلەك مللەتا ھاتىنە وەرگرتىن و ب ئەلمانى ھاتىنە نېسىن.

مەعدەن ژى داخاز كر. گەلەك پېقە
نە چوو ئۇ كىرك شكەست. پشتى
بىيەنكەكى كچك ل وىرى حازربۇو.
براكينوو، زوى بن وى كىرى بىدەنە
من ۋە، ئەو كىركاكا بابۇي دايىه من، ئەو
بابى من دەرزىكەك بۇ كىرى دىيارى،
ئەو دەرزىكاكا دەيىكا من دايىه من، ئەو
دەيىكا من شتى دايى، ئەو شتىيى من
بو خۆ ۋەدىتى! بەلى برايا گۇت
كىرك ياشكەستى. ل ۋېرى كچكى
دەست ب قىرى و ھەوارا كر. داكو
بەلا وى ژ خوه ۋەكەن، برا رابۇون
پرتەكا ھنگىقىنى دايى. كچك ژ وىرى
چوو، ب ۋېقە پېرەزىنەك كەتە د
رېكاكا وى دا، پېرەزىنە ھەيدەھەيدە يَا
پرتەكا نانى دجويت.

بۇچى تو نانى ھشك دخوى؟
بۇچى تو ھنگىقىنى ژ من نا داخاز
كەى؟ بەلكى يَا ژ تە ۋە ئەز يَا
حەسىدم؟ ئىنا پېرى ھنگىقىن ژى
داخازكىر، گاڭا ھنگىقىن گەھشتىي،
وى ۋىچى تاما دەقى خوه بىن خوشكەت
(تامەتنى)، پېچەك مابۇو دا ھنگىقىن
خلاس بىت، كچك ھاتە ۋە: "زوى،
زوى ھنگىقىنى بىدەقە ۋە من، ئەو
ھنگىقىنى برايىت من دايىه من، ژېر
وى كىترا من دايىه وان، ئەوا بابى
من دايىه من، ئەو دەرزىكاكا من ژ دايىكا خوه
وەرگرتى، ئەو دەيىكا من شتى دايى،
ئەو شتىيى من بو خوه ۋەدىتى!"

گاڭا پېرى گوتىيى كو وى ھنگىقىن
يى خارى، كچكاكا خراب ب رەنگەكى
ھوقانە دەست ب گرى و گازندا كر.
دا كو پېرى وى ھاویش كەت رابۇو
جوتكەكى پەريت جوان و رەنگىن
دaiيى. كچكى ئەو پەر دانە زارۇكاكا، دا
ئەو ھزر نەكەن كو ئەو يَا حەسويدە.
گاڭا بچويكاكا پەر ونداكىرىن ب يارىا
ۋە، كچكاكا بىن تبعەت ۋىچى دەنگەن
بەلى د گافى دا ئەو پەر بۇ ۋەرىت
ۋە! داكو وان ئىدى ئاگە ژ قىزىت
وى نەيت رابۇون قالتكەكا شىرى
دaiيى. كچكى قالتكەكا شىرى ھەلگرت
و چوو، ئىنا كىتكەك د ۋېقا خوه
دا دىت.

"بۇچى تو قالتكەكا شىرى ژ من

ڙين و ڦين... راستي و شاش

خمله کا نهیں

د. ئاشتى عەبدولحەكيم

جڙاکين مه و گلهک جڙاکين بيانى ڙى دا نهبوونا زاروکهکى كوره د مالباتى دا. ئەم وەك جڙاکهکى روژھەلاتى ب چاھەكى نزمر ل ڪچان دنيرين ڙ كوران. دەمىن ههڙيٽينا هەركەسى ڙ مه كورهك دېيت دى بىته كەيف كەيفا وي و ددانين وي سپى دکەن و دى شاخين وي بلند بن و ب ئەسمانى كەفن و نەدويره ئاهەنگەكى ب گىريت يان شيلانهكى بهرهف بکەت و گلهک هەقال و كەس و كارين خولى ب جەمینيت. هەما هەكە ههڙيٽينا وي كچەك بولو دى لىف و لمتورين وي شوربىن و يى نەشهەردا دى هزرکەت كو ئاتافەك يا ب سەرى قى پەپوكى خودى هاتى!! هەلبەت ئەقرو زانست يى پېشکەفتى و ئەم هەمى دزانين كو رەگەزى زاروکى، چ كور و چ كچ، كارهك پشتى خودى زەلامه ڙى بەرپرس نەكۆ ڙن و ((چ بکەيە كارى ئەو دى هيٽه خارى)). د سەر هندى را گلهک زەلام هەبوون و هەتا ئەقرو ڙى هەنە نەرازييٽونا خول هەمبەر ههڙيٽينا خو يا ديار دکەن و چك و تەعناتى وەردەن ڙبەر زاروکى وي يى مى!! ب راستى بىزىم ئەقە تشتهكى سەيرە و نە دجهى خو دا يە. دى بىنى ئەق زەلامه سپىدى و هەتا ئىشارى و ب ئەگەر و بى ئەگەر يى دناف خەلکى دا دېيىت هەمى كار ب دەستى خودى نە و چ بى وي نابىت و دى ئەو بىت يا وي حەزکرى و دان دانا خودى يە.... هەنە، بەلى دەمما سوجىبەت بولو زاروکبۇونا ههڙيٽينا وي دى بىزى ئەق زەلامه ڙ فى دەستى يى كريه دەستى دى و دى وان هەمى گوتنان ڙبىركەت يان ڙبىرا خو بەت و دى بەزىته ڙنا خولى ب سەر و گازندا ڙى كەت چونكى ئەو بچويكى دزكى وي دا نە مەھان نە كور بولو!!! مە هەميا گلهک جاران ب چاھىن خو دېتىه زەلام ل دوپرى مال مايە ل بەندا خەبرى زاروکبۇونا ڙنا خو و دەمى شاتر ((قادص)) دېيىتى ههڙيٽينا تە كورهك بولو ڙ كەيفا دا كەوهكاب پەرفة

سيكىسى ل جەم زەلامى ئارىشەيەكە بىناتى وي ل پەتريا جاران يى دەرۈونى يە. ئالوزىين ڙىنى ئەوين دېنە هوپى تىك نەگەھشتنى و دكەقە دناف ڙن و مىران دال مالباتى گلهک جاران زەلامى سىست دكەن ڙلايىن سىكىسى ۋە دى بىنەت ئەو كەل و حەز و تىپن و هېزىن وي جارەكى هەين ئىدى نەمان. ڙلايەكى دى ڦن ڙن ڙى گلهک جاران تووشى دىاردەكاكا ڙن فى رەنگى دېيت، بەلى ل شوينا سىستبۇونا سىكىسى يَا زەلامى زاراڻى ساربۇونا سىكىسى بول دەيتى ب كارئىنان. ساربۇونا سىكىسى ل جەم ڙنان رامانا وي نەمان يان كىيمبۇونا خوشى و لهزەتىن سىكىسى نە ل دەمى كريارا سىكىسى كو د ئەنجمادا ڙن وەك بەرى ناھىتە ئازراندن و هەكە هاتە ئازراندن ڙى ناگەھىتە گۈپىتىكا خوشى سىكىسى ((ئورگازم)) يە. بول زانين ٧٠٪/ ڙنان هەمى جاران ناگەھەن گۈپىتىكا خوشى سىكىسى، هەرچەندە هندهك خوشى ڙن كريارا سىكىسى دېيىنن. چاوا بىت ڙن وەك زەلامى پويتەكى زىدە ب كريارا سىكىسى نادەت و بول دى گلهک خەم نىنە ب گەھىتە گۈپىتىكا خوشى سىكىسى يان نە، لى دنافىك هەلچوونا وي و زەلامى و ئاخختىن نازكىن وى و دەستقە دانا نەرمەن دەمىن كريارا سىكىسى تىربۇونەكى و تەناھىيەكى دناف دەرۈونى ڙنى دا پەيدا دكەت و ئىدى بەرى وى نامىنەت ل گۈپىتىكا خوشى ئەوا زەلام هەرددەم لى دگەريت و داخاز دكەت وەك ((كۈرى كىچ گرتى!!)). لەوما دېيت زەلام فى خالا زىدە گرنگ ل بەرچاڭ وەرگرىت و پېتكۈلى بکەت ل دەمىن كريارا سىكىسى دلى ههڙيٽينا خو ئاف بەدەت ب ۋىنە خو و وى دىل بکەت ب دلوقانىا خو و وى تەنا بکەت ب نازكىا خو و بەرى خو نەدەتە ڙنى وەك لەشفرۇشەكى كو ب تىنی زەلامى دېيت برسا خو يان بىنzkى ڙى تىربىكەت بى كو چپكەكائىن يان دلوقانىي بەدەتى. ئىك ڙ ئارىشەيىن ههڙيٽينى دناف

رەفتارا سىكىسى دنافبەرا ڙن و مىراندا دەۋىت ل سەر بناشى رېكەقەتنى ئاڤا بىت. ئەو هزز و حەز و قىان و تامىن سىكىسى ئەوين هەردوو لا ب ھەقرا پى خوش دېن ئەوە ياراست و يادروست. ل پەتريا جاران دەمىن هەردوو لا ب ھەكەقەن ل سەر ئاوایەك ب ڙيٽينا هەقېشىكا سىكىسى و د ئەنجمام دا ئارىشە و قەرقەشە خو دناف ڙينا واندا دقوتن ئەگەرا وي زەلامە، چونكى ب ئاوایەك تەقايى ب ئاخىم داخازىن زەلامى يىن سىكىسى پېرن ڙيٽن ئىنى. هەلبەت جوداھى يَا هەي دنافبەرا مە ڙنى. هەلبەت جوداھى يَا هەي دنافبەرا مە مروقان دا ڙلايى حەز و شيانىن سىكىسى ۋە. ههڙيٽى ڙى دناف جڙاکين مە دا هەقېندىيەكە دنافبەرا دوو كەسان دا روى دەدت كو چ ڙ حەز و شيانىن ئىك و دوو نازان و داكو ئەو ههڙيٽى يە ياسەركەقەتى بىت دېيت هەردوو لا ب سەر نەھىنن ئىك و دوو هەلبىن و ئەو بەر و بىاھىن پەيدا دنافبەرا حەز و شيانىن وان دا هەين كىم بىن داكول خالەكاكا هەقېشك ب گەھەن ئىك، گەر نە دووبەرەكى دنافبەرا وان دا دى پەيدا بىت و روژ بول روژى دى زىدەبىت، چونكى ((ئەز چيا و تو چيا دى گولك مىنەت بىن گىا!!)) و گلهک جاران يادروست ئەوە بىزىن: ((چيا بىرۇ بىرۇ نېرۇ دەرۇيش بىرۇ)). هندهك جاران دلساريەك دنافبەرا ڙن و مىران دا پەيدا دېيت پشتى زاروکبۇونى يان پشتى ڙبەرچوونى و نەدويره زەلام خو ڙ ههڙيٽينا خو دوپەركەت و ب تىنە تەقەزا تىكەلەيا سىكىسى دگەل بکەت!!! سىستىا سىكىسى ل جەم زەلامى گرفتارىيەكە پرانىا زەلامان يىن كەقىنە داھىن وى دەمەكى ڙ دەمەن ڙينا خو، چ كورت و چ درېيىز. هندهك جاران ئەو سىستى دگەھىتە رادەيى نەمېرىيى كو رامانا وي ئەوە زەلام نەكارىت كريارا سىكىسى دەست پى بکەت يان بەرددەوامىي پى بەدەت يان ب دووماهى بىنەت. سىستبۇونا

هه می ل مه یخانا ول چایخانا بوون و
زیده ههودسا وی بوو گه ریان و سهیران
و شه هیان و دیلانان چوو و گله ک جاران
ما شه قهه دهه وی بقیت و وی نه قیت دی
دلساريه کی دنافبه را خو و هه قژینا خو دا
پهیدا که ت و روژ بو روژی دی زیده بیت.
هنده ک جاران ژی ئه و هنگافتتا ئیک یان
هه ردoo لا تووش دبن د ئه قیینی دا یان
د هه قژینی دا به ری کاروانی ژینا وان
ددده ریکه کا گرتی کو ئه نجامین وی بین
ب زیان گله کن و ژ وان دهنگ بلندبوون
و قهقهه و قهقهه بالع و به رسینگ گرتن
و لیدانه کو ل دووماهی نه دویره به ردان
ب تئی بیتیه ده رمان. هنده ک جاران ژی
هنده ک ژن و ژ ئه گه را ٹیک نه کرن و
ژیک نه گرتنا وی و زهلامی وی خو دکه نه
کافانیا مالی و بهس!! ئانکو ژ ئه لندی و
هه تا دره نگی شهه و هک ناعوری چه رخا
ل ناف مالی قهده دت و و هک میشا هنگفینی
د بزقیت و ئیک جار بیهنا خو ناده د!! ئه قهه
ژی شهه که ژن دگه ل خو و هه قژینی خو
دکه ت و مه ره ما وی ئه وه بیزیت: سور بیت
ئه ز نه راو هستم و خو بکه مه قور بانیا ژی
مالی و بلا بصره و گو، هه و بیه!!!

سی و بدر بترم و سوری سووہ بیم....
بُو وان گهنجان دبیژم ئەوین هەتا
نهو نە كەفتىنە دناف رەكەها هەقزىنىي دا:
ھەقزىنيا ھەرددم ئارام و تەنا و تامدابى
ب ھنگىفىنى كۆچ تشت خۆشىا وى تىك
نەدەن ب تىنى دناف بەرپەرين پەرتوكاندا
ول سەر شاشەيا تىلەفزىيونى ھەيە!! ئەو
بەھەشتا ھندەك ھزر دكەن دى رۆزەكى
گەھنى خەونەك و درەودەكا مەزنە كەسى
ب چاڭ نە دىتىيە و نابىنېت ژى. ئەف
گۇوتتا من نە ژبۇ دلساركرنا گەنجايە،
بەلكو ژبۇ چاڭ ۋەكىن و ھشىاركرنا
وايە. رىزەيەكا مەزن ژ گەنجان بەرى تام
بکەنە ھنگىفىنى ھەقزىنىي ((نەخاسىم دناف
جەفاكىن رۆزەلەلاتى دا كۆ سەربۇور و
تىكەليا وان دگەل رەگەزى دى كارەكە
ھەركەس نكارىت خول دەريا وى بدهت))
د دۇنيا يەكا ئاشۇپى و تىر خەونرۇزك دا
دەرىن و ھزر دكەن كۆ دى ل پاشەرۇزى
ژىنا خۆ وەك دلى وان دخوازىت بەنە
سەرى. لى پشتى دەمەكى، چ كورت و چ
درىز، دى بىين كۆ ھزرىن وان ب تىنى
خەون بۇون و بادلەھەوا چۈون!!!

تیرکهت. زیدهبار داکو ئهو ئەقینی يان
ھەقزینی ب ئاوایه کى راست و دروست
بەردەوام ب مىنیت و ژییە کى دریز بېت
گەرەک ھەردوو لا جانى خوگورىكىن و
لېك بۇورىنى ھەبىت، گەرنە داکەفتىن و
داوەريان و پاشى كەفتىن ئاقكۈكا مىنى و
ل دووماهىيى مىن دى بىتە دووماهىكَا وى.
ھندەك جاران ئهو ئاستەنگ و ئارىشەيىن
دەقەن دنابىھرا دوو ئەقىنداران يان دوو
ھەقزىنان دا لايەكى و دسا بىزار و شەپرەزە
و پەريشان دەنەن کو دونيا ل بەر چاۋان
رەش و تارى بىيت و نەدويرە خو ب
كۈزىت، نەخاسىم لايى مى. ئەقەيە ئېك ژ
ئەگەرىن بەرچاۋىن خوکۈزىيى دناف مە دا.
ھەردوو ئەقىندا رىان ھەردوو ھەقزىن
دەمى دېيك و دوو دگەن و ژېك دگەن
و دگەلىك د گونجىن ژىنا وان و دك
بەھەشتەكى دھىتە بەرچاۋ، چونكى
ھەست دەنەن دلى وان و دەرروونى وان و
دەور و بەرىن وان ھەمى تۈزى تەناھى و
ئارامى و دلگەشى و بەختىارى و كامەرانى
نە و باودرىيەكا و دسا موڭوم دنابىھرا وان
دا پەيدا دېيت كو ئىدى ھەر لايەك ھەست
دەكت تەمامكەری لايى دى يە و ژىنا وى
بى لايى دى يە تەوش و خىشە. ل ۋان
كاودانان ھىز و ۋەزەنەك دناف مروقى دا
پەيدا دېيت كو د كارى خو دا و د رەفتارا
خو دا دگەل خەلکى دەور و بەر يى
سەركەشتى يە و جەن رىزا ھەميايە.

هندهک جاران لایهک ب شاشی ٿه ل
قیانی یان ل ههڦزینی دنیریت و هزردکهت
کو یئی ب رهفتارهکا راست و دروست
رادبیت ههڙچهنده ئهف لایه یئی خواره
وهک ڪفانی و یئی پیدڻی راستهکرنی یه. بو
نمودونه سهخبيٽرکرنا ڙنی بو زاروکی خول
سهر کیستی زهلامی خو یان زیده پويته دانا
وئی ب خوارن و ڦهخوارن و پاقڙی و کارين
مالی و خو هيلاڻ بی خهملاندن و جوانکرن
دلی زهلامی ڙوئی د شکین. ديسان دالههی
و نازداريئن ڙنی یئن بی دووماهیک گلهک
جاران زهلامی نه چار دکهن ئیدی ئه و ڦينا
دناف دلی خو دا هه لگرتی و پاراستی ئاف
نه دهت و سهخبيٽر نه کهت و ڙ چرمسيئنی
نه پاريزيت!! ديسان ههکو زهلامی هه می
دهمین خو ب کارهکی ٿه برن یان مژوپيلی
هه ڦال و هوگران بيو یان شه ڦبيٽريئن وئي

دی چیته ددهقی دا و هزربکه رهنگی وی چ
لی دهات دهمی شاتر دبیژیتی ههقزینا ته
کچهک بwoo!! ئهقہ بھری زهمانی سونه ری
کول مهها چاری ژ زکداری نوژداری
تاپیه تمەند ب سونه ری ۋە دکاریت بیژیتە
ئىنى كا رەگەزى بچويكى وی نېرە يان
می يە. پشتى زانستى بو مە خوياکرى كو
رەگەزى بچويكى دھىتە برياردان ل دويف
جورى زيندۈكىن توخماقى ((الحيوانات
المنوية)) ئەوين دناف ئاڭا زەلامى دا، ژ
نه چارى گەلەك زەلامان ياخو بى دەنگ
كرى و نكلى خو يى ژ سەرئى ئىنى ئىنايە
دەرى!! من گەلەك جاران ياكۇتى و نوكە
ئى دېيىم كو پىستىرىن دەرد ل جىهانى
نەزانىنە. ب راستى ئى دېيىم ملەتى مە
ملەتەكى نەزانە و ھېشتا قۇوناغىن دویر
ماينە ھەتا ئەم ب گەھىنە ملەتىن پېشکەفتى.
دېيت ئەف گوتتا من ب دلى ھندهك كەسان
نەبىت، بەلى ئەقە راستىيەكە دېيت بەھىتە زانىن
و گوتى ھندى ياخو حل بىت. ئەوا ھندهك
ھزردىكەن كو بلنداھيا عيمارەيان و مودىلەن
تومېيلان و ھەزمارا كومپانىن خومالى و
بىانى و تۈپۈونا بازاران ژ كەل و پەلان
و زنگ زنگا موبايylan دناف بەرويکىن
زەلامان دا و دناف چانتەيىن ئىنان دا
ب شەف و روژ نىشانىن پېشکەفتى نە
ھزرەكا شاش و لەنگە. پېشکەفتىن ئەوه ياخو
دناف مەزىي مروقى دا پەيدا دېيت و وى
مەزى سەقادىكەت و دھوسىت و حولى
دكەت بەرئى شلقىن وى ب رەخ و دورىن
وى بکەقىن. ئەف نىشانىن پېشکەفتى
ئەوين چاف و گوهىن مروقى تىرى دكەن
بى تۈزۈرنى مەزىي وى ب دېيتا من وەك
تىقلەن گوندورانە كو ھەرچەندە بىھنا وان
گەلەك ياخوشە بەلى ناھىيە خوارن!!!

زېگرتن د ئەقىنى و ھەۋرىيىنى دا:

رامانا ژیکگرتنی د ئەقینى و د ھەقزىننى
دا ئەو دگەلېك گونجان و تىكەھشتن
و پىخوشى و دلشارى و گامەرانى
و خوشبەختى نه ئەۋىن دنابىھرا دوو
ئەقىنداران دا، يان دنابىھرا ژن و مىران
دا ديار دبن. ل ۋى دەمىمەن دەپ لايەك دى
قىنا خۇ دەتە لايى دى و دى ھەولەت
ب خزمەتا وى راپبىت و خەمىن وى
قەردەقىنەت و دلى وى خوش بکەت. ديسان
ھەر لايەك دى پىدىقىن خۇ يىن لەشى و
دەروونى ژ لايى دى وەرگرىت و خۇ ژى

نووجه یېن زانسى

و هه ر دياردهکا هه بيت تومار بکه،
لى ئه ۋەپ بالافره دكارىت باشتىر ب ۋى
چەندى رابىت. هه ژى گوتىنى يە كو ئه ۋەپ
بالافره ووزھىي خۇ ژ هندهك خانەيىن
روناهىيى كو د رېزكىرىنە ل سەر
شايەرلەن وى وەردگىرىت و درېزىيا وان
شايەرلەن دىگەھىتىه ۲۲,۵ متران.

بالا فرا تو مبیل ل نه سهانی دفیریت

هندهک پیشینی دیاردکه ن کو
کومپانیا (تیرا فوجیا) دی بالافرا تومبیل
ئه وا ئنتیکه ئیخیتە دناف بازارى دا ل
دویماھیکا سالا نوی. سەوکى کومپانیي
گوت: ئەفە تومبیلا پاشە روزى يا
ئنتیکە يە چونكى هەركەس دشیت
تومبیلە کا (فیراري) بکریت، بەلنى ئە و
تومبیل نافریت. ئەف تومبیلا بالافر
هندهک شاپەر پیغە هەنە کو دھىنە
وەرپیچان د ماوهىي ئىك خولەكدا، لى
يا پىدۇقى جەھەكى تايىبەتە بو فەرىنى و
دادانى. هەزى گوتى يە کو ئەف تومبیلا
بالافر يَا ئەرزانە (بەھايى وى ۱۹۴,۰۰۰
دولارن) و مەزاختنى وى بو مازوتى يَا
كىمە و دكارىت ل ئەردى و ل ئەسمانى
كار بکەت.

بوماوهی نه ل سه مروقین ژی دهیز
دیار دبن. د فی پینگاشفی دا پیزانینین
ههژماره کا مهزن ژ مروقین پتر ژ
سهد سالان ژیان هاته لبه ر چاف
و هر گرتن. ئه و زانا دبیز ن کو نهینیا ژی
دریزی ھاته زانین. وان زانايان دهست
ب ۋە كولينا خو كريه ل سالا ۱۹۹۵ ئى و
جیناتین ۱۰۰۰ مروقان کو ژی وان ژ
۱۰۰ سالان بۇورى پشکنین. زانايان
ھندهك جین دناف لهشى وان دا دهست
نیشانکرن کو جوداهىه کا مهزن ھې ژ
جیناتین مروقین دیت. ئه و پروفیسورا
ژن يا کو سەرپەرشتىا ۋى ۋە كولينى
كرى دبیزیت: ریزه دا سەركەفتتا مە
77٪ يە، ئانکو ل 22٪ جیناتان چ
رول نىنە د دریزبۇونا ژی مروقى دا.
پاشى پروفیسورە پىغەچوو و گوت:
ھندهك هوکارىن دى وەك ژىنگەھ
و شیوازى ژیانى هارىكاريا ھندهك
مەۋەقا: دىكەت کو ژى وان دېڭىتىت.

**بالافرا (زفیر) نهفه ۷ روزه ل سرهک ل
نهسانی دفیت و هیشتا یا بمرده و امه**

بالافرا (زفیر) یا بریتانی کو ب تیهنا
چاقی روزی کاردکهت ژماره یا پیغایی
ب فرینی شکاند پشتی کو ۷ روزان مایه
ل ئه سمانی. ئه ڻ بالافرا بئی بالافران
ل ئه سمانی ویلاپهتا (ئه ریزونا) یا
په یدایه و بریار ئه وه پشتی بوورینا
دوو حه فتیان داده ته ئه ردی. ڙ هه ڙی
گوتني يه کو ئه ڻ جوری باله فران
دی ل پاشه روزی ب گله ک کاران
رابیت وه ک سیخوری و راگه هاندن و
زیره ڦانیا رویدانین ئه ردی. بو زانین
هه یقین دهستکار ب له زاتیه کا مه زن ل
دور ئه ردی دز ڦرن و نکارن ما و یه کنی
در ڻ ل هنداف یار جه کا ئه ردی یعنی

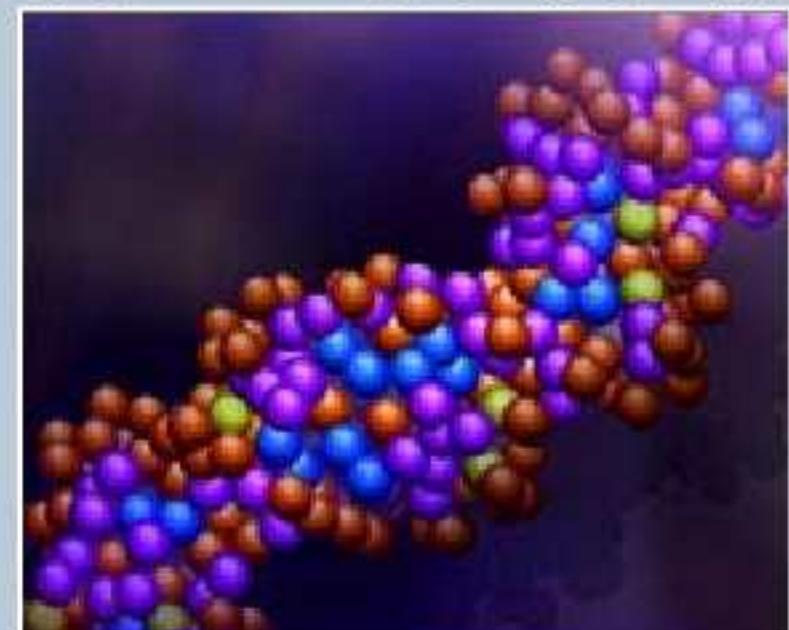

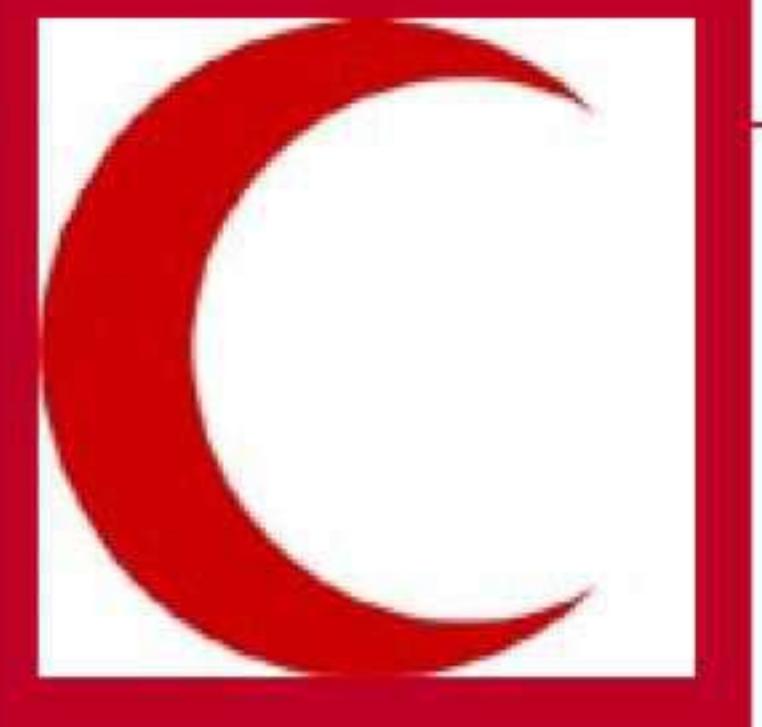
کومه کا ڦه گوله رین بریتانی رابوون
ب تاقیکرنا زریه کا (درع) پیکھاتی ڙ
که رسته یه کی روہن (سائل) کو خو
رادگریت ل به رامبر گولله یان. وان
ڦه گوله ران ٺهٽ که رسته یی روہن
تیکه لکر دگه ل که رسته یی (کیفله ر) ٺهٽ
بہ رنیاس دڑی گولله یان و که رسته یه کی
نوی په یدابوو هیزا خوراگریا وی
دڑی گولله یان پتره. زانا دبیژن ٺهٽ
که رسته یه و هک ئاسیدی یه و ده می
گولله یه ک پی دکه ڦیت گه ردیلین وی
کوم دبنه سه ریک و پیکفه دنویسین و
ناهیلن له شی ب صمن. ٺهٽ که رسته یی
نوی دی سه ربازان ڙ گولله و سه چما
پاریزیت ب ریکا لبه ر خوکرنا چاکیتے کی
پرکری ڙ ڦی که رسته یی کو دی یی
سقک و نه رم بیت.

زانا دى زىيى مروفى درېزكەن ھەتا پىتر
ز سەد سالان

ہندہک زانیں نہ مل کے ب سہر

ریکه کا نوی هلبون ژبو دریز کرنا
ژی مروقی ئە و ژی هندهک گروقین

نوژداری سیلاف

۲-پشکنینا خویني.
چارهکرن:

۱-گرنگترین خال د چارهکرنا
نه ساخی دا نه هیلانا هشکبونا لهشی وی
یه ب دانا ئاقخوییان ب ریکا خویني.

۲-ل مەزنان دانا کەپسولین
تىتراسايكلين و ل زاروکان دانا شروبى
تىتراسايكلين بو ماوهىي ٥ روژان.

۳-پشتى راوەستيانا دلرابوونى
نه ساخ دكاريت ئاقخوییان ۋەخوت ل
شوينا ب ریکا خویني وەرگرىت.

۴-خوارنا زادىت روھن و سقك و
كيم چەفرى وەك شلهىين زەرزەواتى.

دوژنگ:

۱-ژكاركەفتنا كولچىسكان كو ديار
دېيت ب كىمبۇونا مىزى و پاشى چىكبۇونا
وى.

۲-ژكاركەفتنا روېثىكان نەخاسىم ل
زاروکان.

۳-جەلتا دلى ل دانعومران وەك
ئەنجامەك بو تىربۇونا خویني.

خۇپاراستن:

۱-ب كارئىنانا ئاقا پاقىز بو ۋەخوارنى
و خوارنى.

۲-ئاڭرىزىن پىس دېيت ب ئاوايەكى
ساخلەم بەھىنە چارهکرن.

۳-زىرەقانىيەكا توند كرن ل ھەمى
رەنگىن خوارن و ۋەخوارنان، نەخاسىم
دەمچىن ھەۋدانان پەۋىيان (وباو).

۴-پويىتەدان ب پاقزىيا لهشى و يا
تەبایى.

نېشانىن نەساختى ۱۲ دەمۇمۇر ھەتا
حەفت روژانە.

نېشانىن نەساختى:

۱-زىڭچوونەكا دېۋار و مشت و بى
زىكتىشان. ل دەستپىكى رەنگى پىساتىا
نەساختى يى زەرە و پاشى وەك ئاقا
برنجى لى دەيت.

۲-دلرابوونەكا دېۋار و بى ئېلنچى.
ل دەستپىكى رەنگى دلرابوونى يى زەرە
و پاشى كەسک دېيت و ل دووماهىنى
وەك ئاقا برنجى لى دەيت.

۳-تىھەنشكەكا دېۋار وەك ئەنجامەك
بو زىڭچوون و دلرابوونىن دېۋار.

۴-هشکبۇونا لهشى كو نەدويرە
بىيىتە هوپى داۋەريانا زەپرەكە خوینى.
ئەڭ هشکبۇونە دەيتە نىاسىن ب تەبقىنا
تەپكى چاۋى و هشکبۇونا ئەزمانى و
نەمانا تەپى و نازكىيا پىستى.

۵-دېيت نەساخ تووشى جىقىنин
(تقلصات) ب ئىشان بىيىت ل دەست و
پىيىان و ل زكى ژېھر كىمبۇونا خوینان
دناف لهشى دا.

۶-نەدويرە مىزا نەساختى كيم بىيىت
يان ھەر ب ئىتكىجارى چك بىيىت.

ھەكەر نەساخ زوی نەھىتە چارهکرن
دېيت گىانى خۇز دەست بىدەت.

دەست نېشانىن:

۱-ئەو نېشانىن ل سەر نەساختى
ديار دىن.

۲-دېيتنا بەكتريا كوليرايى دناف
پىساتىا نەساختى دا.

نەساختى كا ۋەگەرە ئەگەرا وى
نېشەكى بەكتريا يە كو ب ریکا خارن
و ۋەخارنىن پىسپۇوپى دگەھەن دناف
ھنافاندا و ھندەك ژەھرا بەرددەن و ئەو
ژەھر ۋەرەتتى ئاف و خوپىان ژەناف لهشى
بو دەرۋە زىدە دكەن و لهشى تووشى
هشکبۇونى دكەن كو دئەنجامدا نەدويرە
زەپرەكە خوینى ژكار بکەقىت. ئەو دەمى
دەقىتە دنافبەرا ب ژوركەفتنا بەكتريا
دناف لهشى مەرۇقى دا و دياربۇونا

هه لبزارتیئن ئیسپانیا بو قاره مانى مونديالا (٢٠١٠) ئى

بەرهەقىرن/دلشاد سەلام مىزى

ئەتلەتكو مەدرىد ياخىن ئىسپانى (دىيىگو فورلان).

- باشترين گولچىي مونديالى : گولچىي هه لبزارتىئن ئىسپانيا و يانا رىيال مەدرىد ياخىن ئەمان وەلات (ئىكىر كاسىس).

- باشترين يارىكەرى ئەنج : يارىكەرى هه لبزارتىئن ئەلمانيا و يانا بايرن ميونيخ ياخىن ئەمان وەلات (توماس موله).

- باشترين گولكەرى مونديالى : يارىكەرى هه لبزارتىئن ئەلمانيا و يانا بايرن ميونيخ ياخىن ئەمان وەلات (توماس موله).

- باشترين هىلا هېرىشىپەرىي : هه لبزارتىئن ئەلمانيا كو (١٦) گول تومار كربون.

- باشترين هىلا ناقىن : هه لبزارتىئن ئىسپانيا كو هەمى ياخىن د بەرژەوەندىيا خۇ دا كۆنترول كربو.

- باشترين هىلا بەرەقانىي : هه لبزارتىئن ئىسپانيا كو تا ياخىن دوماهىيى تەنى (٢) گول ل سەر ھاتبوونە توماركىرن.

- باشترين راهىنەرى مونديالى : راهىنەرى هه لبزارتىئن ئوروگواي (ئوسكار تاپاريز).

دەرىايىي) سەرنجا جىهانى هەمىي بولايى خۇ كىشا بول.

ل رىيکەفتى (١١ / ٧ / ٢٠١٠) رۇۋا دىاركىرنا پلا سىيى و چوارى بول ئەو ژى دىنابېررا هەردوو هه لبزارتىئن (ئەلمانيا و ئوروگواي) بول كو تىدا هه لبزارتىئن ئەلمانيا سەركەفت ل سەر هه لبزارتىئن ئوروگواي (٢ - ٢)

رىيکەفتى (١٢ / ٧ / ٢٠١٠) بول رۇڙەكە دىرۈكى د مونديالى دا چونكى

هەردوو هه لبزارتىئن (ئىسپانيا و ھولەندىا) ياخىا دوماهىيى ژ مونديالى ئەنجامدا و يارىكەرى ئىسپانى (ئەندريس ئىنىيستا) گولا دوماهىيى ژ مونديالى توماركە و ب فى شىوهى هه لبزارتىئن ئىسپانيا بول هەشتم وەلات كاسا جىهانى بددەستخوقة بىننەت

چەند پىزازىن ل سەر مونديالى :

- يارى : ٦٤

- گول : ١٤٥

- كارتىن زەر : ٢٥٨

- كارتىن سور : ١٠

- پەنەرتى : ٩

باشترينين مونديالى :

- باشترين يارىكەرى مونديالى : يارىكەرى هه لبزارتىئن ئوروگواي و يانا

مونديال ئەو يارىا بناف و دەنگە ئەوال هەر چوار سالان جارەكى ب سەرپەرشتىيا ئىنگەتىا تەپاپى ياخىن (فيفا) دەھىتە ئەنجامدان و ل هەر سالەكى ژى ل وەلاتەكى، ئەف قارەمانىا بناف و دەنگە رىزا ئىنگەتى د جىهانى دا بول پاشتەقانان چونكى د هەر مونديالەكى دا (٣٢) هه لبزارتىئن جىهانى پىشكەدارىي د فى قارەمانىي دا دىكەن.

مونديالا (٢٠١٠) كو ل وەلاتى ژىرە ئەفرىقيا ھاتە ئەنجامدان كو دىيىتە ئىنگەمەن جار د دىرۈكە مونديالى دا كاسا جىهانى ل كىشىورى ئەفرىقيا بەھىتە كەرن و ب ئەنجامدانان ئى مونديالى ل ژىرە ئەفرىقيا ئابۇورىا ئى وەلاتى ب شىوهىيەكى خەيالى بەرەز بول كو د چ سالاندا نەگەھشىبو فى رىزى چونكى (٣) ملىون كەسان ل سەرانسەر ئەجىهانى بەرف ژىرە ئەفرىقيا چوو بون بون بول دىتتا يارىيەن ئى مونديالى .

ل رىيکەفتى (١١ / ٦ / ٢٠١٠) ل يارىگەها (جوھانسبورگ) ل بازىرە (سوکەر سىتى) مونديالى ب يارىا هەردوو هه لبزارتىئن خودان ئەردى ژىرە ئەفرىقيا و مەكسىك دەست پىنگر و ئىنگەمەن گولا مونديالى ژلابى يارىكەرى هه لبزارتىئن ژىرە ئەفرىقيا (چامالالا) ھاتە توماركەن و پاشان مونديالى ب چەند رويدانىن نەچاھەرەنگىرى دەست پىنگر ژ وانا دەركەفتىا هەردوو هه لبزارتىئن د مونديالا (٢٠٠٦) دا يارىا دوماهىيى ئەنجامداين كو هەردوو هه لبزارتىئن ئىتاليا و فەنسا بون و هەروەسان د قۇناغا هەشتى دا بەھىزىرىن بەرەزىرىن بىدەستقەئىنانا ناسنافى مونديالى خاترا خو ژ مونديالى خاست و بەرف هەلبزارتىئن بەرازىل و ئەرجەنتىن بون.

پول : ناھىي وى (ستىرا دەرىايىي) بول ئەوا جىهان هەمى سەرسام كرى كو ئەف (ستىرا دەرىايىي) دەھاتە بكارئىنان بول وى ئىكى كا دى كىش هەلبزارتى ل سەر هەلبزارتى دى بسىر كەفيت و تا ياخىا دوماهىيى پىشىپەن ئى (ستىرا دەرىايىي) وەكى روژانە ل سەر شاشەيىن كەنالىن جىهانى دەھاتە پەخشىرن (١٠٠٪) بون و ئەف تاقىكىنە ژلابى وەلاتى ئەلمانيا ھاتبوو دروست كەرن و ئەقى (ستىرا

دا کو (۲)ی برا د ئىك هەلپارىتى دا يارىي بىكەن.

- هەلپارىتى (ئىسپانيا) بو ئىكەمین هەلپارىتى د دېرۇكا موندىالى دا کوچ يارىكەرىن وى كارتىن زەرنە وەرگرتىن د قوناغا ئىكى دا.

- هەلپارىتى (پورتوگال) مەزنترىن ئەنجام د دېرۇكا موندىالى توماركى، دەمى شىايى سەركەقىت ل سەر هەلپارىتى (كوريا ژۇورى) ب (۷) گول بارامبەر چەنە.

- هەلپارىتى (کودىقوار) بو ئىكەمین هەلپارىتى كىشىھەرئى ئەفرىقىي گولى ل سەر هەلپارىتى (بەرازىل) توماربەت.

موندىالى كىربو، بو ئىكەمین وەلات كو مىھقانداريا موندىالى بىكت و د قوناغا ئىكى دا خاترا خوژ موندىالى بخازىت.

- بو جارا ئىكى د دېرۇكا موندىالى دا هەمى هەلپارىتىن ئەمرىكا ژىرى دەربازبۇونە قوناغا دووئى، ئەۋەزى هەلپارىتىن: (ئورۇگواي، ئەرجەنتىن، بەرازىل، شىلى).

- بو جارا ئىكى د دېرۇكا موندىالى دا هەلپارىتىكى ئەفرىقىي نىزىكى چوار گوشما زىرىن دېيت، ئەۋەزى هەلپارىتىن (غانما) بو.

- هەلپارىتى (ھوندوراس) بو ئىكەمین هەلپارىتى د دېرۇكا موندىالى

- لەزتىن يارىكەرى موندىالى : يارىكەرى هەلپارىتى پورتوگال و يانا رىال مەدرىد ياخىسىپانى (كىريستيانو رونالدو).

- جوانترىن يارىكەرى موندىالى : يارىكەرى هەلپارىتى پاراگواي (سانتاکروس).

چەند نەرىن پېقايى دەن موندىالى دا :

- ئىسپانيا بو ئىكەمین هەلپارىتى ئەورۇپى كاسا جىهانى ل دەرۋەنى ئەروپا بىدەستخوقة بىنەت.

- ژىرىيا ئەفرىقىي كو مىھقانداريا

دياردا ڙن فروتنى دېيىتە مزارا گەرما خەلكى

سەردار ھېيتىتى

**مەممود نەيىلى: پىدىقىيە حکومەت ھارىكاريا وان گەنجان بىكەت يىن زنوى زيانا
ھەۋزىنىي پېيك دىئىن**

**شەمدين مىزى بەرىپسى رىكخراوا زاب: ئەم دخوازىن كو ھەولىن ناساندنا كور و كچان
يان ڙن و زەلامان د ناقا جڭاڭى دا پەيدا بىن بەرى پېيك ئىنانا خىزانى.**

**مەلا سامى: ئايىنى پىروزى ئىسلامى گەلەك ب چاقەكى مەزن يى بەرىخودايە ئافرهتى
و خول مافىن وى كريه خودان.**

كوردستانى كو سەقامگىريا سىاسي يا
بەرقەرارە و دەرفەتىن پېيك ئىنانا خىزانى
ڙى پترن لەوما خەلكى وان دەڤەران بەرى
خو دەدەنە كوردستانى، بەلى مخابن وەكى
ئەم پى دئاگەهدار دياردا قەريرەبۇنا كچى
ل دەڤەرا مە تا رادەيەكى يَا ھەى و ئەف
دياردا ڙن فروتنى تا رادەيەكى قەيرەبۇنى
زىدەتلىكەت.

ھەروەسال دور كار و ئەركىن
رىكخراوا وان د ۋى بىاپى دا ئەو دېيىت:
ئەم دخوازىن كو ھەولىن ناساندنا كور و
كچان يان ڙن و زەلامان د ناقا جڭاڭى دا
پەيدا بىن بەرى پېيك ئىنانا خىزانى و ئەم
ۋى دياردا كو پەيدا بۇوى ڙى رسوا دەكەين
و دخوازىن مافى مروۋى ل دەڤەرى ب
شىوهيەكى سەردەمانە بەيىتە پاراستن و
رېز ل ھەر كەسەكى بەيىتە گرتن.

(مەلا سامى مەممەد ئەمین رىكانى)
ل دور پەيدابۇونا ۋى دياردى دېيىت: ل
دەستپىكى دېيت بەيىت زانىن كو ئايىنى
پىروزى ئىسلامى گەلەك ب چاقەكى مەزن
يى بەرىخودايە ئافرهتى و خول مافىن
ۋى كريه خودان، ئۇ مافى چەندىن سالان
بەرى ئىسلامى يى بەرزە، ھەروەسال ئەو
پەيوەندىدا د ناقبەر ڙن و مىرا يَا ھەۋزىنىي
ب رېز ۋە ل قەلەم دايە و بو ۋى چەندى
ياسايدىكى دەست نىشان كريه و ھەر
كەسەكى سەرمایەتكەن ياسايدى بىكەت دەيىتە
ھەزەمارتن ب بن پى كرنا ۋى ياسايدى و
نمۇونە بو ۋان سەرمىچىان ئەفەيە يَا ئەفرو
ئەم دېيىن ل بازارىن مە بازركانىيەكە گەرم
يا دەيىتە كرنا ل سەر كرین و فروتنا ڙنان
ب بەيەكى ئەرزان كو دېيىتە بەرامبەرى
بەيەكى چىلەكى!!! د بەشەكى دېيت دا مەلا

جورە كارا ل جڭاڭى دكەن ئەو دېيىت:
ب ئەگەر ھندك ئىشىن نەديار ل ۋان ڙنان
نەخوشى پەيدا دىن و دگەل ۋى ئىكى دا
داب و نەرىتىن كوردەوارى خراب دىن و
كارتىكىنى دكەتە سەر مافىن ڙنان.
ل دور فروتنا ڙنان ل كومەلگەها
شىلادىزى (بەيان مەھدى) ئېيك ڙ چالاكفانىن
بىاپى مافى ئافرهتان و بەرىپرسا ئەنجمەننى
ناحىا دېرەلوك يى ئىكەتىا ئافرهتىن
كوردستانى دېيىت: فروتن يان بازركانى
كرن ب ڙنى ئېيك ڙ وان دياردانە كو گەلەك
مەترسيا خو ھەيە ل سەر جڭاڭى مە ھەر
چەندە تا نوکە ب دروستى بو مە نەھاتىي
ديار كرن كانى چ ڙن هاتىنە فروتن يان نە
و د بەشەكا دېيت يا ئاخىقى خو دا ل دور
وان گوتىنە يىن بو فروتنا ڙنان و ئەگەر
ئەف ئېيك پەيدا بىيت كانى قەيرەبۇونا كچى
ل دەڤەرى زىدەتلىنەھەت ئەو چالاكفانى
مافى ئافرهتان دېيىت: ل گور ھزرا من ھىچ
كارتىكىنى ناكەتە سەر قەيرەبۇونا كچى
چۈنكى ئەو كچىن كول ھندەك جەن دەيىنە
فروتن يان ڙى ب نەخت شوى دكەن ھند
خەلکى دەڤەرا مە يى ل سەر ب باوهەرنىنە
لەورا دېيىم كو ئەف دياردا نابىتە ئەگەرى
قەيرەبۇونا كچان.

(شەمدين مىزى) بەرىپرسى رىكخراوا
زاب بۇ ديمۆكراسيكىرنا جڭاڭى دېيىت:
پەيدابۇونا ۋان دياردان دناف جڭاڭى مە
دا ۋەدگەرىت بۇ ھەبۇونا سەقامگىريا
سىاسي ل پېش پارچىن دېيت يىن عىراقى
ۋە كەن دېيتە ئەگەرى پەيدابۇونا قەيرەبۇونا
ئافرهتى ل وان دەڤەران و ھەروەسارەوشا
پېيك ئىنانا خىزانى ڙى ل وان دەڤەران تا
ر ادەيەكى نەيا سەقامگىرە، بەرۋاشى ل

دەمەكە د ناف ھەمى كوج و كولانىن
بازارى و ناف مالا و ل ھەموو دیوانان
باش باسى فروتنا ڙنانە ب پېكەما و ھەنەك
كەس ۋى ب دياردا دەدەنە زانىن و ھەنەك
ب حەرامى و ھەنەك ب باشى، لى ھىشتا
يا بى ئەنچامە و كوقارا سىلاڻ ڙى بىزاف
كرن راستىا جادى بو ھەوە بەدەتە ديار
كارتىكىرنا خو ھەبىت ل سەر جڭاڭى مە ب
ھەمى لايەنин خو يىن باشى و خرابى ۋە
لەورا مە رەئىا چەندىن كەسان د ھەموو
بىاپان دا وەرگىتىه.

نادر مەممەد ئېيك ڙ رەۋشەنېرىن
دەڤەرى ل دور پەيدابۇونا دياردا فروتنا
ڙنان و وان گوتىنە كو خەلک ل سەر دئاخىن
دېيىت: ب دېيتا من ئەف دياردا ھەزىدەت ب
پارانقە دەيىتە گىرىدان، واتە سەرمایەدارىن،
چۈنكى ئەو دەستەلاتا مە ل كوردستانى
ئافراندى دەستەلاتەكا سەرمایەدارى
ئەف جورە كار و كريارە ڙى ھەزىدەم يىن
ھەين دنافا دەستەلاتا سەرمایەدارى دا،
ھەروەسا ئەف دياردا بازركانى پېتىرىنى
يا گىرىدaiي ھندەك تىشىن واقعىنە وەك
ئابورى و بو ۋى مەبەستى ڙى مە ل
سەرى بەحسا سەرمایەدارى كريه و دگەل
ئابورى دا ڙى خوشى و رەفاھىيەت ڙى
ھەنە، ھەروەسا نابىت بەيىت ڙ بېرگەن
كول جەھىن نو گەھايە واتە وەلاتىن تازە
پېگەھىتى يىن كو ھىشتا گەلەن وان ب ۋان
جورە كار و كرياران ب ئاكەن نە ئەف تىشە
لى پەيدا دىن و پېشى ئەگەرى زىدە نابىتە
جهى گرنگى پېتىدا خەلکى. ھەروەسال
دور پەيدابۇونا وان وزەر و زيانىن ب ۋان

v90v.com

نەدەتە ۋان جورە كارا و ل دور وى ئىكى
كانتى بوجى نە يى ئامادەيە ئاثى خو ديار
بكتە دېيىزىت: ب راستى پشتى پەيدابۇنا
ۋان ئاخفتتىن ئى دوماهىي پېچەك شەرمى
ژ خو دكەين.

كەسەكى دىتىر يى كۆ زىن بو خو ب
رىكا ۋان گروپان ئىنايى ب شەرمىنىيەك
گەلەك قە دېيىزىت ئەگەر ئەف مەۋھىن
ھەنى نەبان چ جاران ئەز نەدبۇومە خودان
ھەۋىن چونكى ئەز نەگەلەكى ب رىك و
پىكىم و يى نەدارم و ژ نەچارى باپى من
گوتە كەسەكى كۆ زىنەكى بو من پەيدا بكتە
و ئەو بۇول مسىرىيکى بو من ئىك پەيدا كر
و پشتى مە ئىك و دوو دىتى و ژ ئىك رازى
بۇوين نوكە ئەو ھەۋىندا منه.

ل دور ئى بابەتى ياسا ناس (زەنگى
حسىن) دېيىزىت: هەر كارەكى ب ئى رەنگى
دويرە ژ ياسايىي و دېيت ئەو كەسەن ب ئى
كارى رادىن بھىنە سزادان و نابىت جڭاڭى
ۋان كاران بەرهە ئاقارىن نەديار قە بچىت،
لى دېيت بھىتە گوتىن ژى كۆ ژ بەر نەبۇونا
ھىچ پىگىرىيە كا تمام ب ياسايىي لهورا لايەنин
پەيوهندىدار نەشىن ب دروستى كارى خو
ئەنجام بەدن چونكى ل گەلەك دەقەران
جەھىن لەشغۇوشىي ھەبۇون و ئەقە ژى هەر
بازرگانى بۇو ب ژنى لهورا دېيىزم كو دېيت
ئەو كەسەن مەبەستەكە ھوسانى ھەبىت
بلانى دەستويرى ھەبىت نەك هەر كەسەك
ژ لايى خو قە بكتە.

باشىين خوھە بن خرابى پىرن، و پىدىقىھە
حکومەت ھارىكاريا وان گەنجان بكتە بىن
ژىنۇي ڙيانا ھەۋىننىي پىك دېيىن، لايەنلى
رەۋەشەنبىرى ژى وەعىا كچان بھىتە كەن، دا قەيرە
كۆ بارى گەنجى ھند گران نەكەن، دا قەيرە
كچى و قەيرە كورى نەمینىت و دەلىفە
نەھىتە دان بو ئەنچامدا ھندەك دىاردەيىن
خراب كۆ بىنە ئەگەر ئىشىقى بىن ئەنچامدا
مە.

ئەقە نە ئەو كارە ئەم دەكەين بىن كۆ
خەلک ل بازارى و ل نك خورا دېيىز: ئەقە
گوتىن ئىك ژ وان گەسان بۇو يى كۆ ب
سالانە ئى كارى دەكت و ژنانا بۇ كەسەن
دانعەمر و وان كەسەن شەرمىن وەك ئەو
دېيىزىت پەيدا دەكت و پاشان ئەو ھەنەك
پاران دەنەنی و ب ئى ئاوايى بەردەوام
دەكت و دېيىزىت: دنافا جڭاڭى مە دا كەسەن
دانعەمر ھەنە كۆ خىزانىن وان چۈوينە بەر
دلوقانيا خودى و پىدىقى ب ژنەكى ھەيە يان
وان دانعەمرا پىدىقى ب چاڭدىرىي ھەيە و
ئەم ژى وان ژنان دىغانىن كانتى ل كىرى
ھەنە و ب شىوهكى دروست و وەك شەرعى
ئىسلامى ھەر دوو ئىك و دوو دېيىن و پىك
رازى دېن و ل بەرامبەر ئى كارى ژى
ئەو دانعەمر ھندەك پاران دەنە مە و وەك
خەلک ل بازارى دېيىزىت كۆ ب پىكەما ژنان
دېيىن و ل مەيدانكى كارى دەرسەن ئەقە
نە راستە و ئەگەر خو راست ژى بىت
مانى حکومەتا ھەي و دېيت حکومەت رىكى

سامى دېيىزىت: ئىسلامى بھايى مەزن بى
دايە ھەموو مەرۆفەكى و گوتىھە: (و لقى كرما
بىن ادم...) و ب تۇندى گەفل وان كەسان
كىرىنە ئەوين بازرگانىي ب كەسەن ئازاد
دەكەن و پىغەمبەر ئى سلاپ لىسىر بن گوتىھە
(پلاپە ئاناخىصىمەم يوم القيامە، رجل اعگى
بى پەم غدر و رجل باع خرا فاكل پىمنە، و
رجل استاجر اجيرا فاستوفى منه و لم يعگى
اجره) ئانكى سى كەسا ئەز دى ھەفرىكىي
دەگەل دا كەم ل روژا قىامەتى، زەلامەك
سوزى بىدەت و سويندى ل سەر بخوت
پاشى بشكىنەت سوزا خو، و ئىك كەسەكى
ئازاد ب رىكا بازرگانىي بفروشىت و پاشى
وى پارەي بخوت، و ئىك كەسەكى ب كرى
بىگرىت و شول پىتكەت و پاشى پارى وى
نەدەتى.

(مەحمود نەبىلى) وەك روزنامەقانەك ب
ئى ئاوايى دېيىزىت: ئەز وەك روزنامەقانەك
مە ل دېقچوون ل سەر ئى بابەتى كري،
ئارىشە نە ب وى روبەر ئى كەسەكى
بەحس دەكت، چەند حالاتكىن كىم ل
شىلادرى چىبۈوئىنە، ئەف چەندە بۇ مە
دىار بۇو كۆ ئەف دىاردەيە ل سەرەنسەر ئى
ھەر يما كوردىستانى ھەي، نەك ب تىلى ل
دەقەر ئەم، ئەف تىشە روودا ھە، ھەر چاوا
بىت ھەبۇونا ئى دىاردەي دناف جڭاڭى مە دا
باشى و خرابىي خوھەنە، لايەنلى باشى
ئەو كۆ گەلەك ژ لاوين دەقەر ئى ژ بەر
خرابىا رەوشىا وان يا ئابورى، يان ھەر
ئەگەرەك دى بىت نەشىا ھە ڙيانا ھەۋىننى
پىكىتىت، چىدىت ئەقە بۇ وى رىكەكە باشتىر
بىت بۇ پىكىتىانا خىزانەكى، ئەقە زىدەبارى
ھندى كۆ دى بىتە رىك خوشكەرەك بۇ
مۆكۆمكىنە پەيوهندىتىن جڭاڭى بىن دنافبەرا
كورد و عەرەبان دا كۆ ئەقە ب درىزەھىا
سەدان سالان ب تىلى ھەستا دوژمنكارييى
دنافبەر ئەقە دا ھەيە و گەلەك باشىن دىتىر.
ھەرەسا لايەنلى خرابىي ژى گەلەك
خالان ب خوقە دەگرىت، ژ وان جڭاڭى و
تىكەلەيا دنافبەرا ۋان دوو نەتەوەيان دا
چىدىتىت ل پاشەرۇزى ئارىشە ژى دروست
بىن، ئەقە زىدەبارى هاتتا ئى رىزەيا زۇر
يا عەرەبان دى بىتە رىك خوشكەرەك بۇ
دەزەكىنە تىرورىستان و عەرەبىن شۇفۇنى
بۇ ھەر يما كوردىستانى كۆ بىشىن مەرەمەن
خوھەنەن ژەنگى و پەركەپ و كىن ل ۋان
دەقەران بجه بىن، د پىشكەكە دىتىر بى
ئاخفتىدا خو دا نەبىلى دېيىزىتلى ب بوجۇونا
من پىدىقىھە ژلایى دەزگەھىن پەيوهندىدار قە
رى ل ئى دىاردە بھىتە گرتىن ھەر چەندە

زسه‌رهاتیت جفاکی

ب: نارین دوسکی

کهسانین دبى زارو د رهوشه کا
ئالوز دا دژين ژبه ر ميراتگريي و
خودانكرنا وان، ژبه ر هندى ژى
گلهك ژ وان كهسانين دبى زارو
وهسا هزر دكهن كو چ پاشه رفراز
نيزن، لهوا ژى دهمى دميانه بى
زارو گلهك دل دتهنگى دا دژين و
ئهگه رى فنى ژى دهمى كهس نهبيت
خودان بكهت پتر بيزار دبن.

حامدى دژىي ٦٥ سالى دا و
ژبه رکو چ زارو نين و كهسى
خودان كرنا وي ب ستويي خوفه
نه وهگريي لهوانوکه بى خودانه و
ل دهف كهسيين بىيانى يه و مال و
ميراتى خوهمى ب نيهتا خودانكرنا
وى ل سهـر نافى كهسيين بىيانى
توماركرينـه، يا دل ئىش ژى رفراز
ناچـن رونـدـك ژـ چـافـينـ وـىـ وـ
هـفـرـيـنـاـ وـىـ پـرـ نـهـ كـهـنـ.ـ ژـبهـ رـکـوـ وـهـكـ
منـهـتـ دـبـيـنـ دـهـمـىـ دـاخـازـيـهـ كـىـ دـكـهـنـ
وـ گـلـهـكـ دـهـيـنـ پـاشـقـهـ بـرـنـ وـ دـهـنـگـىـ
خـوـ لـ سـهـرـ بـلـنـدـ دـكـهـنـ،ـ لـ قـيـرـهـ

روـزـهـكـىـ حـامـدـلـ نـاـشـ باـخـچـىـ مـالـىـ
يـىـ روـنـشـتـىـ بـوـ وـ دـسـهـرـ دـانـاـ كـوـقـارـاـ
سيـلاـفـ بـوـ مـالـاـ وـىـ وـ ژـبهـ رـکـوـ دـقـيـاـ
باـخـقـيـتـ وـ ئـهـوـ ژـناـ وـانـ بـ خـودـانـ
دـكـهـتـ گـلـهـكـ بـ تـورـهـىـ گـوتـ ئـهـگـهـ
تـهـ زـارـوـ هـهـبـانـ هـوـيـنـ بـ مـهـقـهـ نـهـدـبـونـهـ
بـهـلاـ،ـ لـهـواـ حـامـدـ دـكـهـلـ هـندـىـ ژـىـ دـقـيـاـ
دـلـىـ خـوـ قـهـكـهـتـ وـهـكـ زـارـوـيـهـ كـىـ دـلـ
سـوـتـىـ وـ بـىـ بـارـ ژـ گـلـهـكـ خـوـشـيـنـ
ژـيـانـىـ،ـ

دـسـهـرـ هـندـىـ رـاـ ئـهـ وـ كـهـسيـنـ
قـيـاـيـيـ حـامـدـىـ دـانـعـهـمـرـ وـهـهـفـرـيـنـاـ وـىـ
يـاـ پـهـقـتـىـ خـودـانـ بـكـهـنـ،ـ مـالـىـ وـىـ
هـمـىـ بـ مـهـرجـىـ خـودـانـكـرـناـ وـانـ لـ
سـهـرـ نـافـىـ خـوـ چـيـكـرـيـهـ وـ لـىـ ژـبهـرـ
يـىـ بـىـ زـورـيـهـتـ وـ كـهـسـىـ خـوـ نـيـنـ،ـ
وـانـ بـ خـودـانـ بـكـهـتـ،ـ لـهـواـ ژـىـ نـوـكـهـ
لـ بـهـرـ ئـاخـقـتـنـىـنـ ژـناـ نـافـبـرـىـ يـهـ وـ
نـزاـنـيـتـ دـىـ چـكـهـتـ چـونـكـوـ هـهـفـرـيـنـاـ

خانى ژى ژ مه وهرگرت و ئەم خۇدان ژى نەكرين

ئهگه ر مايه بى خودان وهره دى ته
خودان كەم، حامد قەستا مالا گەنجى
دكەت و پشتى چويم بىر دهرگەھى
وى ژنهك دهرگەفت ياخودان رىز
و گلهك ب دل شادى پىشوازى لى
كر و پشتى پسيارا وى كرى كا چيا
وى گەنجى يه، دهرگەفت هەفڑىنا
وى و پىشوازى لىكىر كو وان ب
خودان بكهت ژبه ر ژدل تەنگى ۋىيا
چاره يەكى بىنېت كو هەفڑىن و پارى
خو ژ دەستى وان بىنېت دەر، لى ژبه ر
وى خىزانى پىلانەك دانايىه و خانىي
ل سهـرـ نـافـىـ خـوـ چـيـكـرـيـهـ وـ نـادـهـنـىـ
حامـدـىـ دـانـعـهـمـرـ مـژـوـيـلـىـ مـامـهـلىـنـ
خـانـىـ وـ زـقـرـانـدـنـاـ پـارـىـ خـوـيـهـ.ـ دـگـهـلـ
هـنـدـىـ ژـىـ گـەـنـجـىـ نـافـبـرـىـ گـلـهـكـ بـ
دـلـوـقـانـىـ وـانـ بـ خـودـانـ دـكـهـتـ وـهـكـ
دـايـكـ وـ بـابـىـنـ خـوـ.

وى يـاـ پـهـقـتـىـ دـدـهـسـتـادـاـيـهـ وـ ژـبـلىـ
نـهـخـوـشـيـاـ چـ دـهـزـراـ وـيـداـنـىـنـ،ـ حـامـدـ پـشتـىـ
چـهـنـدـىـنـ جـارـانـ پـيـكـولـاـ خـوـ كـوشـتـنـىـ
دـكـهـتـ لـىـ پـشتـىـ هـەـفـرـىـنـاـ وـىـ يـاـ
پـهـقـتـىـ گـلـهـكـ رـونـدـكـانـ دـبـارـيـنـىـتـ
ژـبـهـرـكـوـ دـىـ وـىـ ھـيـلـتـهـ بـىـ پـشتـھـقـانـ
وـ هـەـفـرـىـنـ وـ دـقـىـ ژـىـ ۽ـمـهـزـنـ دـاـ
لـهـواـ جـارـهـكـاـ دـىـ بـ دـلـهـكـىـ پـروـيـ
كـوـقـانـ حـامـدـ ژـ سـهـرـ خـاتـرـاـ هـەـفـرـىـنـاـ
خـوـ دـرـاوـهـسـتـيـتـ وـ بـهـرـدـهـوـامـيـ دـهـتـهـ
وـانـ ئـىـشـ وـ ژـانـىـنـ ژـيـانـىـ،ـ حـامـدـ پـشتـىـ
كـوـ چـ پـارـهـ دـدـهـسـتـىـ دـاـ نـهـماـيـنـ وـىـ
دـگـهـلـ هـنـدـىـ ژـىـ ئـهـ وـ كـهـسيـنـ وـانـ بـ
خـودـانـ دـكـهـنـ هـنـدـ چـاـفـىـ خـوـ نـادـهـنـىـ
وـ بـ چـاـفـىـنـ گـرـىـ ۋـهـ رـوـزـانـهـ ژـيـانـاـ خـوـ
دـبـوـرـيـنـىـتـ،ـ هـەـرـوـهـسـاـ ژـبـهـرـ بـيـزـارـيـاـ
خـوـ نـافـبـرـىـ دـ رـوـزـهـكـاـ گـهـرمـ دـاـ قـهـسـتـاـ
مـالـاـ گـەـنـجـەـكـىـ هـەـقـالـىـ خـوـ دـكـهـتـ يـىـ
كـوـ گـلـهـكـ حـەـزـ ژـىـ دـكـرـ وـ گـوـتـىـ

نهز جوانپا کچن د زیره کیا وئي و خودان به هر ھیتا وئي دا دېیشم.

نیما: ئەقینیا نوکە یا سئیلەیان پتى دەم بوراندنه و ھېقىيە دىپا راست بىگرنە بەر چونكى ئەقینى ھەمى دەما دى ھەپىت.

ئەممە دى خانى دكەت ئەگەر چ ھندەكان
ب باشى تىناگەھىت ژى:

**سیلاڻ: تو جوانیا کچی د چ دا
دینی؟**

نیما: ئەزجوانیا كچى د زىرەكىيا وى
و خودان بەھەيىا وى دا دېبىنم كو مل
ب ملى ھەر كەسەكى د چڭاكى دا بېشىت
ھەر تىشىتەكى باش بکەت بو پىشىقەبرىنا
وەلاتى و ب تايىبەت دەمما كو كچ
ھونەرمەند بىت چۈونكى دېيىن: "ھونەر
دەرىيائەكە كو ھەر كەسەك دېشىت ب
زىرەكاتىا خۇ مەلەقانىا تىدا بکەت".

نیما: نقیسینا هوزانی تا نوکه هیچ کارتیکرن نه کریه سه رخواندندا من به لئی ده ما کو ئەم دچینه قوتا بخانی من نه قیت قیسته قالین هوزان خواندنی و ووتار خواندنی بھینه سازکرن دا کو ئەم بشیئن خواندندا خو ب دروست برقیق ببھین و ل بیهنه قه دانا هاقینی دخوازم ئەف جوره قیسته قاله بھینه سازکرن دا کو کەسین خودان شیان پشکداری د وان قیسته قالان دا بکەن.

سیلاڻ: ڙ بلی هوزان ڦههاندڻي ته
چ هیٺڻه کا دیتر هههه د ڙپانی دا!

نیما: من ئارەزۇویا ھەی ئەز بىم
پزىشکەكا زىرەك دا كو د خزمەتا
وەلاتى خودا بىم و خەلکى خول ھەر
ئا، يشەكا ئەندامى دىگار بىكەھ.

**سیلاف: تا نوکه ته پشکداری د
چه ند فُسته، قلalan دا کربه؟**

نیما: من گهلهک پشکداری د
فیسته قالان دا کریه و ب تني ئەف ساله
من پشکداری د ئەف فیسته قالان دا کریه
بین هوزان خواندنی و ووتار خواندنی
و د بیافی ووتار خواندنی دا ل سەر
ئاستی قوتا بخانین بنەرهتى سەركەفتى
بلند واتە دەرچۈوپا ئىكى بۇوم ل سەر
ئاستى دھوكى.

**سیلاو: خیزاننا ته چهنده هاریکاره
دگهل تهدا بو ڦی کاری پیروزی ته
دهست پیکری و د ههمان دهم دا تو
ئه ڦینداریا نهایا کو سنیله دکهنهن چاوای
دینی وهک سنیله ک؟**

نیما: خیزانان من بو نقشینا
هوزانی گلهک هاریکارن دگه مل مندا
و ئەگەر ب ماندووبونا وان نەبا ئەز
نەدگەھشتمە ئەقى پلهىيى و من رىزەكە
بلند ھەيە بو وان دايىك و بايىن ئەز
ب شىوهكى وەسا پەرودە كرى كو
بىشىم د خزمەتا وەلاتى خودا بىم و بىمە
گولەك بو پاشەرۇزى و ئەقىنيا نوكە يَا
سنىتەيان پتىرى دەم بوراندىنە و ھېقىيە
رىتىا راست بىگرنە بەر چونكى ئەقىنى
ھەمى دەما دى ھەبىت و د ھەمان دەم
دا ئەو دېلىت: گلهک حەز ژ هوزانىت

خوناځ لهزګين

هوزان جیهانه کا تڑی رامانه کو
 ب ریتا وی که سی ئه فیندار دشیت
 دهربرینی ژ راستیا ڦینا خول هه مبهہر
 هه ر شته کی بکهت ئه ڦجا ئه گهه ر ئه و
 ئه ڦین بو و ھلاتی بیت یان بو که سه کی
 و د ڦی هژمارا سیلاڻ دا ول گوشما
 سنیله هه لبھ ستھان نیما رهشید دبیتھ
 میقانا مه.

سیلاف: ل دهست پیکی دخوازین
بزانین کانی هلهستی چ رامان ل نیک
ته ههیه؟

نیما: هوزان ل نیک من تشتەکى
گرانبھاپه و ژ كەساتىا مروقى دەست
پى دكەت و ئەو دەمما من رامانا وى
يا راست زانىي پاشان من زانى كا دى
چاوان هيئە دارشتن.

سیلاف: ل کیژ دهمنی تو هوزانی
فهدهینی و هوزانین ته پتر گریدای چ
لاینهکن د ژیانی دا؟

نیما: یا راست ئەوە کو ل ھەمی دەما دشیم بنقیسم وەکی ل وەرزى زستانى دەما بەفرو باران دبارن گەلەک پەیق دەینە بیرا من گەلەک تشتین جوان وەک پەیقین تۈزى رامان و ھەر زیكا ئەز دەست دەمە پېتۇسى دا کو ئەو پەیقین جوان يىن کو دەزرا من دا بنقیسم و ب شیوهکى ئارام بېژم، و ل دور بەرسقا پرسیارا مە یا دیتر ئەو دېیزىت: ئەز پىر ھوزانىن سیاسى ۋەدھىئىم ژ ھوزانىن ئەقىنى و ئەگەرا وى يەکى ژى ئەوە کو پىر ژ يىن سیاسى ۋەهم دەکەم ھەتا کو يىن ئەقىندارىي بەلى ھوزانقان ئەوە يىن کو دشىت ھەمی ھوزانەکى ۋەھىنىت و لدور وى يەکى کانى ئەقىندارە يان نە؟ نیما ب ۋى شیوهى بەرسقا مە دەت: نسبەت ئەقىنیي ھىشتا ئەزا د ژىيى سنىلەيى دا و ژىيەکى كىتمە بو ۋى چەندى.

سیلافس: ڦهاندنا هوزانان تا نوکه
چ ڪارٽیکرن کریه سهٽ خواندنا ته یان
نه؟

سالا ئېڭى ژ ژيانا ھەۋىنىي

نەچاركەن کو ھزرا ئىنانا ژنا دووی بىكەت، دېيت لقىرە زەلان يى خودان بريyar بىت و گوهى وي ل كەسىن دى نەبىت و دەلىقى نەدەتە وان مايى خو دېيانا وان يا تايىبەتى دا بىكەن بەلكە ئەگەر بۇ دوو سى سالان ژى وان زاروک نەبن تىشىتەكى ئاسايى و ئەف چەندە دى پتر دەلىقى دەتە وان ئەو خوشىي ژ ژيانا خويا ھەۋىنىي بىيىن و ئەگەر ئەف ماوه زىدەبۇو ئەو داشىچن پشتى ھينگى لدىف چارەسەرىيەكا گونجايى دا بىگەرىيەن.

بىن ژ پىخەمەت پاراستنا وي ھيلينا وان تازە ئاقاڭرى و چاقدىرىيەرنى بەرھەمى وي.

نەگەرىن پەيدابۇونا ئارىشەيان

گەلەك جاران دماوى دەزگىرى دا ھەردۇو لاپەن باش شارەزايى ئىك و دوو نابن، ئەفەزى ژبەر مژىلبوونا وان ب كرينا كەل و پەلىن نىشانىي و خو ئامادەركرنى بۇ دەھواتى، زىدەبارى ھندى ھەر ئىك ژوان دى ب جواتتىرىن شىوه و خوشتىرىن پەيىف خو بۇ لايى بهرامىھر دەتە نىاسىن بۇ ھندى ھەست ب پەشىمانىي نەكەن ژ وان تىشى كو بۇ ژيانا خو يا پاشە روزى بريار لسەر دايى.

پتريا جاران جوداھيا ژى دنابىھە را بىك و زاڭادا ئارىشەكە مەزن بۇ وان پەيدا دكەت، بتايىبەت ئەگەر ئافرەت چەند سالەكان ژ زەلامى مەزنلىرى بىت چونكى ئەف چەندە دى بىتە ئەگەر ھەندي جوداھيا ھزرو بىران لەجم وان سەرھلەدت.

نەبۇونا بەرپرسىيارىي ئىكە ژ فاكىتەرىن پەيدابۇونا ئارىشان دنابىھە را ژن و ميران دا چونكى ھەر ئىك ژوان يى ژ ژيانەكە سەربەخو ئازاد ھاتىيە دنابىھە كە پرى بەرپرسىيارىي و ئىدىي كارىن مالى ھەمى يىن كەفتىنە سەر ملىن وان، لەروا لقىرى نابىت ژن و مىر ھوسا رەفتارى بىكەن ھەرودىكى كو ھېيشتا ئەو دىزگورد، بەلكو دېيت وان ئاگە ژەندى ھەبىت ژيانا وان يا ھاتىيە گھورىن و ئىدى ھەمى تىش لسەر وان يى ب حسىبە.

ئىنانا زاروکان تىشىتەكە ژ دەف خودى و ئافرەتى چ پەيوەندى پېقە نىنە لى ژبەركو د كومەلگەھا مەدا ئەگەر پېچەكى ئافرەت بۇ ئىنانا زاروکان گىرۇبۇو ھزار گوتگوتىك دى ب دىف وانقە هىن رىتن و كەس و كارىن زەلامى دى وي

كاڭىن بەرۋىشكى

پروسىسا ھەۋىنىي ژلايى زوربەيا بىپورىن سايكلولۇرى و جڭاڭى ھوسا دەيتە پىناسەكىن كو پىكھاتىيە ژۋى پەيوەندىيە پېرۇز يَا ژن و ميران تا دوماهىك روزىن ژيانا وان پىكە گىرىدەت و بەرھەمەكى باش يى كچ و كور و نەقىان ژى پەيدادبىت، ئەف پروسىسە برىتىيە ژ پەيوەندىيەكە دىرو درىز كو دنابىھە بەرا ۋان ھەردۇو كەسان دا گەلەك ب ھىز دەيتە گرىدان و ژيانا وان يَا لسەر بەندە. لى دگەل ۋان ھەمى سالىن خوشى و بەختە و ھەرىي يىن ئەو پىكە دبورىن، ئەف چەندە ھندى ناگەھىنەت كو ژيانا وان يَا ھەۋىنىي يَا ۋالا يە ژ ئارىشان و ئەو چ جاران ژىك تورەنابن بتايىبەت دماوى سالا ئىكى يَا ھەۋىنىي دا، ژبەر قى چەندى شارەزايىن دفى بوارىدا راستىا وى چەندى دىاردەكەن كو ئەو ژن و مىرین دشىن سەركەفتىانە بدرىزاحيا سالا ئىكى پشتى دھواتا وان پىكە بورىن، مىگرتىا ژىكەبۇونا وان يان بەردانى ل سالىن دىقىدا يىن يانا وان گەلەك كىم دېيت.

بۇچى ل سالا ئىكى ئارىشە پەيدادبىن؟

ژبەركو ھەر ئىك ژن و ميران ژ بنەمالەكە جودا و ھەر ئىك خودان ھندەك بىرورايىن ژىك جودايە، لەورا تىشەكى زور يى نورمالە تا ئەف ھەردۇو كەسە خو دگەل ئىك بىنچىن توشى ھندەك ئارىشە يان بىن، ئەف چەندە ژىكەن پتر ل سالا ئىكى يَا ژيانا وان يَا ھەۋىنىي دا دىاردەبىت چونكى ھىدى ھىدى ئەو يى پتر شارەزايى لايەن ئەشەنلىكى يىن ژيانا ئىك و دوو دىن و نەھىنى يىن نۇى بۇ وان ئاشكەرا دىن، لى ھەۋىنىي سەركەفتى ئەون يىن ھەول دەدن ب ھەمى ھىز و شىيانىن خوقە لسەر ۋان ئارىشە يىان زال

بادمهک: تورین

رهنگین دیکوری مالی جوان دکهنه

رهنگ د دیکوری مالی دا ل دویف جوانیا جهی دراوه ستیت، ژبهر هندی چیدبیت هر رهنگه کی جوره نازکیه ک وبالکیشیه ک یا بو دیار بیت، ب ریکا وان لا یهنا ژی دا شول ب رهنگان ژه یی گردایه، ژبهر هندی هر رهنگه کی بالکیشی یا خو یاتاییهت یا ههی و جوانیه کا تاییهت ددهت، دشیتین دیکوران ژ هر رهنگه کی بیت بدانین، بهلی دفیت و دکھه ژی دگه رهنگان و جوانیا وان دا هه بیت، ب ریکا رهنگان دیکور پتر پیش چاف دبن.

بو نمونه دیکوری ژوریت روینشتني یان نفستنی دشین مفایي ژ رهنگی سپی و زهری ژکری یان گرتی و شین و هربگرین، بهلی بو سه رشویی ولینانگه هی، دفیت رهنگی سپی پتر بهیته دانان، ئه ژی و دک مودیله کا تاییهت ژ جوانی و نازکیا رهنگان.

پیروزی

ب هەلکەفتنا شەھیانا هەقالی مه یی هیزا کامی گوهه رزی و چونا وی دناف هیلینا زیرین دا، ب ناقی ستافی کو قارا سیلاف، پر ژدل پیروزیت خو دگەھینینه بەریزی و ھەۋپیانا وی ریزین و ژ خودی دخازین ژیانه کا پروپی خوشی و بەخته وەرى پیکفە ببورین و وە ئىك و دوو پیروز بیت.

ژنوی مە موبایلا بى ھیل دیت!!??!!

تیمەک ژ ژکولەریت IT ل ئۆسترالیا، تەکنولوژیه کا نویی ئینایه بەرھم کو پەیوهندی کرن ب موبایلی ھەتا ل وان جهین کو چ ھیل لى نەبن.

ژکولەریت زانستی کومپیوتەری ل زانکوپا فلایندز یا ئۆسترالى ب مفا وەرگرتەن ژ ھیلا WiFi کو بو پەیوهندیا ئېئتەرنیتی دگونجیت، دشین ھیلا موبایلی ژی پیشکەفتى بدهنى.

ئەف تەکنولوژيا نویی د داھاتى دا گوهورینیت نوی د پەیوهندی کرنى ب موبایلی پیکدئینیت، چونکى ل گەلەک جھاندا ھیلین توریت خزمەتكۈزارى بیت موبایلی نامىن، ب تاییهتى ل چىا و جهین دویرى دەست.

چەند ئاموزگارى بو كابانيا مالى

دناش دا دئامانه كيدا ودى بو ماوهىەكى
ھيلى هەتا ئەو پنى وتهغم ژى بچن
باشى دى بدلى خوشى.
٣-داكى كەسکاتى وزەرزەوات ھەر
بەمېنیت كەسک وجوان پاقۇز يافەرە
لەسرە توبكەيە كە يە دزەرفەكىتىدا بەرى
تو بکەيە دناش تەزىنەكتىدا وبقى رەنگى
دى ھەرمىنت كەسک وپاقۇزوجوان.

٤-خارنا قەھوا ھشك داكو بىھن
ژەدقى تە نەھيت وھەروھسا قەخارنا
چايى ناھىلىت بىھن ژەدقى مروۋى بەھيت
. ٥-داكى پتاتىن تە خراب نەبن و بمىن
ساخ لەم دەقى دەمیدا تو دى سىقەكى
كە يە دناش داوېن گومانە كابانيا ماڭلى
پاقۇز وشىشتىا ھەركە سکاتىكى بەرى
خارنى و بتايىھەت شىشتىدا دەستان بەرى
چىكىن و دروستكىندا ھەرخارنەكى
ژەركارەكى گرنگىرە.

ئا / دەيدىكا زىرىزى

١-دەما خارناتە دەكەلىت و تەزانى
دى يَا سویر بىت دەمىدا تو دى
پىقاۋەكى سېپى كى ودى كەركەر كەي
ودى كىھ دناش دا داكو خويما زىدە
بىكىشىت خو و بوزانىن پىقاۋ زورا باشە
بو بەھىزكىندا ھەستى وھىزكەرە بۇو
دلى وھەروھسا شەكرى دېئىنە خار...
بەلى كابانيا هىزا دەما تو كەركەر دەكەي
وروندك ژچاۋىت تە هاتن وى دەمى
دى چ كەي؟؟
وى دەمى دى بەنىشىتەكى خوى
ودى پىقاۋاخو كەركەر كەي. بەلى

٢-دى چەوا پنېن حوبىرى ژجل
وبەرگان بەي؟ پىتەقىه تو بەرى بشوى
وى جلکى دى كەيە دناش ھنەدك ئاڭا
لەيموناندا يان ھنەدك خەل وزەيتى كەيە

پىرس ئامىنلىدى

تەرازى: ٩/٢٤ - ١٠/٢٣

ھنەدك ھەفسەنگىا دۈيانا خو دا پەيدا بکە دى گوھرىنин مەزن د
ڇيانا تە دا پەيدا بن، رەنگە تە ڙ ھنەدك ئارىشەيان دۈير بىختىت.

دوپىشك: ١٠/٢٤ - ١١/٢٣

خو نويكىن بو تە زور يا گرنگە دا كە ھەست ب لاوازيا كىانى نەكەي،
ھەستا ئەفيندارىي ل دەف تە يا لوازە تو پىدەقى ب رومانسىيەتنى.

كفان: ١١/٢٤ - ١٢/٢٣

سەروبەرى تە يى دەروننى يى د ئاستەكى نەباش دا ب رىقە دېچىت،
تو بزاقى بکە ھنەدك گوھرىنин ئەرىنى دۈيانا خودا پەيدا بکەي، داھاتىي تە يى
زىدە دېيت.

گىسك: ١٢/٢٣ - ١٣/٢٣

پىروزى تە يى داھاتى زور يى چالاکە بەلى دېيت تو ل سەرھىزا خو
بى دا تە دەسکەقىن باش ھەبن، د ئەفيندارىي دا تو پىدەقى ب گوھرىنالى.

سۇتل: ١٤/٢٣ - ١٥/٢٣

ھنەدك تىشت دېيت ل دەف تە بھينە ئەجامدان دا ڙ ھنەدك نەخوشىن
ڇيانى قورتال بىي، ھنەدك سوزىن خوشقى دىگەل تەدا درەون.

نۇھەنگ: ١٦/٢٣ - ١٧/٢٣

خو بەرھەف بکە بوجەشەكى دى ھارىكاريا تە هيئەكىن بو ئەنجامدا
كارەكى، بلا تو زور پەيقين شرین ب كارىبىنى.

بوج

كافر: ١٣/٢٣ - ١٤/٢٣

شىانىن تە يىن ئابورى زور دباشىن بو ئەنجام دانا چالاکيان، دەمى
تە زور كىم يى مايى نەھىلە ھېقىن تە دىسېنگى تە دا بىرن.

گا: ١٥/٢٣ - ١٦/٢٣

خوشى ھەمى ئەو نېنە ياتو ھەزىز بى دەكەي بەلكو ياتاشت ئەوه تو
گوھرىندا پەيدا بکەي دا كە ڙ نىزىك ل سەرتە بھينە دىيار كرن.

جىمعك: ١٧/٢٣ - ١٨/٢٣

دەلىقىيا ۋىيانى ل بەر سىنگى تە زور ياتا لوازە، بزاقى بکە نەھىلە دەقى
سەرۇبەرى دا چونكى زور خراپىا ل سەرتە دى دىياركەت، ھزرا خو بۇ ھنەدك
تىشتان ب گوھەر.

كىفڭالە: ١٩/٢٣ - ٢٠/٢٣

ھنەدك گوھرىنин مەزن دى ب سەرتەدا هىن دېيت پىر تو ئازادىا
خو وھېگىرى ب تايىھەت دناش خىزانى دا، نەھىلە گومان بۇ خوشقى پەيدا
بىيت.

شىر: ٢١/٢٣ - ٢٢/٢٣

تو دشىي ب جوانترىن روخسار خو نىشا خوشقى بدهى ئەقە ڙى
پىر دى تە ڙ لايەن ئەفيندارىي سەرەنچ راڭىش كەت، زور گرنگىي بده داھاتىي
خو.

كەج: ٢٣/٢٣ - ٢٤/٢٣

بزاقى بکە ب مەرەمەن تايىھەت خو نىزىكى چ كەسان نەكەي، چونكى
ھەلويسىتى تە بەرامبەرى وان دى يى لواز بىت، دى رويدانەكانە چاۋەرى كەي
بو تە پەيدا بىت.

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ၁၃၀၈ လ၊ ၁၁

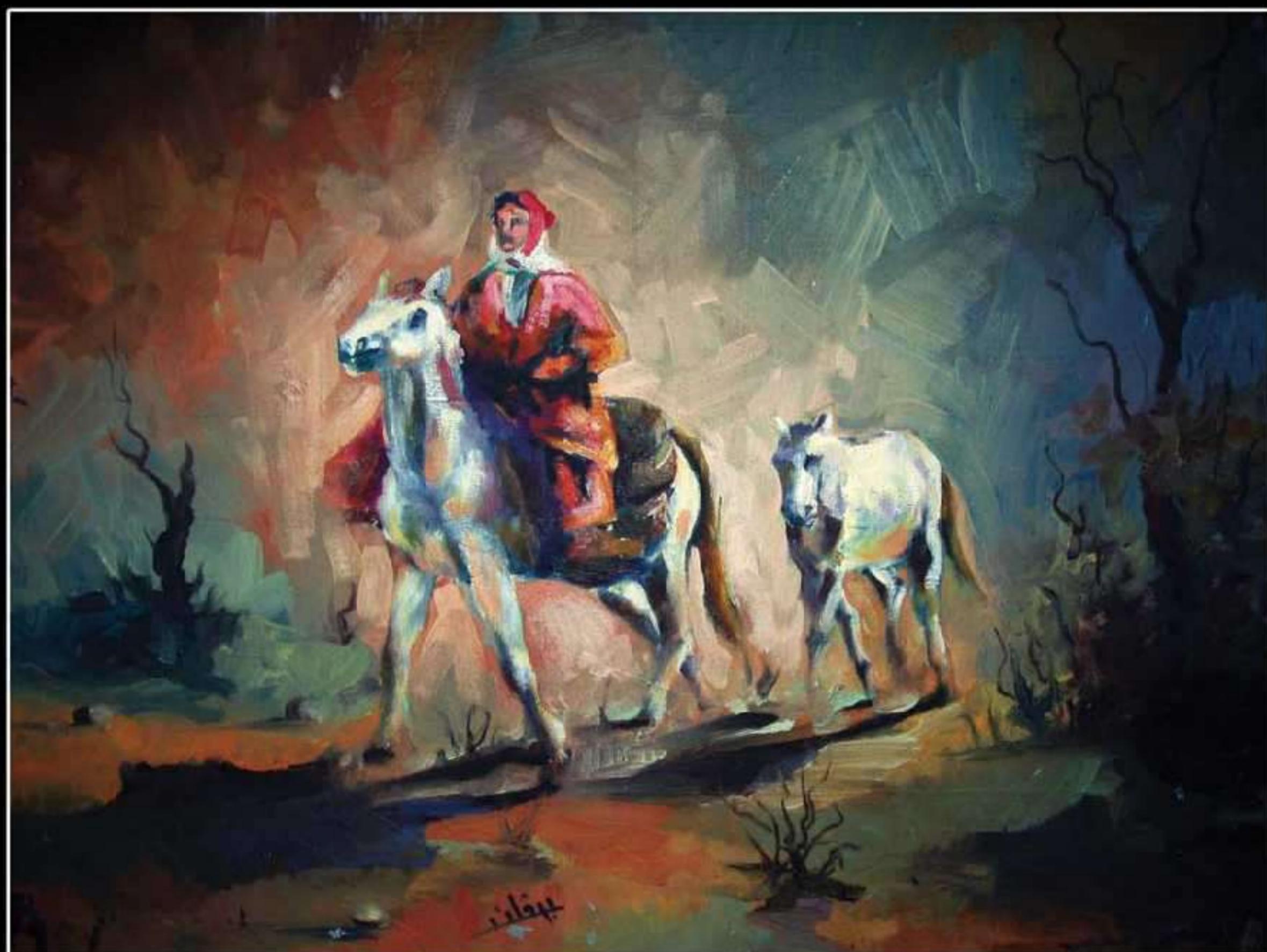

alireklam@yahoo.com

SÎLAŞ

Hijmar (51) Tîrmeh 2010

Kovareka heyvane ya rewşenbinî gîşîye li Amêdiyê derdikevît

کەقانی ھوقەرمەند: بەرەقان